

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0410

<http://hdl.handle.net/2333.1/c2fqz7f5>

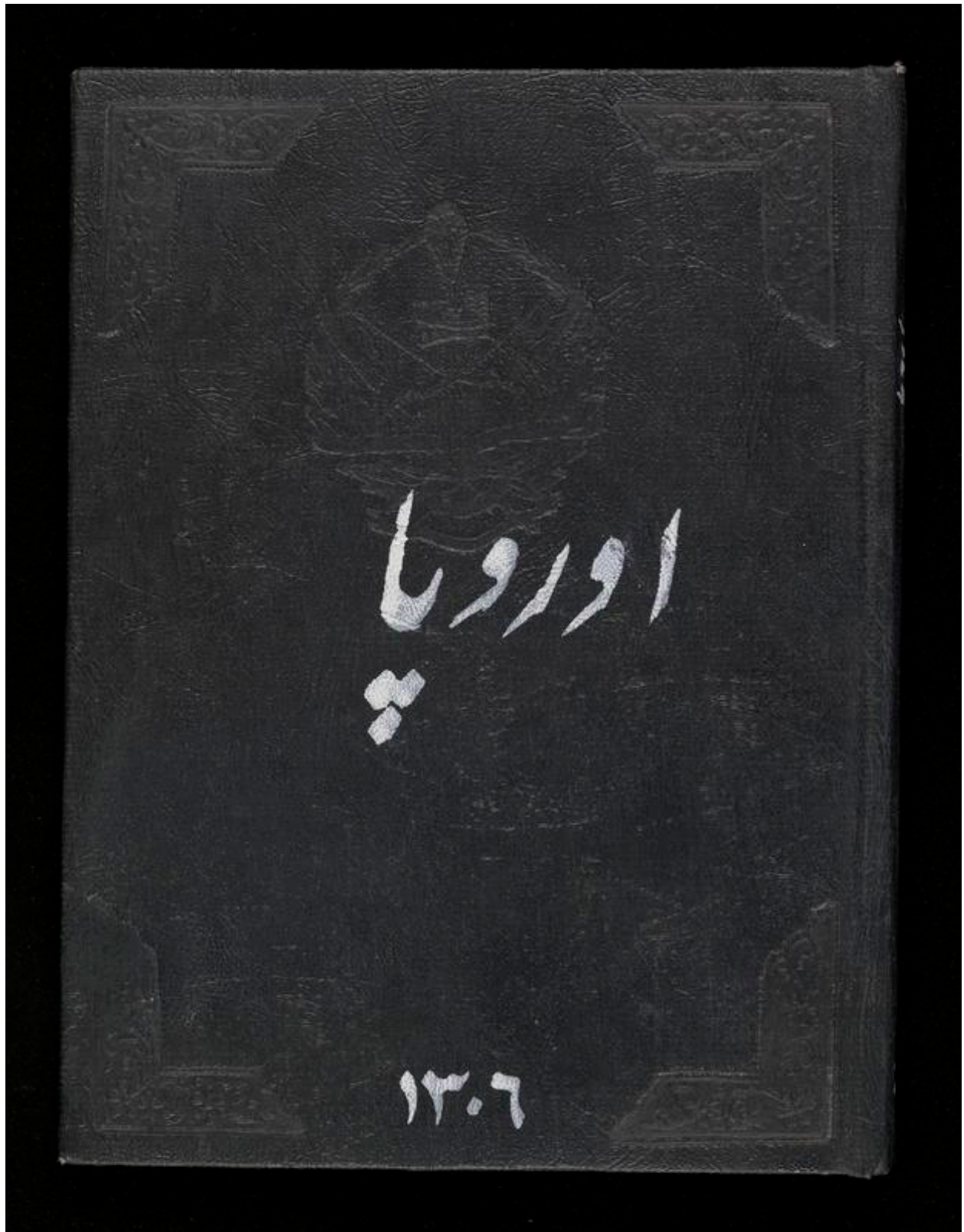


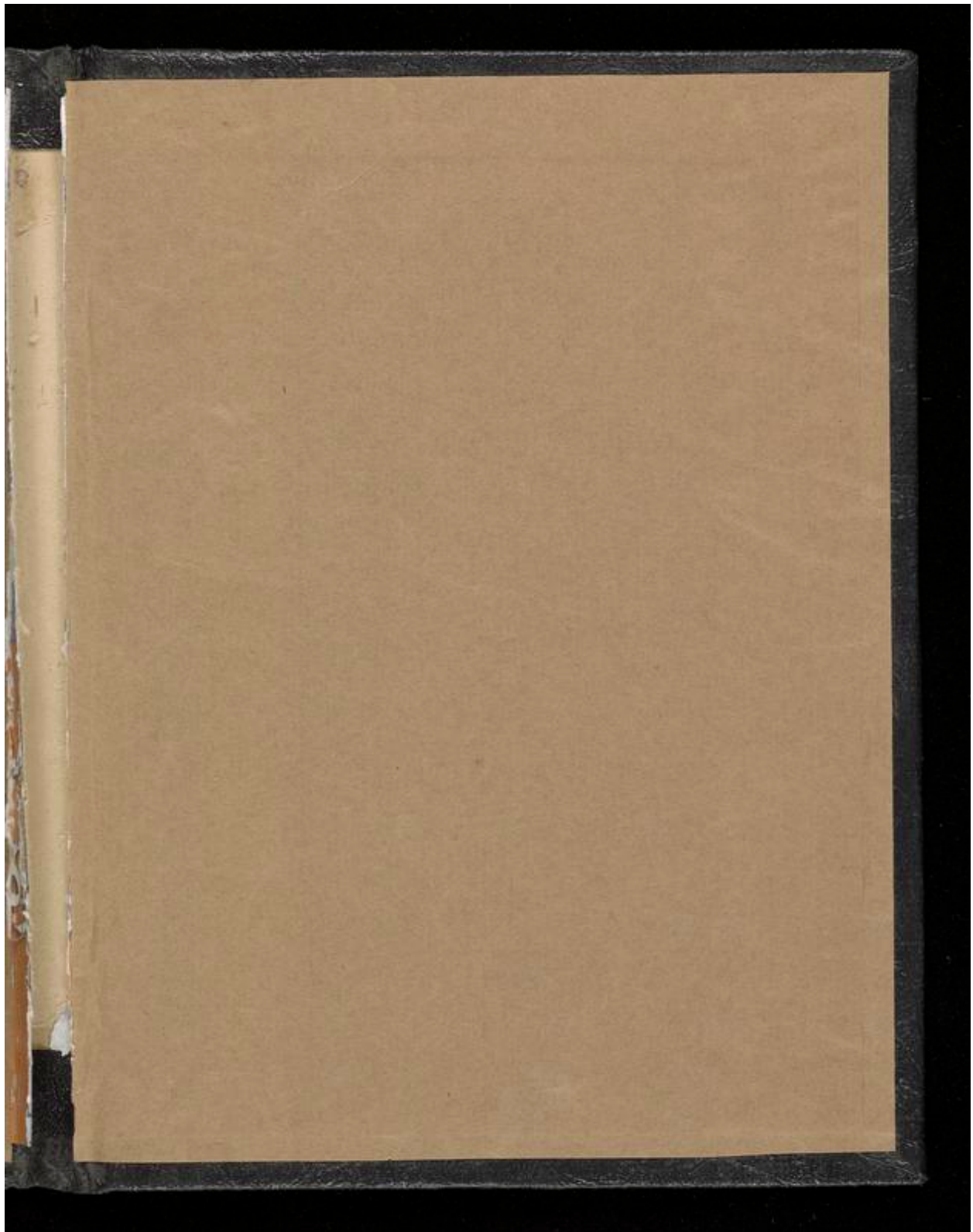
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

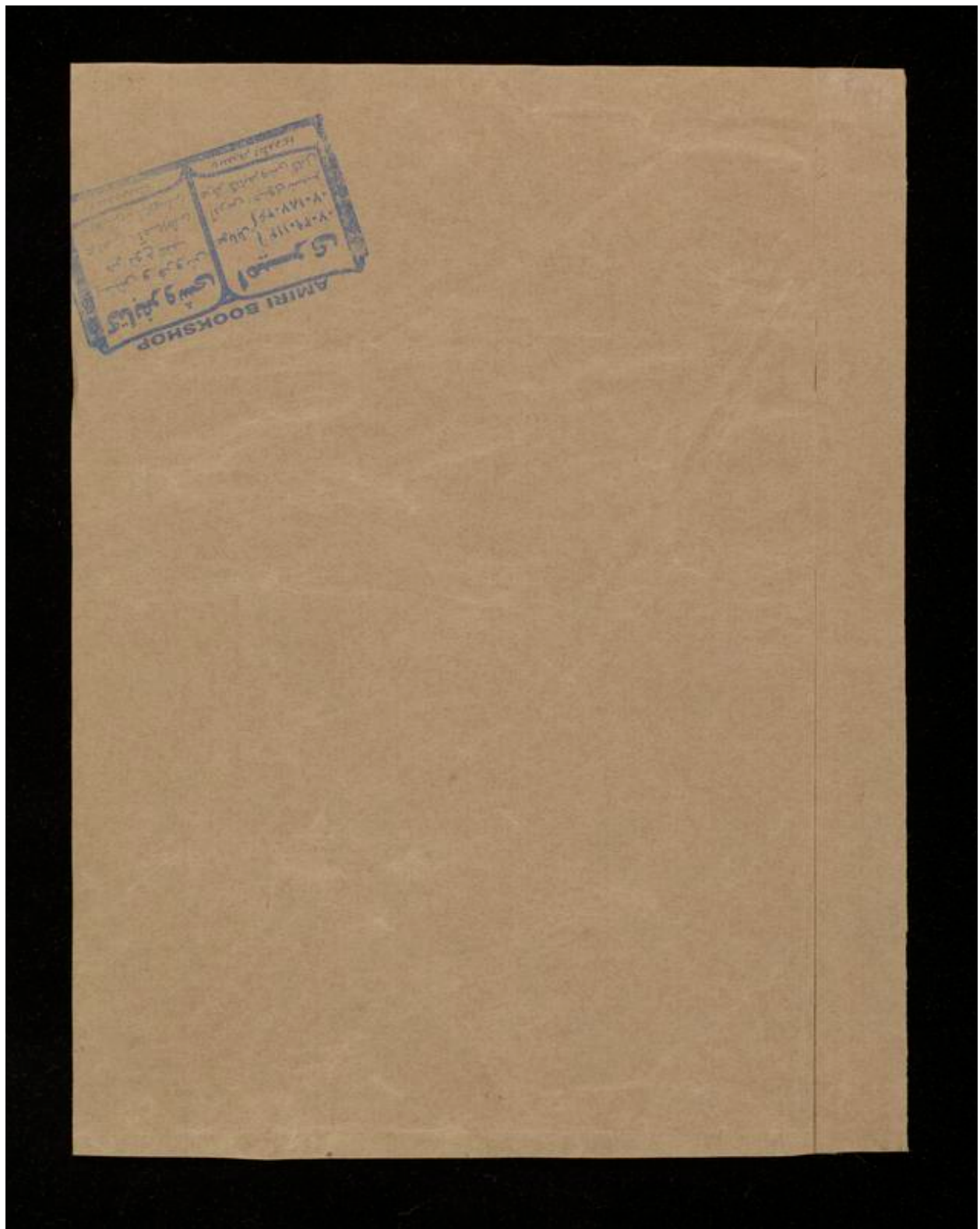
When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

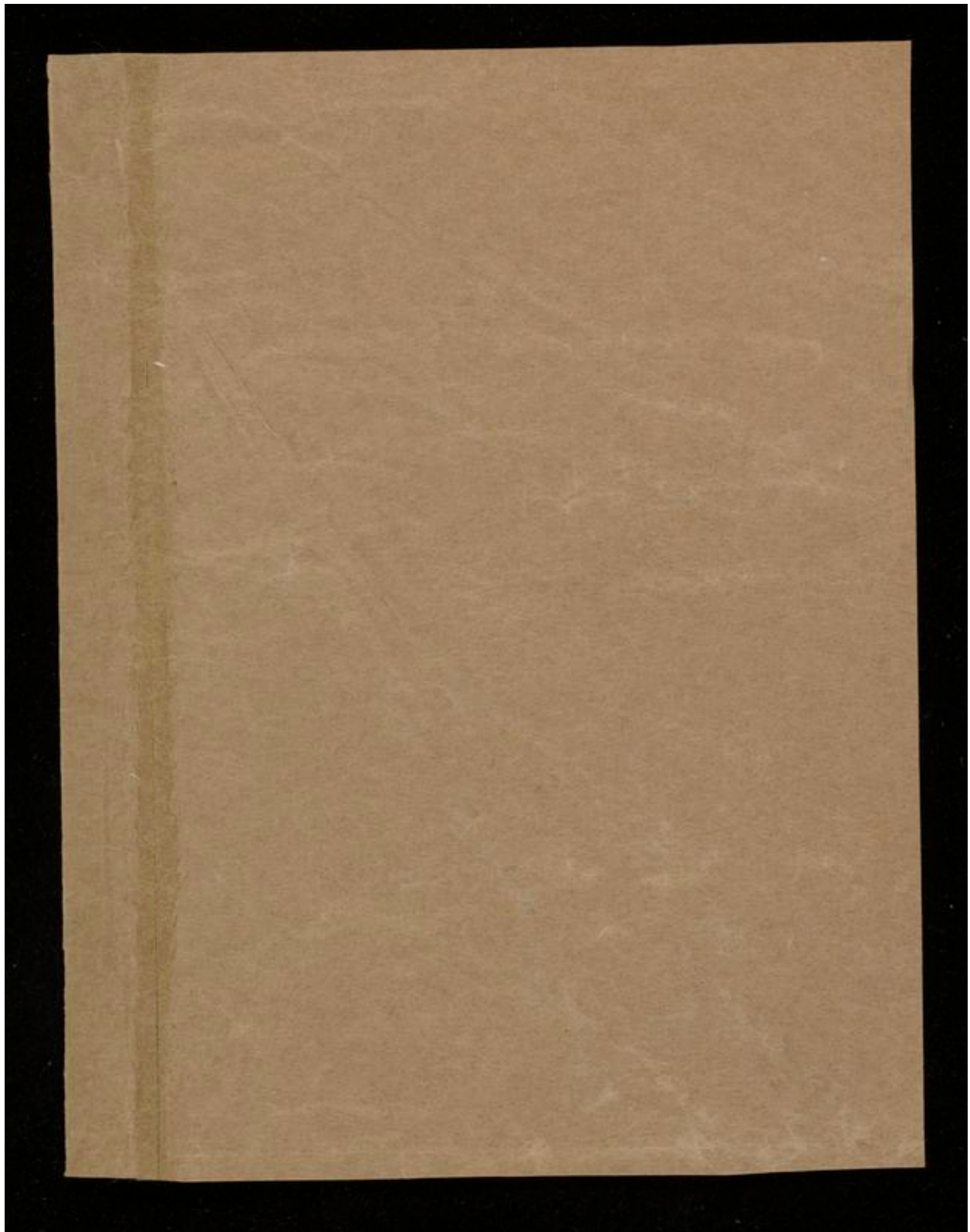
All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

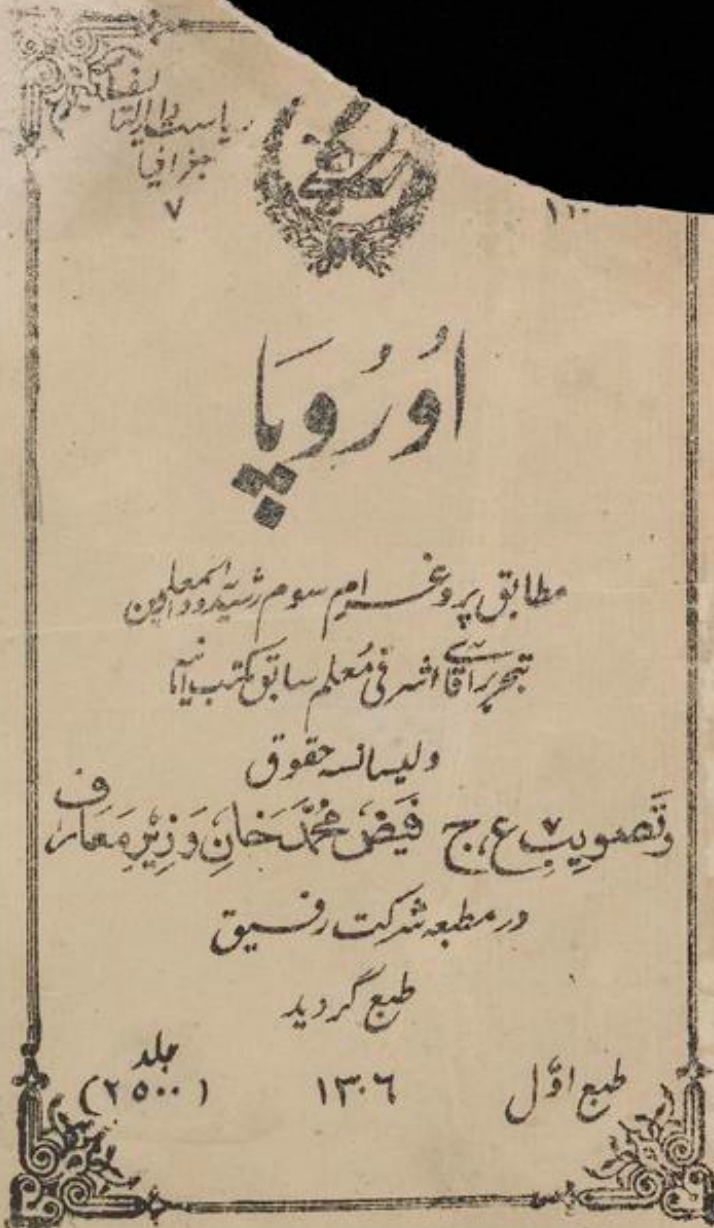
NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

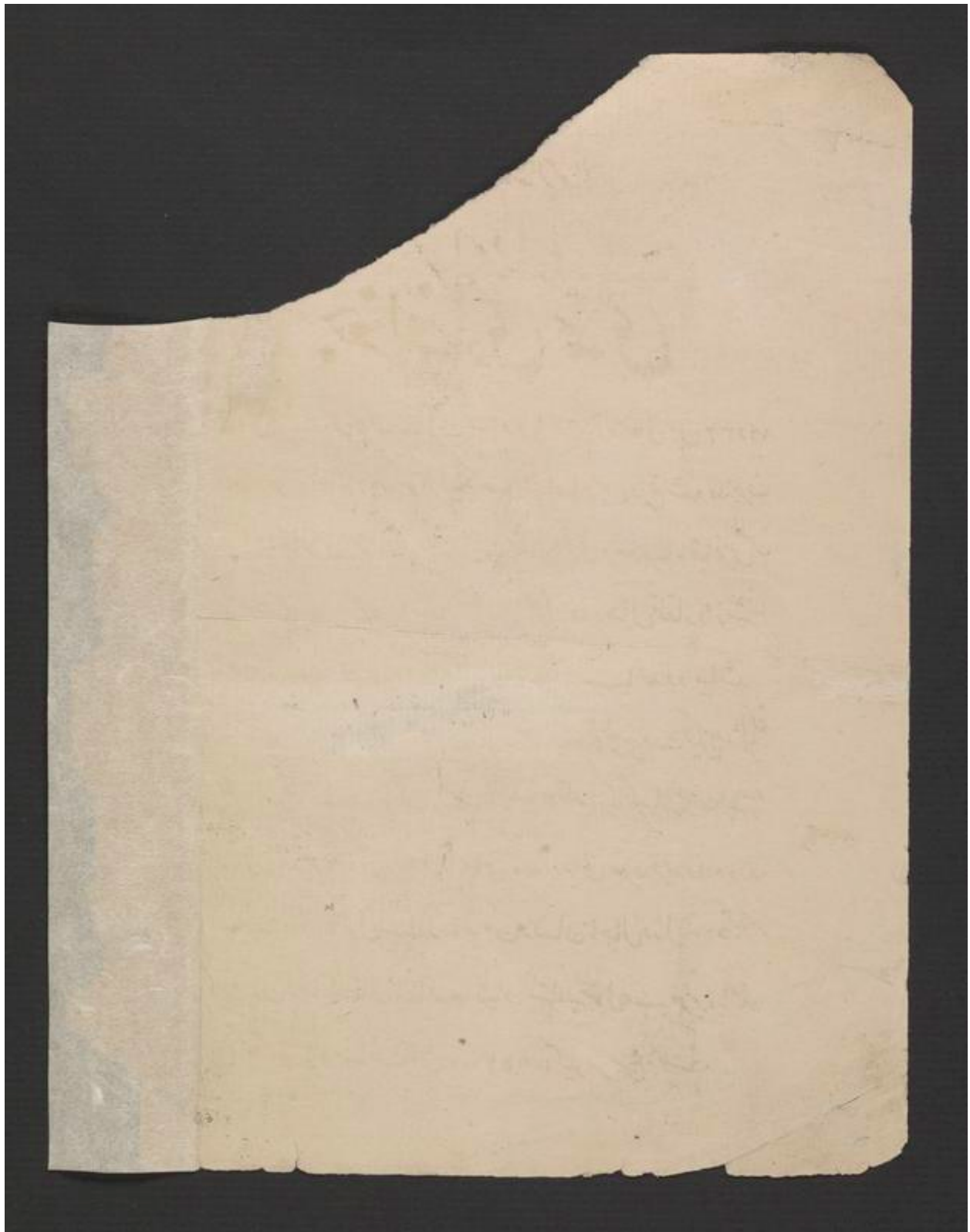












آر و پاکو چکه بر قطعات عالم آسیا
میباشد همین ملاحظه میتوان اروپا را یک جزو یا صید
II سواحل اروپا
در تحصیل جغرافیای قطعات مختلفه عالم ثابت کرده و میکنند قطعه که بریدگی سواحل آن
بیشتر در جاده ترقی سبقت بسته و پیشرفت آن سریعتر بوده است زیرا اولاً بواسطه سهولت
تأثیر آب و هوای بحری آب هوای آن معتدل و مساعدتر گردیده و گذشته از آن بواسطه
با خارج آسانی پیدا کرده و در نتیجه دارا تجارت و ثروت فراوان تر شده است. قطعه اروپا
هر چند که قسمت شرقی آن حقیقه قسمتی است بری و دسترسی جزیره ایها بیشتر غیر آزادند و
ولی سواحل غربی اروپا بطوریکه شرح داده میشود بقدر دارا است شبیه جزایر، خلج یا آب
بریدگیها است که طبیعتاً مساعد برای ترقی و میتوان گفت که از برکت همین طبیعتی است
که بعضی از ممالک اروپا باین مقام سیادت رسیده اند.
دریاها - درست شمال بحرالبيض که از اقیانوس منجمد شمالی - در سواحل شمال غربی
و مغرب بحرالتيك بحر شمال - بحرانس و بحرایر لانداز اقیانوس اطلس - در جنوب جنوب
مشرقی - در دریای تیک - بحرایونین - بحرالجزائر - بحر مار مارا - بحر
و بحر آزد از بحرالروم متفرع گردیده اند.

بسیار از دریای بزرگ را بطند داشته

در پائین تر از بحر اسود است

خلیج های عمده اروپا در سواحل روسیه خلیج های بتنی و فنلان
 و مینگا در ساحل هلند خلیج بزرگ و ژنیدلر در ساحل فرانسه خلیج کاسکنی
 و لیون در ساحل ایتالی خلیج های تون و قادانت و تریست میباشند.
 شبه جزیره اتر - برار و پاداری شبه جزیره بزرگی است که عمده ترین آنها ازین قرارند:
 در شمال شبه جزیره اسکاندیناویا (سوید و نروژ) - شوتلاند و درونمارک
 در جنوب شبه جزیره ایبریگ (اسپانی و پرتغال) شبه جزیره ایتالیا -
 شبه جزیره بالکان و شبه جزیره کورسیه و بحر اسود که با برنخ پروکپ
 برده سیه متصل است.

لاک

دماغه ها - مهم ترین دماغه های اروپا عبارتند از -
 دماغه شمال در شبهه الیه شمالی اروپا دماغه لندن و آید در جنوب غربی انگلیس
 دماغه سن ماتیو در شمال غربی فرانسه دماغه فینستر در شمال غربی اسپانی
 دماغه سن و فسان در جنوب غربی پرتغال و دماغه مانتاپان در جنوب
 شبه جزیره کورسیه.

باب هاء در شمال باب های
را به بحر شمال متصل می سازد در مغرب
به بحر مانسش مربوط می نماید باب جبل الطارق که اقیانوس
وصل میکند. باب بنیفا سیوین جزائر کرس و سارونی باب مسین
بین ایتالیا و سیل باب اتوانت بین بحر آدریاتیک و بحر ایونین
باب دروایل بین بحر الجزائر و بحر مار مارا باب بفر بین بحر مار مارا و بحر
و بالائزده باب کرج بین بحر اسود و بحر آزو.
جزائر سه مهته اروپا ازین قرار اند—
در اقیانوس هند شمالی جزائر سهند اسپلیتیز برگ و جزائر ذاهبل جدید
و ایکاج و کالگوو (متعلق بروسیه) جزائر لفظی متعلق به فرود
در بحر بالتیک جزیره سیلانند (دانا مارک) کتلاند (سوئد) داگو واند
(روسیه) در اقیانوس اطلس جزیره السلاوند (دانا مارک) جزیره پرتاگیز
و ایدلاند که تشکیل جزائر انگلیس را می دهند.
در بحر الروم جزائر البانار (اسپانی) کرس (فرانسه) سارونی و سیل
(ایتالیا) جزیره المالت (انگلیس) جزیره کاندیه یا کیرت جزائر

ایونین در بحر اونیون (یونان) جزائر سیلا و در بحر اتر (یونان)

و جزیره قبرس (انگلیمس) III

تشکیل اراضی اروپا

علمای معرفت الارض تشکیل اراضی اروپا را به پنج انقلاب منتسب می نمایند
۱- چین خوردگی های هومرفنی و کالدنی که در نتیجه آنها در ابتدای دوره اولیه
ارضی در شمال منطقه کنونی اروپا ایجاد گردید چنان خوردگی های هومرفنی باعث
پیدایش جزائر شمالی انگلیس - اسکاندینا و روسیه شده و از چین خوردگی های
کالدنی جهان اکس و اسکاندینا و تشکیل یافته اند
سابقاً نواحی مزبوره توده واحدی بوده است.

۲- چین خوردگی های هرسلینی که در آخر دوره اولیه در مرکز ظهور کرده و در حجب
چین خوردگی های فوق الذکر ایولاند - قسمت کوستانی انگلیس - بریتانی
- کوه های مرکزی فرانسه جبال وژ - فوآدر (جنگلهای سیاه) آردن ناحیه
وسطای المان و بهم را بوجود آورد.

این نواحی نیز مانند قسمتهای شمالی در ابتدا توده بزرگی واحدی بوده است.
۳- انقلابات دوره دوم و سوم - در اثر انقلابات این دو دوره مقدار

از اراضی مشکه خراب و معدوم شده و قسمتی در آنها در نتیجه فرو رفتگی تبدیل
به دریاها گردیدند. در قیاس اطلال شمالی - بحر شمال - بحر بالیک (جنگله ها)
موجوده شمالی اروپا یادگار انقلابات این دو دوره میباشند.

۴ - در ادوار دوره سوم چین خوردگی ثالثی مشهور به آلپی در اروپا موجب
ایجاد جبال اسپانی - پیرنه - آلپ ها - کارپات - آلپ های
دیناریک و کو بهاسه بالکان گردید.

کو بهای این دو دوره انقلاب بواسطه اینکه تاریخ پیدایش آنها
جوان تر است مرتفع تر و متصل تر مانده اند و حوادثی که بجز آردم و تفرعات
آن را تشکیل داده کمتر در آنها اثر نموده است.

۵ - قبل از دوره چهارم قطعات عظیم الجثه یخ از جانب شمال حرکت کرده
و اروپای شمالی و مرکزی را تا حدود آلپ ها و مسکو زیر هجوم گرفتند
و تاثیر فوق العاده در تشکیل جنگله های وسیع شمالی اروپا نمودند.

پستی و بلندی آن - در این حوادث معرفت الارض امروزه
پستی و بلندی اروپا شامل چهار منطقه مشخص و عمده است :

۱ - منطقه کو بهای قدیمی که قسمت شمال غربی را فرا گرفته و عبارتند از جبال آلپس

دینین در انگلیس کو بهای برتانی و کو بهای مرکزی در فرانسه - جبال وژ -
فره نوار - آرمه ن - کو بهای بهم - و آلپ با سکا نندینا و
رشته های این توده عظیمه غالباً منقطع کم ارتفاع می باشد و در فواصل
آنها دریا ها و جلگه با قرار گرفته اند .

۲ - جلگه وسیع اروپائی در شمال شرقی و مرکز که از جلگه با سکا
جنوبی انگلیس (صوبه لندن) و شمالی فرانسه (صوبه پاریس)
و بلژیک و هلند و آلمان شمالی و روسیه مرکب است .
این جلگه از دریای شمال تا جبال اوماال امتداد داشته در قسمت غربی
کم عرض و هر چه بجانب مشرق میرود وسیع تر میگردد بطوریکه در روسیه
از بحر ابیض شروع و به بحر اسود منتهی می شود .

۳ - منطقه کو بهای جوان که در جنوب واقع و عبارت از سلسله کو بهای
- پیرنه (قله مرتفع آن ۳۴۰۴ متر) آلپ با (قله مرتفع آن ۴۸۰۶ متر)
آپنین - کارپات - بالکان - جبال کریمه و سپس در سرحد آسیا جبال قفقاز
(قله مرتفع آن ۵۶۴۰ متر) میباشند .

۴ - منطقه جلگه های جنوبی که نتیجه خشک شدن خلیج با و دریاچه های قدیمی مهم ترین

آنها جلگه اندلس و آرگن در شبه جزیره ایبریک جلگه اکتین در فرانسه جلگه
پو در شبه جزیره ایتالیا جلگه و انوب سفلی در شبه جزیره بالکان و جلگه هینگر
بین جبال آلپ و جبال کارپات هستند .

گلچینه جبال اروپا چندان صعب الوصول نبوده و در صورتیکه باکو بهای عظیمه
آسیا مقایسه کنیم متداینم بگوئیم که در حقیقت موانعی از پهای ارتباط و رفت
و آمد نیستند .

از تفرع فلات های اروپا از ششصد متر تجاوز نکرده و معتبرترین آنها سه فلات
سوئیس و باهیر اسپانی و پسینی میباشند که به کو بهای آلپ - پیرنه و بالکان
تکیه کرده اند .

قلل آتش نشان اروپا که هنوز نیز گاهی آتش فشان می نمایند عبارتست
از هیکلا در ایسلاند و نزدیک شهر ناپل در ایتالیا اتنا و سیسیل
استرومبلی در جزیره لیپاری (شمال سیسیل) و سانتورن در جزیره
بهین اسم از جزایر سیکلاد میباشند .

(شطوط و انهار)

بواسطه باران با منظم و با نسبت زیاد که در اروپا بسیار در این قطعه دارد
رودهای بسیار و هیچ یک آن نواحی آن نیست که از رودهای مفیده آبیاری نشود
رودخانه آاردو پا از دو چشمه مهم: یکی فلات و الدانی در اروپای
شرقی دیگر رشته جبال آلپ آب گرفته و عموماً نسبت به شطوط عظیمه
سائر قطعات عالم غیر قابل ملاحظه میباشند.

رودهای مصب مدیترانه کوتاه پر شیب سیلابی در ناحیه اقیانوس
اطلس در اثر رطوبت هوا و کثرت بارش باران رودهای طولانی تر
و منظم تر. و در ناحیه بری یعنی قسمت شرقی طول آنها بیشتر از رود
سائر نواحی اروپا و جریانش غالباً منظم ولی در تمام مدت زمستان منجمد
نمید. و ترین رودهای اروپا از یقین دارند:

پچول (روسیه) که در اقیانوس منجمد شمالی میریزد.

دوینا (روسیه) داخل بحر بیض میشود.

نوا - که از لیتوانیا گذشته به خلیج فنلاند وارد میگردد.

در این کتاب ۱۷۵۰۱ کلمات

خونا - از تنو فی عبور د به خلیج ریکا میریزد
نیمن که التواتنی را سیر و به بحر بالتیک داخل میشود.
ویستول - در پولنی و مصیب آن نیز بحر بالتیک است.
آحس در آلمان به بحر بالتیک و میگردد.
رود نایز از لندن آلب از آمبورگ - و از آلمان رت
از سویس آلمان و بلاد فرانک و بلژیک و بلاد عبور نموده
به بحر شمال میریزد.
رود سین از پاریس گذشته وارد بحر مانش میشود.
رود لواردگارن فرانسه - دور - تاز - گوادیانا - گوادالا - کویر
اسپانی و پرتغال را مشروب ساخته در اقیانوس اطلس داخل میگرددند.
رود ابر از اسپانی رن از فرانسه تیر از زم عبور کرده
به بحر الروم (مدیترانه) میرزد .
رود پو که در دریای تیک وارد میشود .
رود انوب که از همه مهم ترین و پر آب ترین خطوط اروپا است از قزاق
الما خیمه گرفته ممالک مختلفه را سیر کرده در بحر اسود میریزد .

رود دشت رود نیپر (روسیه) که به بحر اسود داخل میشوند.

رود دُن که مصب آن بحر آزواست.

و بالاخره رود دنگا که از طویل ترین رودهای اروپا و اورال که سر

بین آسیا و اروپا است روسیه را مشروب بحر خزر میریزند.

در صورتیکه طویل ترین رودهای اروپا رود دنگا میباشند بطوریکه از

ذیل میتوان فهمید در مقابل شطوط عظیمه عالم آخرین رتبه را دارا است:

۱- میسی سیپی - میوری (امریکا شمالی) ۷۲۰۰ کیلومتر

۲- نیل (افریقا) ۶۵۰۰

۳- آمازون (امریکا می جنوبی) ۵۵۰۰

۴- یانگتسیه گیانگ (آسیا) ۵۲۰۰

۵- گنگو (افریقا) ۴۷۰۰

۶- هوآنک بو (آسیا) ۴۷۰۰

۷- دنگ ۳۵۶۰

اکثر بکه عموم رودهای مهم اروپا قابل کشتی رانی است و در رودهای

مانند دانوب مثلاً از چند محکمت عبور میکنند و حق کشتی رانی انحصار نموده

و چند نامه بنام و تقاضای نامه ها این جهت تنظیم و ترتیب داده است

دریاچه های عمده ترین دریاچه های اروپا عبارتند از:

دریاچه ویترو و تیز در سوئد دریاچه باقلانند دریاچه آسایما.

انگادگاد در روسیه دریاچه کازان و کنستانتین در روسیه

و دریاچه های کم و گار و آذر در ایتالیا.

آب هوای اروپا

اروپا در مرکز منطقه معتدل واقع شده و تمام نقاط آن

کما بیش در تحت تاثیر آب و هوای بحری است و چون که بهر

آن نیز چند آن مرتفع نیستند نسبت به راضی هم عرض خود در سوا

قطعات دارای آب و هوای معتدل و ازین حیث

منطقه منقسم میشود:

۱- منطقه بحری که زمستان آن ملایم تابستانش گرم و

آن خیلی کم و باران هایش غالباً رگباری است و موسم آن پاییز

و زمستان میباشد و اصل دارا هوایست فوق العاده درخشان و شفاف

۲- منطقه اقیانوس اطلس که زمستان آن معتدل بسیار مرطوب

خصوصاً در زمستان بارندگی زیاد دارد و آسمان آن اکثر ابر درمیانست
۳- منطقه بری (اروپای شرقی و مرکزی) تابستان خیلی
گرم و زمستان خیلی سرد باران آن بسیار نادر و بیشتر در تابستان می بارد

(منابع و محصولات طبیعی)

۱- محصولات نباتاتی - بواسطه آب و هوای ملایم و معتدل استی
و بلندی متناسب خود وضعیت اروپا را برانمود و پرورش نباتات فوق العاده
مساعد است بهر چند محصولات آن به تنوع مناطق استوائی نیست
لیکن اراضی لم یزرع و بیابان نیز در آن دیده نمیشود.

نباتات اروپا هم در اثر اختلاف آب و هوا به منطقه بزرگ تقسیم گردیده -

۱- منطقه بحرالرومی که نسبتاً خشک و مراعی کوچکی را داراست محصولات

عمده آن زیتون - مرکبات - انگور - غلات (ذرت - گندم - جو) -

و میوه جابجا می باشد. بهترین حیوانات مفیدی که در این منطقه تربیت میشود گوسفند

۲- منطقه اقیانوس اطلس که جنگلهای بلوط در آن بفرزادنی یافت شده

و محصولات عبارت از غلات (ذرت - گندم - جو - گندم سیاه و غیره)

سبب زمین - چغندر - و انگور می باشد از حیوانات اهلی آنکه زیاده تر

تربیت شود اسب و حیوانات شاخدار است .
 ۳- منطقه بری با آب و هوای غیر معتدل و بیشتر جنگلها آن از درختان
 مخروطی تشکیل شده مهم ترین محصولات نباتی این منطقه غلات گندم - جو -
 و کتان حیوانات شاخدار - اسب که سفید تربیت مینمایند .
 ۲- محصولات معدنی - معادن در همه نقاط اروپا یکسان تقسیم شده
 و نوعی مخصوص برای معدنی وجود دارد و فلزات و زغال سنگ اکثر
 در رشته جبال شکله از انقلاب پر سینی پیدا میشود فلزات قیمتی مانند طلا
 و طلا ی سفید فقط در جبال اورال دیده شده و سایر فلزات مفید
 مانند مس - سرب - روی و قلعی چندان فراوان نیستند .
 اروپا تنها از حیث آهن - نفت و زغال سنگ خیلی غنی است آهن تقریباً
 در همه نقاط خصوصاً آلمانی ، نفت در رومانی و گالیسی زغال سنگ در
 رشته جبال مرکزی فرانسه بلژیک - فلانت آرون - ناحیه رود الما
 - ناحیه مهم - سیلزی علیا - پولنی و ناحیه دنیپروسیه استخراج گردید
 مختصراً میگوئیم که اساساً اروپا از حیث معدنی فقیر تر از سایر قطعات
 عالم است ولی چون بواسطه پیشرفت تمدن و احتیاجات فوق العاده تمام

رشته معادان بر سر پهناده آمده ازین نقطه تقاطع تمام بزرگوار در دنیا احراز کرده است.

سکنه اروپا

جمعیت آن - اروپا ۵۳۴ میلیون یا بقدر ربع تمام سکنه کره
ارض جمعیت دارد بطور متوسط در هر کیلومتر مربع ۵ نفر تقسیم شده
البته اروپا پر جمعیت ترین قطعات عالم نیست لیکن نسبت به مساحت
بیشتر از آنها صاحب نفوس می باشد (آسیا در هر کیلومتر مربع ۲۴ نفر و آمریکا ۲۸ نفر)
نژادها - نژاد های اروپا بسیار مختلف ولی محققین آنها سه دسته
یونان و رومی - ژرمن - و اسلاو یعنی از شعب نژاد سفید میباشند
۱- دسته یونان و رومی که شامل یونانیها - رومیانها - ایتالیائیها اسپانیولیها -
پرتغالیها - فرانسویها و بلژیکیها یا بالاضرفه مردمان جنوب و جنوب غربی اروپا
۲- دسته ژرمن که از انگلوساکسون - هلندیها - المانیها سوئدیها -
نروژیها یا مردمان مرکز و شمال غربی اروپا مرکب است .
۳- دسته اسلاو که عبارت از روسها - بلندیها - سیلوکها - چکها -
کروآت ها و اسلوونها و تمام شرق و قسمتی از شمال مشرقی و جنوب شرقی
اروپا را اشغال کرده اند .

بسم الله الرحمن الرحیم
تاریخ طبیعی (۱۲۵۰)

۱- علاوه بر سه دسته فوق الذکر نژادها دیگری که در درجه دوم اهمیت
 میباشند در اروپا سکنتی دارند مانند سلتها - مجارها - یا منگولها -
 بلغارها - و ترکها - فنلاندیها و بالآخره یهود که در شرق اروپا بسیار
 کثیر الحده و در سایر نواحی نیز در غالب شهرها تجارتی ممکن گزیده اند
 (مذاهب اروپا)

در اروپا سه مذاهب عمده وجود دارد :-

کاتولیک - پروتستان - و ارتودکس .

۱- کاتولیک که ریاست عالیه آن با شخصی پاپ مقرر در رم است
 پیروان این طریقه عموماً اقوام لاتین یعنی ایتالیا، اسپانیا، پرتغال،
 فرانسیها، بلژیکها بوده و قسمتی از المانها - اسلاوها (آلمانی پلنی) و مجار
 نیز معتقدان میباشند .

۲- پروتستان که خود دارای شعب مختلفه و پیروانش را کین، مالک، لوتران است .

۳- ارتودکس پیروان آن اغلب ملل سلاوی نشأدهستند .

در اروپا بجز این مذاهب کوره در فوق معتقدین دین حنیف اسلام (مسلمانان)

و پیرو مذاهب موسوی (یهودیه) نیز بسیار است .

اروپای شمالی و غربی

این قسمت از اروپا شامل ممالکی است که چپه اروپا را در اقیانوس اطلس و منفرعاتش
(بحرانش و بحر شمال) تشکیل داده از جبال پیرینه شروع و باقیانوس شمالی منتهی میگردد
ممالک غربی و بحر از ممالک متحد برطانی کبیر و ایرلند - ممالک اسکاتلند
(سوئد و نروژ) - دانمارک - پی - بلژیک و فرانسه

این ناحیه از نقطه نظر طبیعی یکی از قدیمی ترین قسمتها اروپا بشمار آید و قسمت عظیم آن
در اثر انقلابات دورانی و هر سینی یعنی در دوره های اولیه وجود یافته است.
خرابی و فرو ریختگی های پی در پی این قوه عظیم را قطعه قطعه ساخته و ممالک کنونی را
جز بقایای از برتسیدی نباید دانست. مثلاً فرو ریختگی بحر شمال جبال اسکاتلند را
از کوهها اسکاتلند و فرو ریختگی بحرانش انگلیس را از فرانسه جدا کرده است.
از طرف دیگر این ناحیه بشصیمه ناحیه جنوب غربی (اسپانی

و پرتغال) تنها قسمتی است که در ۱۹۱۴-۱۹۱۸ تغییرات محسوسی در
سجرات ممالک آن وارد نیاموده هر چند فرانسه از اس و لورین و دانمارک
شلسویک و بلژیک بعضی قطعات کوچک را تحصیل نموده لیکن کلیتہ این
تغییرات چندان نقشه اروپای شمالی و غربی را متغییر نکرده و بجایها منطبق بر آنچه بود

۱۸
I
ممالک متحدہ برطانی کبیر و ایرلاند.

۱- جغرافیای طبیعی

موقعیت و مساحت آن - واقع در شمال غربی اروپا جزایر برطانی
کبیر دارای ۸۶۹ - ۳۱۴ کیلومتر مربع مساحت و شامل ۱- برطانی
کبیر (مرکب از اسکاتلند - شمال - انگلیس و مملکت گال در جنوب)
۲- ایرلاند - ۳ جزایر کوچک شتلاند و ارکا و دهرید و مان و گلیس و یوت
و جمیع جزایر انگلیس و فرمانده عدد جزایر کوچک اطراف سواحل اسکاتلند میباشد
طول آن از شمال بجنوب یعنی از دماغه دکنکانشی تا دماغه -
لندنراند ۹۵۰ کیلومتر و عرض آن نسبت به فوق العاده کم و بطور راست
نقطه از داخل خاک برطانی کبیر نیست کمیش از یکصد کیلومتر از دریا فاصله داشته
باشد بجز طریق ساختمان این مملکت آنرا بر آتند گانی بحر می مخصوص گردانیده است
معند امر و مان آن خیلی دیر داخل حوزه ملل دریا نورو شده و در آن وقتیکه
بحر الروم مرکز تجارت بود برطانی کبیر هیچ وزنی ازین حیث نداشت
بعد ازیں از آنکه کشف بر جدید محور عالم تغییر کرد طبیعت این مملکت
بواسطه واقع بودن در سر راه کشتی رانی امریکا و اروپا موقعیت

خود را جانز شده مستدرجا سیاست بری را ترک و اقیانوس را
صحنه فعالیت خود قرار داد.

پستی و بلندی — ازین حیث برطانی کبیر به قسمت تقسیم میشود:

۱- اسکاتلند ۲- انگلیس ۳- صرب لندن

۱- اسکاتلند از دو توده قدیمیکه یک زمین پست و باریکی آنها را از یکدیگر جدا

سمانه تشکیل گردیده است توده شمالی یا اراضی مرتفعه (های لندن)

مهم تر و بنویس (۱۴۶۲ متر) مرتفع ترین قله برطانی کبیر در رشته جبال گرا
پیان یعنی دین توده واقع میباشد.

توده جنوبی موسوم به شویو و ناحیه مرکزی به اراضی پست (لاند)
معروف است.

سواحل اسکاتلند سنگی و در قسمت غربی دارای بریدگیها است که بعضی

از آنها حتی در قلب اراضی کوهستانی آن پیش رفته است.

۲- انگلیس غربی که از سه توده شبیه به توده ۱ اسکاتلند ولی

کمی پست تر از آنها تشکیل یافته و رشته جبال مشهور آن در نزدیک

بهر ایرلاند سلسله کوه بنین در ساحل خلیج کاردیگان توده مملکت

تاشی نام جهان نیز در دو صدر و پنجاه و شش کوه

کال و جنوب غربی توده کو فوای میباشند در تمام طول این ناحیه سواحل ^{سواحل} هند
اسکاتلند سنگی و بریده است لیکن خلیج ^{که} آن کمتر ولی در مقابل وسیع ترند.
صوبه هند یا انگلیس جنوب شرقی که عبارت از جلگه
پستی است که از صوبه دوره دوم تشکیل گردیده و بریدگی سواحل آن
از سایر نواحی برطانی کبیره متمایز میباشد.

پستی و بلندسی جزیره ایرلاند بیضی تر و ساده تر است و مرکز آن جلگه وسیعی است
بطرف بحر ایرلاند باز میشود و در شمال رشته جبال اولستر و جنوب سلسله کوهها
غستر واقع است سواحل آن در شمال و مغرب بریدگی بسیاری دارد
آب و هوا و دمای آن به چون جمیع الجزائر برطانی محاطه
بحر است تمام نقاط آن دارای آب و هوای بحری است یعنی معتدل
(تابستان و زمستانی ملایم و یعنی مرطوب) باران و مه زیاد میباشد
لیکن هر چه از جنوب به جانب شمال میرود گرا بطور محسوسی کم شده
تا اینکه در شمال بکلی سرد میشود و از طرف دیگر در اثر باد که باران داریکه
به سواحل جنوب غربی میوزد هر چه از شرق به جانب مغرب نزدیک تر
شود در طوبیت اضافه میگردد.

برف بندرت میبارد و فقط در قلل جبال اسکانند دیده میشود و آنها هم در آنجا
 و بهیچوقت پنجاه ساله تشکیل نمیدهند بر عکس همه جا همیشه بارانها شدید و بی نرم
 باریده و بواسطه کثرت بارانها رودخانه ها متعدد و در جزیره کوچک برطانیا
 کبیر از هر سمت جاری است که معروفترین آنها قی و کلید اسکاتند
 مرسی که بخلیج لیورپول میریزد و سیودن که بخلیج بولستون وارد میشود
 و تاینز که از لندن میگردد در انگلیس و بالاخره شانن در ایرلند میشد

۲- جغرافیای اقصائی و سیکی

ساکنین و نژاد آن - در ابتدا ساکنین جمع انجمن برطانی سلطنت
 و کامل با بوده بعد در اوایل قرون وسطی اقوام دیگری از ژرمن و اسکاندیناوی
 از قبیل ژوت ها - انگل ها - ساکسن ها - دانمارکی ها و بالاخره -
 نورماند ها بواسطه ثروت زراعتی صیب لندن باین ناحیه روی آورده
 و سلتها یعنی ساکنین اولیه آئرا به ایرلاند و کورستان غربی جزیره
 برطانی کبیر رانندند.

بدین طریق امروزه مسکنه برطانی کبیر مرکب است از -

۱- سلیت که تقریباً منحصر در ایرلند اسکانند (اکس) ماکگال و
 کرفوای ساکن بوده مذہب ایرلندیها کاتولیک است بقیه پرستان شیبا
 ۲- انگلوساکسن او زمانه که تقریباً تمام سکنه صیب لندن را تشکیل
 داده و مذہب رسمی ایشان انگلیکن است.

جمعیت آن - تا قرن چهارم ماکت محمد برطانی کیریشته ملکی -
 ز راعی شمرده شده و مرکز جمعیت و تمام شهر مهم در صیب لندن واقع بود
 در اواسط قرن چهارم در اثر توسعه استعمال زغال سنگ و فور معادن
 آن در برطانی کیر طبیعی ماکت متحد بجانیب صنعت توجه پیدا کرده و
 از آن بعد این ماکت مخصوصاً ماککی صنعتی شناخته گردید.
 و مراکز مهم جمعیت در نواحی صنعتی قرار گرفت.

مطابق احصایه ۱۹۲۱ جمعیت جزایر برطانی میش از چهل و هفت میلیون
 تقریباً یکصد و پنجاه نفر بطور متوسط در هر کیلومتر مربع میباشد شعبه ربع این
 جمعیت مردمان شهری و با وجود مهاجرت فوق العاده که ازین ماکت
 در چوبان بهشت همه ساله در حدود چهارصد هزار نفر جمعیت آن افزوده
 و باید دانست که همین افزایش جمعیت است که بیشتر باعث تأییل مردم بمهاجرت

شده در صورتیکه عده این مهاجرین در سال ۱۸۱۰ و نیز از نفر زیاد تر نبوده
در سنه ۱۹۱۱ به ۲۵۴۰۰۰ بالغ گردید.

وضع حکومت آن - از سه قسمت برطانی کبیر انگلستان اسکاتلند
(اکس) ممالک متحد و پیکل داده و ایرلند مملکتی آزاد میباشد.

ایرلند به پس از آنکه به دست پادشاه سال بر خلاف میل و آرزوی خود در
زیر حکومت انگلیس گذرانیدند در سال ۱۹۰۰ پادشاه استقلال داخلی
و سپس مختاریت کامل را خویش تقاضا کردند تا اینکه در ۱۹۲۱ پس از مذاکرات
مفصله عاقبت حکومت انگلیس از ایرلند را شناخته و همان حقوقی که
کانادا و آفریقای جنوبی دارا هستند بایشان نیز تسلیم نمود.

طرز حکومت انگلستان سلطنتی پارلمانی است و این وضع حکومت حقیقتاً
از ۱۳۱۵ یعنی تاریخ صدور وراثت کبیر شروع میشود.

سلطنت ارثی و قوه اجرائیه بدست شخص سلطان است که بکمک
هیئت وزرای خود که مسئول پالمان (مجلس مبعوثان) میباشد
حکومت مینماید.

قوه مقننه باد و مجلس اعیان و مبعوثان و اعضا مجلس اعیان قسماً از

- و قسمتی انتخابی میباشد مجلس مسوئان مرکب از ۷۰۷ نماینده است که برآند
 پنج سال بار عایت شرایطی انتخاب میشوند
 شهرهای مهم آن: بموجب احصایه سال ۱۹۲۱ در برطانی کبیر
 و در ایرلاند دو شهر است که بیش از یکصد نفر از جمعیت دارد.
 پایتخت مملکت شهر لندن (۵۸۳۰۰۰ جمعیت) واقع در وسطی رودخانه
 و گذشته از اینکه مقر پادشاه و مرکز قوای مدیروملکتی است یک
 شهر بسیار مهم تجارقی و حتی صنعتی میباشد
 شهرهای مهم انگلیس ازین قرار اند:-
 ۱- لیورپول (۸۰۳۰۰۰) در کنار خلیج مرسی واقع و بازار بزرگ
 تجارت پنبه و پشم و چرم است.
 ۲- بیرمنگام (۹۱۹۰۰۰) که بواسطه اهمیت آبن کارش ملقب بشهر
 آبن گردیده.
 ۳- انچستر (۷۳۰۰۰) مهم ترین مراکز پنبه ریزی و بافتن پارچه
 پنبه میباشد
 ۴- شفیلد (۴۹۱۰۰۰) یا شهر فولاد مرکز عمده پاقوسازی.

۲۵

- ۵- لیدل (۲۵۸۰۰۰) مرکز بافتن پارچه های پشمی
- ۶- برستول (۳۷۷۰۰۰) یکی از بنا در مهم تجارتی است
- ۷- بر دفور (۲۸۵۰۰۰) از مراکز مهم بافتن پارچه های پشمی می باشد
- ۸- نیوکاسل (۲۷۵۰۰۰) که در تمام عالم از حیث صادرات ذغال سنگ رتبه اول را دارد است.
- دیگر همل در کنار خلیج مایر مرکز مهمی بر آسود و پشم و پارچه های پشمینه
- کار دلیف برای خروج آهن زغال سنگ و دودور (۲۴۲۰۰۰) -
- پرتسموت
- نیوهمون - پتیموت (۲۱۰۰۰) بنا در بحرانش اکسفر دو کامبرج که دودار را
- بزرگ میباشند
- شهرهای مهمی که در اسکاتلند (اکس) میتوان نام برد عبارتند از:
- گلاسکو (۱۰۳۴۰۰۰) که واقع در روی رود کلید شهر بزرگی است
- صنعتی و خصوصاً از حیث کارخانجات کشتی سازی خود اهمیت
- بسیار دارد
- ادمبورگ (۴۲۰۰۰۰) حاکم نشین اکس و مرکز علمی مهمی می باشد

اتم کر

۲۹
دیگر دندی و ابروین که بنا در بحر شمال هستند .
در ایرلانده شهرهای معتبر یکی دو بلین است که پایتخت
مملکت میباشد دیگر بلفاست حاکم نشین استر و جنوبی کرک در مغرب

(۳)

جغرافیای اقتصادی

لست
هنگامیکه دول اروپائی دوچار جنگ های سیاسی بوده و تمام فعالیت
خویش را در این راه صرف نموده اند انگلیس در جزیره خود آرمیده و مدت
بسی خود را تکمیل و برزودی توسعه و ترقی اقتصادیات پرداخت .
در قرون وسطی چند پیشرفتگی نکرده و جنگهای صد ساله او را بمقصود
نرسانید . ولی در قرون پانزدهم پس از خاتمه منازعات خارجی و
داخلی و خصوصاً بعد از کشف امریکای دوباره تقاضا داشت ترقی صنعت
از قرن شانزدهم شروع و از اواخر این قرن و تمام قرن
هفدهم در اثر مساعی انبساط و کرمول دارای بحریه تجارقی کامل
و مستعمرات وسیع گردید . در قرن هجده بواسطه اشتغال عالینک
صنعت کلی را ایجاد و پایه و اصل آزادی تجارت مقام ارجحندی

در این کتاب

۲۷
در عالم اعر از نمود بطوریکه امروزه ممالک متحد برطانی کبیر از بزرگترین ممالک
مستعمراتی دنیا بشمار آمده و تبه بزرگی در حیوة اقتصادی عمومی دارد.
فلاحیت آن :- بواسطه خصیصه طبیعی خصوصاً فراوانی مواد
تحت الارضی مملکت انگلیس بجانب صنعت کشیده شده و تنها ناحیه
عمده زراعتی آن در جنوب شرقی صوب لندن میسب باشد.
هرچند که زراعت کندم و جو نسبت بسائر محصولات فلاحی در اولین
واقع است مع هذا کفاف مصرف مملکت انداده و چون قیام العاده گران
تمام میشود سال به سال زراعت آن به تنزل میرود. ارزانی کندم نان و گوشت
و هندوستان مردم را از زراعت منصرف نموده و تقریباً تمام خود راک خود را
از خارج وارد مینمایند. زراعت نباتات صنعتی نیز چندان واجی
نداشته و فقط کتان که در ایرلانداطراف بلفاست زراعت میشود
حائز اهمیت است.

تربیت حیوانات بواسطه رطوبت هوا و کثرت چمنزارها و مصرف
زیاد گوشت لبنیات در انگلیستان توسعه یافته و خصوصاً گا و گوسفند
در اینجا بجهت زیاد تربیت میشود لیکن جمعیت بقدری کثیر و مصرف

چراغ و کلاه و کفش و ...

۲۸
گوشت و لبنیات باندازه است که باز هم از برار و پایداری آن
جنوبی و استرالیا همه ساله محتاج بخرید یا محتاج خویش می باشد .

کلیه باید دانست که محصولات فلاحی انگلیس فقط احتیاجات
یک ربع سکنه آنرا تکافو نموده و تقریباً سه ربع مواد غذایی خویش را
از خارج تهیه مینماید .

صنعت آن در ممالک متحد و بعضی که ذیل ذکر میشود صنعت

ترقی فوق العاده نموده و مقام بلند ملی را گردیده است
۱- کثرت معاونین غل سنگ ۲۰- فراوانی مواد اولیه صنایع

۳- نزدیکی تمام نقاط آن بدریا و سهولت تهیه این مواد .

اهمیت زغال سنگ در عالم صنعت بدیهی انگلیستان در تمام ممالک اروپا

درین حیث اولین مملکت پر ثروت محسوب میشود معاونین غل سنگ

آن بیشتر در سواحل غربی واقع گردیده و مرکب از هشت مرکز بزرگ

می باشد . محصول این مراکز همه ساله رو بفرزونی بوده در ۱۸۴۵

سی و یک میلیون تن (در آنها بدست آمده

و در ۱۹۱۳ به ۲۹۲ میلیون تن) رسیده است

تاسع معدن را دی
آوده سرانجام در
صنعت اروپا

تجاری و معدنی
فصل دوم المان

(المان ۱۲۷۹ تا زونی ۵۱۴)

معادن آهن انگلیس بیشتر و نزدیک مراکز زغال سنگ قرار گرفته و از این جهت
مزیت اقتصادی مهمی باین مملکت داده است صنعت فلزکاری در ممالک
متحد به نسبت درجه خوبی پیشرفت کرده و بیشتر توسعه آن در غرب مرکز
میباشد.

در غرب مملکت گال (آبرکن) رنج مس در مرکز خطوط آهن ماشین ها
(بیرینگام) فولادکاری چاقوسازی (شفیلد) در شمال اطراف نیو کاسل
بند معروف زغال سنگ سرب بالاخره در ناحیه کلید کشتی ساز
و ماشین سازی گلاسکو.

امروزه انگلستان اهمیت فلزکاری گذشته خویش را تقریباً از دست
داده و برای تهیه مواد معدنی محتاج است که آسیانی - الجزیره
و شبلی خریداری نماید. در سنه ۱۹۱۴ این مملکت حتی در
داخله خود بزرگترین صنعت فولادکاری المان رقابت کرده و
در مقابل آتازونی که قریب چهار برابر آن تولید مینماید یقیناً طاقت
مقاومت نخواهد داشت.

صنعت بافندگی انگلیس هنوز ما فوق تمام دول بیشتر بواسطه آزادی تجاری لید
 تجارت آن فوق العاده یافته است پشمینه بافی و تهیه پارچه با پشم تقریباً تمام
 نقاط ممالک متحد و رواج و مراکز مهم آن لید - برادرفورد - منچستر در انگلیس و
 آبروین و دندی در اسکاتلند (اکس) بلغاست و اولستر در ایرلند میباشد .

بطور کلی تمام شعب پارچه بافی ممالک متحد باستانی صنایع تاریخی در
 نهایت ترقی و تکامل است .
 بغیر از صنایع فوق الذکر عده صنایع دیگری مانند ساختن ظروف
 محصولات شیمیائی - کالوچوک - کاغذ سازی و غیره نیز وجود دارند
 که هر چند از حیث اهمیت در درجه دوم واقع است لیکن معین اقبال
 ملاحظه میباشد .

وسائل حمل و نقل :-

۱- خطوط آهین که بالغ به سی و هشت هزار کیلومتر و نسبت به
 مملکت بهر صد کیلومتری دوازده کیلومتر تقسیم میشود در تمام اروپا
 بزرگ ازین نسبت تجاوز نموده (۲۸) در صد کیلومتر است .

۳۱
راه آهن انگلیس با چینی رقابت از آداداره شده و در هر خطی کمپانیهای
مختلفه کار میکنند. باین ملاحظه مخارج حمل و نقل خیلی نازل و منفعت مردم تمام
شده است امروزه حکومت نظارت و تقیشتی در آن دارد.

۱ کشتی رانی و اقلیم - رودهای انگلستان طبیعتاً قابل کشتی -
رانی و اگر موضوع رقابت خطوط آبریز کشتی رانی ساحلی نبود خدمات
بزرگی را انجام میدادند غالباً آن بوسیله ترعه سیکد گیر مربوط (طول
این بخاری مصنوعی به ۲۰۵۲۰ کیلومتر میرسد) و سواحل بحر شمال را
به اقیانوس اطلس متصل ساخته اند.

۲ کشتی رانی بحری - اولین بحریه عالم بحریه انگلیس است از
دو دسته تشکیل یافته :-

۱ - سفین تجارتي مرکب از ۳۰۰۰ کشتی (۲۰۰۰۰ بخاری
۶۰۰ هزار تنی) که فقط احتیاجات صنعتی و تجارتي مملکت خود
رفع میکند بلکه محصولات تجارتي ممالک دیگری را که دارای بحریگانی
نیستند نیز حمل و نقل نمایند.

۲ - سفین جنگی که فوق العاده معظم و مهم و حقیقتاً حافظ حیات این

ملکیت می باشد .
تجارت آن - بطور کلی دیدیم برطانی کبیر ملکیتی است صنعتی و این
روی مجبور است که قسمت عظیم از احتیاجات خود را از حیث مواد اولیه
لازمه برای صنعت (تمام پنبه - سه ربع پشم - نصف چرم و پوست
ربع آهنی که بکار میبرد) و از حیث مواد غذایی لازمه برای مصرف داخلی
از خارج تهیه نماید (چهار خمس غلات - سه خمس گوشت خوک -
قریب دو خمس گوشت گوسفند و گاو - کره - پنیر - قند -
و چای و غیره) قبل از جنگ بین السلسل میزان تجارت خارجی مما
متحد به ۳۵ میلیون و فراتنگ یعنی بیش از دو برابر فرانسه بوده است
واردات آن عبارتند از مواد غذایی (غلات - گوشت - کره - پنیر -
بزرگجات و میوه جات - حبوبات) مواد اولیه (پنبه - پشم -
پوست - فلزات لازمه برای صنعت) و اشیاء زینتی (پارچه
های ابریشمی و اجناس پارسی) .
صادرات آن عبارتند از مصنوعات کارخانه جات خود (منسوجات
پنبه - پشمی - کتان و ماشین) زغال سنگ و فلزات مختلفه -

برطانی کبیر غالب احتیاجات خویش را از آنا زونی و فرانسه مستعمراتش خریدار
و مصنوعاتش را بیشتر مستعمرات خود و آنا زونی و مالک اروپای غربی میفروشد.
میزان واردات این مملکت تقریباً معادل صادرات آن میباشد.

مستعمرات آن به امپراطوری برطانی کبیر یکصد و ده برابر مملکت متحد
و تقریباً شامل ربع اراضی کره زمین است این امپراطوری وسیع
چهارصد و چهل میلیون یعنی بقدر یک پنجم تمام زمین جمیع دارد.
مستعمرات برطانی کبیر از دو نوع مرکب است:

۱- مالک و اراضی که از آنها استفاده ثروتی مینماید.

۲- مواقع و نقاط نظامی و ایستگاه ها - به چهار زات
و کلیه عبارتند:

۱- در اروپا: - جبل الطارق - مالت و قبرس که مواقع مهم دریایی
مدیرانه میباشد.

۲- در آسیا: - هندوستان - بلوچستان انگلیس - برمانی
سینکاپور - شمال بریتو - جزیره هنگ کنگ و و یها پوس -

(در چین)

۳۴

- ۳- در آفریقا: - گامبی - سیرالئون - سواحل طلا (کت در) نیجریه -
سومالی انگلیس - آفریقای شرقی - آفریقای جنوبی - جزایر و سالنیون
سنت هلن (اقیانوس اطلس) جزیره مودیس (اقیانوس هند)
که سه جزیره اخیر در سر راه هند از طریق دماغه امید واقع گردیده اند .
۴- در اقیانوسیه: - استرالیا و زلاند جدید و جزایر فیلیپین - تنگا-
سیلان و غیره -
۵- در آمریکا: - مملکت کانادا - جزیره ژامایک - گویان انگلیس و
جزایر کوچک در انطلیها که غیر هم چنین قسمت مختصری از امریکای مرکزی
(هند و راس انگلیس) .

II

شبه جزیره اسکندریه

جغرافیای طبیعی

موقعیت و مساحت آن: - از طرف شمال محدود به اقیانوس
نیجریه شمالی از مغرب به اقیانوس اطلس و بحر شمال از جنوب به تنگه های و انمارک
(اسکارزاک - کانگا - سوند) و از مشرق بخلیج تبستی و روسیه این

شبه جزیره از بزرگ ترین جزایر اروپا و فقط از ناحیه بهراره و پاتصل است
 دارای ۲۰۰۰ کیلومتر طول از ۴۰۰ الی ۶۰۰ کیلومتر عرض و
 مساحت آن ۷۷۲۰۰۰ کیلومتر مربع میباشد .
 پستی و بلندی و وضعیت سواحل آن - شبهه جزیره اسکند
 نیا و شامل دو ناحیه طبیعی کاملاً مشخص است :-

در مغرب آلپ - اسکند نیا و در مشرق فلات بالتیک .
 ۱- آلپ های اسکند نیا که در ابتدا سه عصر اول در قیچ چین خوردگی
 کالدرنی مانند کوههای اسکاتلند (اکس) تشکیل یافته و بعداً فروزگی
 بحر شمال این دو رشته جبال را از یکدیگر مجزا ساخت .
 بواسطه مرور قرن ها و تاثیر نچا لها و جریانات قتل مرتفع و نوک ها و دره های
 وسیع ازین آلپ ها وجود نداشته و بلندترین نقاط آن ۱۰۰۰۰
 (۲۵۶۰ متر) میباشد . در مقابل فلات های نچا لها که مشرف به بحر
 شمال هستند در مواقع مرتفعه آن بسیار و غالباً از برف پوشیده اند .
 این سلسله هرچه بجانب مشرق میرود پست گردیده و
 فلات های مطبقی را تشکیل میدهد و از نقطه نظر علمی میتوان گفت که

سواحل دو قسم

با و را با التسیک یعنی در فلاند خانه می باید
 در ساحل کوه های اسکندریه بسیار تند و خلیج با یک عمیق موسوم به فیورد در
 انقلابات قدیمه در آن احداث گردیده است. اکنون نیز در طول این ساحل
 جزایر متعدده که معروف ترین آنها مجمع الجزایر اسکیار گارد است گواه
 این انقلابات و بقایای ساحل قدیمی این شبه جزیره میباشد.
 ۲- فلوات بالتسیک که متدرجاً تا ساحل شرقی پست گردیده و آثار نخلان شکسته
 در قرون سابقه آنرا پوشانیده بود هنوز دیده میشود نخلان با مزبوره پست
 و بلندی این فلوات را تناسب ساخته و مخروطی ایجاد نموده پس از
 دور شدن طبقات نخل دریاچه های کثیفی نمود (ونر- وتر- همارن
 و مالارن) در محل آنها بوجود آمده است.
 سواحل بالتسیک خاکی و پست و عنق بجز درین سواحل خیلی کم میباشد.
 در اثر تهاجم امواج بالنسبه دارایی برکهایی زیاد و از مردابها پوشیده
 شده است. جزایر مسطح کثیری در نزدیکی آن واقعند که مشهورترین
 آنها آلاند و گوتلاند هستند.

آب و هوا و رودهای آن - در شبه جزیره اسکندریه و در آب

۳۷

و هوای متناهی در دودسته رودهای مختلف وجود دارد.

در نواحی غربی بواسطه ارتفاع اراضی آب و هوا سخت ولی تأثیر اقیانوس اطلس
آنها معتدل و مطرب برابر گردانیده است. سردی و رطوبت درین ناحیه
یکچالها و انبارهای برفی تولید کرده که در موقع ذوب رودهای سیلابی کوتاه
وتند و در عین حال منظم را بجانب مصب اقیانوس اطلس جاری میسازند
مهمترین آنها رود گلن میباشند.

آب و هوای ناحیه شرق برصه و فوق العاده خشک و شدید و مخصوصاً
آن بی نهایت سخت است.

رودهای غیر منظم و بی طویل تر از رودهای مشرق هستند از شمال غربی بجناب
جنوب شرقی جاری و به بحرالسیک میریزند تقریباً تمام هوای یکدیگر
و عمده ترین آنها دال الف و کتا الف میباشند.

مجموعات نباتی و معدنی آن تقریباً سه خمس اراضی شبه
جزیره اسکاندینا و آلتس و برف و مردابهاست منجمده یا تو ذرا پویند
گشته و غیر مسکون افتاده فقط دو قسمت آن که عبارت از
ناحیه جنگلها (سرو و کاج) شامل قسمت های پست جبال

۳۸

اسکاندنیاه شمالی فلات بالتسلیک ناحیه فلات حتی شامل مرکز و جنوب فلات
بالتسلیک است مسکون و قابل زراعت و محصولات عمده اش گندم جوها و ار
میست باشد مراغه درین دو ناحیه اخیر فراوان هستند.

باینصورت بدیهی است که حیوة فلات حتی آن رو نفی نمیتواند داشته باشد
بالعکس از هر حیث معادلن فوق العاده پرشور است و خصوصاً آبمن و س
و نیکی بکثرت دارد.

تقریباً فاقد معادلن ذغال سنگ و اگر آبشار را مفیده آن نبود از حیث صنعت
هم مقامی را احراز نمیکرد.

تقسیمات سیاسی اقتصادی

اسکاندنیاه می

شبه جزیره اسکاندنیاه دارا ۵۴۹۱۰۰۰ جمعیت است که تقریباً
یازده نفر هر کیلومتر مربعی تقسیم گردیده و مرکز آن در ایالات جزیری
میست باشد.

باستثنای پنجاه هزار لایینی که از نژاد آسیائی و در نواحی شمالی زندگی
بدوی دارند تمام مردمان این شبه جزیره از نژاد اسکاندنیاه و سیغنی

۳
مردمان

مردمان

شبه از نژاد ژرمن بوده دارا سکه یک قیافه (قد بلند - موی زرد و چشم آبی)
و دارا سکه یکت مذهب (لوتری) هستند

معهد با وجود این وحدت نژادی تباین اخلاق و زندگانی تاجید حیوة
سیاسی آنرا غیر ممکن ساخته است .

در قرن ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ شامل دو مملکت بوده یکی مستقل (سوئد)
و دیگری متحد با نوارک (نروژ)

بعد از ۱۸۱۴ نروژ بشرط حفظ قوانین - قشون - بحریه و بودجه طایفه
خود بپادشاه سوئد داده شده لیکن در ۱۹۰۵ باز این وحدت
سیاسی در هم شکسته و از آن تاریخ شبه جزیره اسکاندیناویا
دو مملکت است .

۱- مملکت سوئد که از ناحیه جلگه شبه جزیره و دامنه شرقی جبال
اسکاندیناویا مرکب بوده .

۲- مملکت نروژ که شامل نواحی جبال اسکاندیناویا و باستانهای
دامنه شرقی آن میسب باشد

۴۰

ملکیت سوئد

ملکیت سوئد شامل ناحیه شرقی یعنی بری شسجده جزیره قریب ۵۰۰،۰۰۰ کیلومتر
 مربع مساحت و ۸،۷۰۰ جمعیت دارد آب هوای آن غیر معتدل در شمال آن
 جنگلهای کم یزید و یخچالها در مرکز جنگلها و مراتع و بالآخره در جنوب بادهای زریعی
 (غلات) میباشد تمرکز جمعیت در ناحیه جنوبی شده و بیشتر ساکنین آن زراعت
 پیشه هستند. سرچشمه حیوة سوئد ها از زراعت - معاون و دست فاده
 از جنگلهاست صادرات عمده آن - چوب و لبنیات و خصوصاً فلزات
 (آهن بسیار اعلی) میباشد زغال سنگ و مواد غذائی از خارج خریداری
 شهرهای معتبر این ملکیت در ناحیه جنوبی واقع گردیده پاسی تخت آن
 امتحان (۱۵۰۰ جمعیت) شهر عظیمی است که در روسیه
 هفت جزیره نزدیک بحرالتیک در مقابل خلیج فنلاند نباشده
 موقعیت تجارتی آن خیلی مهم است
 دیگر شهرهای مهم آن عبارتند از :-
 گتبورگ - در کنار تنگه کاچکا -
 مالمو در کنار تنگه سوئد

رستا
سمنشمار
روکها ضحاک

۲۰

رشن
رگ

فوکینیک در کنار بحر بالتیک

بر سه شهر فوق الذکر در ناحیه زراعتی جنوبی واقع شده اند .

مملکت نروژ

نروژ دارای قریب ۳۲۲۰۰۰ کیلو متر مربع مساحت و ۲۶۶۱۰۰۰ جمعیت

است این مملکت از کوهستانی تشکیل گردیده که علاوه بر جنگلها و برمنه

و یخچالها جز جنگلهای سر و کاج و مراتع دامنه های آن ثروت دیگری را مالک

نیست . اگر دریای ساحلی نروژ ثقیب اندازه ماهی نداشته و سواحل آن باریکها

خود مساعد برای صید ماهی نبود منابع حیوانی نروژ تقریباً صفر گفته می شد .

بطور کلی زندگی این مملکت بحری و میش از یکصد و سی هزار را سکنه آن صنایع

و ملاحه . طول سواحل نروژ - ۱۷۰۵۰۰ کیلو متر است .

تربیت حیوانات و جنگلها و صید ماهی سه عنصر بزرگ تجارت نروژ

و صادرات عمده آن بیشتر چوب قطران و لبنیات و ماهی میباشد

باینکه این مملکت در ناحیه شمالی خود منطقه قطبی می رسد و این مملکت

مترقی است .

تمرکز جمعیت آن در طول سواحل و تمام شهرهای بالنسبه مهم

در کنار بحر واقع اند .

پایتخت مملکت کریستیانیا (۳۰۰۰۰ جمعیت) در کنار یکی از
فیوردهای جنوبی بنا شده و دیگر شهرهای معتبر آن عبارتند از برژن - دره تم
و همفرست که از بنادر ساحل غربی میباشند .

III

دانمارک

مملکت دانمارک یکی از کوچکترین ممالک اروپا دارای ۳۰۰۰۰ کیلومتر
مربع مساحت قریب سه ملیون جمعیت و شامل دو قسمت است :

۱- قسمت بری یا شبه جزیره ژوتلاند که اخیراً شلسویک نیز بان
منضم گردیده

۲- مجمع البهائر شرقی که جزائر عمدۀ آن فیونی - سیلاند - لالاند و در

۱۵۰ کیلومتر دورتر از ساحل جزیره برنلم میباشد این جزائر که در مخرج
التیك بین ژوتلاند و شبه جزیره اسکاندینا واقعند بواسطه پنج تنگه
از بزرگواریکه گرجا شده اند : ۱- اسکار ژاک ۲- کاتگا ۳- سوند
۴- یست کبیرو ۵- یلت صغیر

برین طریق حکمرانی مدخل بحر بالتیک یا دانارک بهین آن را در بان بالتیک
لقب دادند .

پستی و بلندی آن - جلگه و انارک (که تلانده و مجمع البحرین) نیز
مانند جلگه سود و جلگه آلمان جزئی از حالت بالتیک و تأثیر آنجا الیهیک
آنها در اعصار ما ضمیمه پوشانیده و یادند هنوز مشهود است .
اینجا الیهیک و مرتفعه آنرا پست نمود و فعلاً سطح این مملکت کاملاً سطح
و تنهاتیه که مرتفع ترین نقاط آنرا تشکیل میدهد تپه هیملسبرک
و یکصد و هشتاد متر ارتفاع دارد .

دانارک از حیث جنس اراضی خود به دو ناحیه مشخص تقسیم میگردد
۱- نیمه غربی که تلانده که شنزار و لمیزرع است و فقط مخصوص بیت
گوسفند میباشد .

۲- نیمه شرقی که تلانده و مجمع البحرین که خیلی حاصلخیز و فلاحی و دارا
مراغه پر مایه که برای چارپایان بزرگ (حیه انامت شاخدار - واپ)
بسیار مناسب میباشد . سواحل این قسمت پست و خلیج های
آریک بندرگاه های مهمی دارد .

آب و هوای آن به بالنسب محری، مرطوب و تا اندازه ملائم است
تا بستان آن کوتاه - بهار و پاییز معتدل و بارانی زمستان
متغیر می باشد و حتی بقدری سخت میشود که برای یکماه و دو ماه
حتی تنگه ها نیز منجمد شده و گاهی بطوری ملائم است که ولو یک روز
هم یخ نمی بندد. غالباً باران می بارد. لیکن بسیار ریز و کم و اوم می باشد.
منابع طبیعی آن: - مملکت دانا راک فاقد محصولات معدنی است
لیکن بعللی که ذیلاً ذکر میشود و فلاحات آن ترقی بسیار دارد -

۱- آب و هوای آن معتدل و کمی مرطوب است.

۲- خاک آن خصوصاً در ناحیه مشرقی ژو تانگ و جزایر طبیعتاً مستعد می باشد.

۳- مردمان آن فوق العاده رحمت گش و فعال و لایق قطع بخشک کردن
مرداب ها و کشیدن نهرها و غیره میشوند.

علاوه بر محصولات جنگلهای شرقی منابع فلاحی عمده دانا راک
اینست که -

۱- زراعت مواد غذایی از قبیل جو - جلودار - سیب زمینی و شلغم -

۲- میوه جات که بی اندازه فراوان است

۳- مراقب که برای تربیت حیوانات بکار میرود .

دانا رک یکی از اولین مالک اروپائی است که نسبت به ساکنین خود بیشتر تربیت چهارپایان شاخدار نماید (گاوگاو شیرده و غیره) و نتیجه مستقیم آن ترقی بعضی رشته صنایع فلاحی مانند قند سازی و خصوصاً لبنیات و غیره شده است تربیت اسب نیز درین مملکت رونق کاملی دارد .
 صید ماهی یکی از منابع بزرگ ثروقی دانا رک و بهین ملاحظه جزیره منچر که بند و جزیره آتش فشانی ایسلاند را مستمره خویش ساخته است .

تجارت آن مرقی و تقریباً مساوی با سود و دوبرابر ثروت میباشد .
 صادرات آن بیشتر مواد غذایی و لبنیات است . انگلیس و آلمان و واردات آن مواد معدنی و مصنوعات کارخانجات بهین و مملکت آ

جغرافیای سیاسی

بواسطه توسعه منابع ثروقی خود دانا رک از مالک مرقی و متمکن بشمار می آید و وضع حکومت آن سلطنتی مشروطه و تعلیم در آن عمومی است .
 دارایی ۳۲۶۷۰۰۰ جمعیت یعنی ۷۶ نفر در هر کیلومتر

فرسا

سرمدی

مربع می باشد و جزائر آن جمعیت بیشتر از ژوئلاند و کرکزیافته پای تخت مملکت
 کینهاگ (۷۱۰۰۰۰ جمعیت) واقع در سیلاندر کنا رنگه
 و یکی آنها در بزرگ اروپا محسوب میشود. شهرهای مهم آدهنس و جزیره
 فیونی و آدهونس در شبه جزیره ژوئلاند است.
 مستعمرات آن در اروپا یکی جزیره آتش فشانی ایسلاند حاکم کشیش
 و یکیاویک دیگر فارا و در امریکا جزیره وسیع و منجمد گرینلند
 است که فقط سواحل آن مسکون و ساکنینش اسکیموها میباشند
 بعضی جزائر کوچک دیگر در انطیل و صغیره تعلق بدانمارک
 دارند که مهم ترین آنها سن تماس - سن کو و و سن ژان
 است تنها استفاده و انمارک از مستعمرات خویش میناید حقیقت
 صیده می باشد.

ایپی بایا هلند

(اراضی پست)

این مملکت دارای ۱۰۰ کیلومتر مربع مساحت و وجه تسمیه
 آن ایپی بایا هلند این است که در یک جنگ پستی تشکیل یافته که

سطح غالب نقاط آن پایین تر از سطح بحر میباشند.
 دو عامل در تشکیل این جلگه مؤثر بوده و هستند به
 اول تأثیر آب که:

- ۱- جلگه شرقی را (درخت - اورایتیل - کامپین) تشکیل داده اند
 آن از شستن پوشیده شده و کمپین میباشند
- ۲- جلگه غربی (زلاند - هلند - فریز) که حاصلخیز و از رسوب ^{بطنیا} _{بن}
 شطوط آن - مزدا سکو بوجود آمده است.

۳- سواحل که رسوبی و پست و هموار و تپه های ارشن معلوم به
 دوتن در کنار آن در اثر باو پیداشده است رشته این تپه ها را
 غالباً تصادم امواج کبیخته در بعضی نقاط مجمع انحرافی مانند مجمع انحرافی
 زلاند و فریزن ترتیب و در پاره مواضع دیگر در ساحل نفوذ و خلیجها
 تشکیل داده است که بزرگترین آن خلیج ذویدر زه میباشند.
 دوم عمل و کوشش ساکنین آن که:

- ۱- با حداثت سد های موازی با جریان شطوط مملکت را از طغیان
 آنها در سوب های جدید محفوظ داشته اند.

۲- بعد از آنکه سد های طبیعی موازی با سواحل از آنها علم مواج جلوگیری

کردند.

۳- بواسطه مختلفه دریا را خشک و اراضی تازه بوجود آورده و آنرا

با دادن رشوه های طبیعی و مصنوعی مستعد زراعت ساخته اند.

منابع طبیعی آن - ملکیت بیابان بواسطه جستن اراضی خود یکی از محصولات

معدنی محروم ولی منابع مهم دیگری را مالک است.

۱- صید ماهی که با کشتیه های بادبانی و بخاری کوچک در تمام سواحل آن

میشود بحر شال فوق العاده پر ماهی چون بیشتر نقاط عین نیز فراوان است صید

آن بسیار است انجام می پذیرد.

۲- تلاحت که بواسطه آب هوای خیلی ملایم و مطلوب آن عدم مساعدت با نداشت

غلات و نباتات صنعتی (گندم - جو - چغندر - تنباکو و کتان) چندان رونق ندارد

بزرگترین کوشش و خصوصاً حیوانات شناختا بسیار معمول در نتیجه گره و پنبه این شهر و عالم است

۳- صنعت که بیشتر متکی به محصولات فلاحی میباشد سابقا نساجی

رونقی داشته لیکن بواسطه رقابت دول بزرگ صنعتی تنزل یافته

و امروزه تهیه مواد غذایی و شربت ها و شکلات و غیره اساس صنعت بی بار تشکیل میدهد

ر ر ر

تجارت آن : بواسطه محصول عمده که از تربیت حیوانات
وصید ماهی بدست می آید و احتیاج فوق العاده که به تهیه غلات
و مواد مصنوعه دارد مملکت هند طبیعتاً دارای تجارتی مهم و ممتد است
تجارت داخلی آن بواسطه خطوط آهن و راه پای قابل کشتی
رانی است (مملکت پی با تقریباً ۵۲۰۰ کیلومتر راه پای
قابل کشتی رانی دارد) که محصولات صنعتی ناحیه ران آلمان را
از مصب رود رن خارج می نماید .

تجارت خارجی آن از دو بندر آمستردام و تر دام بوده و بیشتر
مال التجاره پای آلمانی را بطور ترانزیت خارج کرده و راه عبور
مواد وارد به آلمان میباشند .

هر چند که جمعیت هند تقریباً شش دهه کمتر از فرانسه است قبل
از جنگ بین الملل تجارت معظمی داشته و تخمیناً میزان فرانسه تجارت
مینموده است صادرات آن پنبه و کره و سبزیجات و شکلات و سایر
الواح لبینات و واردات آن غلات - فلزات - چوب
وزغال سنگ و محصولات مستمرا ته خویش میباشد .

جغرافیای سیاسی

ناحیه شرقی پی با بالنسبه کم جمعیت و مرکز آن بیشتر در ناحیه غربی
مملکت است کلیه جمعیت آن ۲۸۶۱۰۰۰ یعنی بطور متوسط دو سیت
در هر کیلومتر مربع میباشد .

پایتخت مملکت شهر لاهه (۳۱۰۰۰۰ جمعیت) که از حیث اهمیت بعد از -
آستردام (۶۶۲۰۰۰ جمعیت) و رتردام (۴۴۱۰۰۰ جمعیت) دو بند مهم
هند واقع گردیده و فقط اهمیت آن از نقطه نظر سیاسی یعنی مصلحت مرکزیت
قوای مدیره مملکتی است. دیگر شهرهای معتبر آن عبارتند از -
اوترخت - بارلمر - لید - نیک - آر نیمروگر و نلنگ
مرکز جمعیت پی با بیشتر در همین شهرها میباشد .

مستعمرات آن :- هر چند که مستعمرات هند از قرن هفدهم بسیار
کم تر شده لیکن باز دارلے ۲۰۴۵۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت و ۴۶
میلیون جمعیت است . از حیث اهمیت مستعمرات این مملکت پس
از انگلیس و فرانسه در درجه سوم واقع گردیده و شامل گویان هند
(در امریکای جنوبی) قسمتی از گینه و جمع افریقا از مصری و اقیانوس

میباشد. جزیره عمده آن جاده است که داراے ۳۵ میلیون جمعیت
(در هر کیلومتر مربعی ۲۲۶ نفر) و بمقدار زیاد محصولات ^{مغذی} خاوه از قبیل کاکاؤ
- قهوه - چای - ادویه جات - پنبه و کائوچوک تولید مینماید. یکی از عوامل
مهم تر دوت بلند محصولات همین جزیره است.
دیگر جزایر معتبر آن عبارتند از سوماترا - قسمت غربی تیمور
قسمت بزرگ از برنئو.

حاکم نشین تمام مستملکات اقیانوس هند شهر باتا ویا
واقع در جزیره جاده میباشد.

بلژیک

با قیمت های کوچکی که در معاهده ۱۹۱۹ بان ضمیمه گردید ملک بلژیک
۳۰۴۵۰ کیلومتر مربع مساحت دارد و ملکتی است بسیار کوچک تمام آن در تحت
نفوذ دریای شمال واقع و همه جاده داراے آب و هوای بحری و خیلی مرطوب میباشد
این ملک از حیث ارتفاع اراضی و جنس خاک بقسمتهای مختلفی تقسیم گردیده
که هر یک منافع و محصولات علیحدہ را مالک از جنوب شرقی بشمال غربی عبارتند از
ناحیه ذیل است -

(۱) بلژیک علیا (۲) بلژیک وسطی (۳) بلژیک سفلی .
 (۱) بلژیک علیا :- (آردن، کندرز) از بقایای چین خوردگی هرینی بود .
 قدمت و تاثیر عوامل طبیعی بخر بقلاتی شده که هر چه بجا نب مغرب میرود پست تر میگردد
 (نقطه مرتفع شرقی ۶۶۴ متر - نقطه مرتفع غربی ۳۰۰-۴۰۰ متر) آب هوا آن
 سرد و مرطوب و نباتاتش فقط جنگلهای مرتفع کم علفی است که برکه ها و مرداب ها متعدد در آن واقع است
 این ناحیه خیرترین کم جمعیت ترین نواحی بلژیک شمرده میشود لیکن این فلات مرتفع
 از دوره باطلولانی و کم عرضی قطع شده که بالنسبه گرم تر و مرکز جمعیت و زراعت میباشد
 پارچه صنایع از قبیل فلزکاری و تراش سنگها لوح و غیره نیز در آنجا دیده می شود .
 در جنوبی الیه بلژیک علیا جانب شمال شرقی فلات آردن منطقه مهمی از معادن
 زغال سنگ قرار دارد که از طرفی تا فرانسه (معادل شمالی) و از سمتی تا آلمان (منطقه رنن)
 امتداد داشته و مهمترین مراکز آن مولن بوزنیاز، شارلرودر و سامبرلیرودر
 دوره مز میباشد، این نواحی بواسطه کثرت زغال سنگ نزدیکی بمعادن روی آهن
 فوق العاده صنعتی و متری در جمعیت است .

(۲) بلژیک وسطی :- (هسپی، هنو، باربان) از جلگه های مرتفعی که از دوره باشاکردیه
 مرکب میباشد، ارتفاع آن آردن کمتر (۱۵۰ تا ۲۰۰ متر) آب هوا آن ملایم تر است

از یک طبقه ضخیم لایه پوشیده شده است .
این قسمت ناحیه بزرگ زراعتی بلژیک و مخصوصاً زراعت گندم و چغندر قند را بنجا
بسیار شده و تربیت حیوانات نیز رونق دارد .

بلژیک وسطی بواسطه آب و هوای معتدل و هوای زمینی خود یکی از شوارم
اروپا بوده و می باشد ، راه آهن پاریس - لژر ، کلنی و برلین از اینجا عبور کرده و همیشه
محل تصادم قواست و البته اقوام ژرمن بوده است و حتی تا سال ۱۹۱۴ المان
بفرانسه نیز از این ناحیه صورت گرفت .

۳- بلژیک سفلی - مانند بلند اراضی این ناحیه پست و حتی در بعض نقاط نیز پائین
از سطح بحر است .

آب و هوای آن خیلی مرطوب و خاکش رسوبی و شنی میباشد پارچه‌ها آن بصورت
اولیه باقی و لم یزرع (کامپین) قسمتها آزاره آماده زراعت شده (ایالت واکسا)
و بالاخره قسمتها نیز از سابق آباد گردیده و در آن مردم سکونت داشته و زراعت
مینانند (فلاندر و جلگه بحر)

نواحی اخیر از مراتع پر علف پوشیده گردیده و از قرون وسطی مرکز زراعت و پالایش
صنعتی (کتان ، چغندر) بوده و پارچه بافی فلاندر اکنون نیز فوق العاده ترقی دارد .

در بلژیک سفلی رودخانه متعدد و مفیدی جاری است که مهمترین آنها اسکو
یا شعب ثلاثه خودلیس - داندرو و پل میس باشد .
سواحل آن پست و تپه های شنی در کنار آنها قرار دارد جز در مصب
اسکو بنا در طبعی درین سواحل ملاحظه نمی شود .

جغرافیای سیاسی

بواسطه موقعیت طبیعی خود بلژیک بزودی جلب توجه اقوام مختلف را نموده و در
در آن سکنی دارند .

(۱) قلاماند ها در شمال که زبان آنها آلمانی .

(۲) والن ها در جنوب شرقی که بزبان فرانسوی تکلم مینمایند .

این دو نژاد از حیث عدد تقریباً برابر اند .

در ۱۹۱۴ در اثر توسعه صنعتی بلژیک مترکم ترین نقاط اروپا از حیث جمعیت ^{برده}

و عدد ساکنینش به ۷,۶۸۴,۰۰۰ بالغ میگردد، یعنی ۲۵۲ نفر در هر کیلومتر

مربع منزل داشتند، بعد از جنگ تغییراتی که در آن پیدا شده محتاج به احصائیه جدید

نباشد، وضع حکومت بلژیک سلطنت مقتضه و پایتخت مملکت شهر بروکسل است

که با قضا باطرافش ۸۴۲,۰۰۰ جمعیت دارد این شهر علاوه بر اهمیت پایتخت

در بیان مینویس

بر دست

مرکز مهم تجارتي و علمي ميباشد .

شهر مهم آن عبارتند از :-

ليث (۲۵۳،۰۰۰ جمعيت) که فلز کاري آن مشهور است .

کافک (۲۱۲،۰۰۰ جمعيت) واقع در ملتقاي رود ليس و اسکو در قرن شانزدهم

شايد اولين شهر عالم بوده اکنون دارا کارخانه جات ماشين ساز، پنبه رسي

و موسسات علمي ميباشد .

آنورس، در هشتاد و هشت کيلو متری بحر کنار خليج رود اسکو واقع و از

قديمي از مراکز مهم تجارتي بوده است جمعيت آن با قصبات اطراف ...

و امروزه نيز از بنا در بزرگ عالم شمرده ميشود .

تجارت عمده که اين بندر از حيث واردات کاتوچوک و عاج کنگو - جوبات

و پنبه اماروني پشم لاپلاتا و قهوه برزيل است . اهميت نظامي آن نيز قابل

توجه است . ديگر دو ويده کارخانه جات ماهوت بافي و نساجي خود .

نامور و نشاندار واکه دارا کارخانه جات مهم فلز کاري و شيشه ساز ميباشند

لوهون و ماليين، دارالعلم با مذهبي و توره و برور از مراکز مهم استخراج معادن

زغال سنگ بلژيک و بالاخره بندر استافل که مبدا خطوط آهني است که از راه

بجانب ایتالیا و از دین بجانب شرق میرود .

جغرافیای اقتصادی

با وجود کمی وسعت خاک خود بلژیک زربیع آخر قرن نوزدهم در ردیف ^{لبن} ملل اقتصاد عالم قرار گرفته است علت اساسی این ترقی و توسعه که منجر
 وارست همیشه بعنوان شاہد و مثال نام برده شود فعالیت فوق العاده
 و ذکاوت ساکنین آن - ازدیاد جمعیت و بالاخره تأثیر شخص لئوپلادم
 و کوشش حکومت در تعمیم معلومات فنی و صنعتی و تجارتی بوده است .
 ۱- فلاحات آن :- با وجود استعداد اراضی بلژیک علیا بواسطه رطوبت هوا
 گرانی قیمت زمین و رقابت دول دیگر این مملکت فلاحات قابل توجهی ندارد
 و طبیعت نیز براساس زراعت مهیا نبوده زیرا دو ثلث اراضی از شن و خاک است
 پوشیده شده و زحمات آباد حاصلخیز گردانیدن آنها نتیجه مفیدی نداشت
 زراعت غلات کفاف مصرف ساکنینش را ننموده و بواسطه بحران نانیکه از ورود
 گندم ممالک دانوب و امریکا درین مملکت رخ میسازد مردم تربیت چارپایان
 را بیشتر نافع و مفید دانسته و بدان تمایل کردند .
 محصولات عمده زراعتی عبارتند از گندم - جادو دار - جو - جو دو سر - سیب یعنی دمیچاشنا

تربیت گله ها و گیا بازمینی خصوصاً در ایالت گاندرو و اج کلی دارد.
 نباتات صنعتی نیز از قبیل چغندر، قند، کتان، شادانه و قباکو و غیره
 در غالباً هیچ شیوع داشته و هم تربیت آنها چقدر رقت است.
 تربیت حیوانات (بیشتر شادار) در حد و فلاتند و بسی و ایالت
 پرور شده و چون منافع بسیار به ایالتی میرساند آتیه خوبی باین مملکت
 خواهد داشت. صید ماهی سواحل آن چندین صم فست مملکت
 ۲- صنعت ۱- که در بلز یک تفوق آشکار بر فلاحیت دارد زیرا این
 دارا رشته با هم زغال سنگ آهنی روی و در اطراف اینها نیز کارخانجات
 صنعتی تأسیس گردیده که بابتیرین مرکز عالم رقابت مینماید از حیث
 زغال سنگ بلز یک خمین مملکت نیاد معادن آذر یک ناحیه ۷۰ کیلو متر طول
 و ۳ تا ۱۵ کیلو متر عرض واقع گردیده است. معادن سنگها تراش و سنگها
 لوح نیز در ایالت آتیه و نامود بسیار میباشد. صنایع فلزکاری بیشتر
 در بلز یک علیا و عجاوت اندازد و لکیتو سازی و و اکن سازی گشتی سازند
 و ساختن پلها آتیه ماشینها بنجارا آلات برقی صنعت شیشه سازی در بلز
 خیلی متری و عاید آن سالها پیش از ۶۲ میلیون فرانک است.

کوچک و کج
 ایالت

صنعت پارچه باقی یکی از افتخارات قدیم فلا ندره و پیچیده هزار نفر درین شعبه کار میکنند
و بیشتر آن شعبه باقی پارچه کاغذی است تهیه پارچه کاغذی از قرون گذشته و
رواج یافته و تقریباً در سدهٔ دوازدهم از اول زمانه گزریده و مرکز آن ایالت
گاندیها شد پارچه کاغذی هنوز اهمیتیت چنان ندارد.

دیگر از صنایع بنز یک تجارت انداز تعالی با فی جرم سازی و بالاخره کا
سازی که نسبت باستوار و محکمت از سایر محاکم بیشتر است.

۳- تجارت: - وسائل حمل و نقل بنز یک بسیار متنوع و متعدد و در سده
مختلفه و سائل ارتباطیه آن به تناسب وسعت محکمت از تمام محاکم یاد
است. دارا قریب ۶۰۰ کیلومتر راه آهن شهر بر و کسل پای تخت
مرکز آن میباشد چون بین محاکم همه اقتصادیه واقع گردیده تجارت
عبوری در ترانزیت خیلی قابل ملاحظه دارد.

کشتی رانشی بنز یک بسیار با ترقی و در دما همه مانند اسکود و غریب تر
یکدیگر اتصال یافته است. میزان تجارت در سال ۱۹۱۲ با استثنای
دو ملیار فرانک ترانزیت تقریباً بیست ملیار فرانک بوده و صادرات عمدتاً
در پیشین پشم جو بات کت و شال و پومست و اطراف راه آهن صنایع دستی بود.

و بالاخره روی به آلمان و فرانسه انگلیس بلانده - آنا زونی و جمهوری آرثر
 نیتن و برزیل و روسیه و ایتالیه و اردان غلا و سیم و پینه و پوست و زغا
 سنگی کا نوچوک و غیره از فرانسه و آلمان و انگلیس آنا زونی و بلانده و جمهوری
 از راتین و روسیه و هندوستان و رومانی میباشد .

مستعمرات آن :- فقط منگولیه کوی بلتریکه افریقای مرکزی که شامل
 تمام حبیب گنگو و در حصوات آن یکی عارج و دیگری کا نوچوک خیلی مهم میباشد .

فربه جغرافیای طبیعی

موقعیت حد و دو مسافت :- واقع در مرکز نیمکره شمالی ۴۲ و ۵۱
 درجه عرض خاک فرانسه حد و دست به بحر شمال بجز اتریش قیاسا نوسا طللس جبال
 پیرنه که آنرا از اسپانی جدا کرده - بحر مدیترانه جبال آلپ ، ژورا و رود
 رن که سرحد بین مملکت ایتالیا و سوئیس و آلمان میباشد در شمال شرقی
 از رود رن تا بحر شمال یعنی در ناحیه زاکس و کلمبور و بلتریک سرحد فرانسه عبارت
 از یک خط قرار دارد لیست که هنوز پاره نقاط آن کا ملا مشخص نیست ناحیه
 الاسار که موقعا بموجب یادیه و رسای در تحت اشغال فرانسه شد تکلیف قطعی

در سال ۱۹۳۴ پس از مراجعه بآراء عموم معلوم خواهد گردید.
 بغیر از ناحیه لاسار فرانسه دارا ۵۵.۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت است.
 پستی و بلندی آن: پستی و بلندی فرانسه در نتیجه انقلابات مختلفه و متعدده
 معرفت لازمی بوجود آمده که مهمترین آنها از این قرار اند: در عصر اولیه یا بدین
 خوردگیها پسینی اراضی بین برطانیه و توده مرکزی بین توده مرکزی و
 و آردن و در تشکیل یافته در عصر دوم اراضی رسوبی یا توده پسینی پیدا
 و بالاخره انقلابات عصر سوم موجب تشکیل جبال آلپ و تپش فشانای و لای
 و اورنی گردید.

پستی و بلندی فرانسه بالاخره شامل است از:
 ۱- سه توده لاقد که در آخر فرو ریزیها و مرور زمان پست شده و تقریباً
 بصورتی که درآمده مرکب از توده آذرین در تپش فشانای (۳۹۰۰ متر) و
 (از ۴۰۰ تا ۷۰۰ متر) و درش با قتل مرتفعه بالین دالینس -
 بالین دگوبیتس (۱۲۰۰ متر) و ههنگک میباشد. جبال
 فوق العاده صعب العبور و طرق ارتباطیه در آن با شکل تمام دارنده است.
 ۲- سه توده جوانتر که البته نسبتاً مرتفع و در آن از کوه حقیقی پوشیده

از برف و یخچالهای دائمی تشکیل یافته در

الف - جبال پیرنه سد طبیعی بین فرانسه و اسپانی و دارای ۵۳۰ کیلومتر طول

و از ۶۰۰ الی ۱۷۰۰ کیلومتر عرض است قسمت مرکزی آن خیلی مرتفع و غیر قابل

عبور و دارای تلال شامخ که همواره برف آلود است (۴۰۰۰ متر) میباشد و قسمت

شرقی آن غریبی از آنست که برف ندارد و در این دو ملکیت از این نوعی است

مید - آلپ که دارای ۳۰۰۰ کیلومتر طول و ۲۰۰۰ کیلومتر عرض و شیب آن بجا

فرانسه و ایتالیاست و برف آن زیاد است مرتفع تر از آن در ناحیه شمالی است

واقع موسوم به من بلاق (کوه سفید) و ۷۰۰۰ متر ارتفاع دارد.

جبال آلپ با آنکه از برف پوشیده شده و ارتفاعش نسبت به زیاد است

باز بواسطه وجود دره های وسیع و دشتها و جلگه ها میباشد.

ج - ذرو - که توده ایست از گلی مرکب از همین خور و دیگرهای موازی توده ارتفاع

آن کوهت دکلان (توده برف) دارای ۱۷۲۳ متر ارتفاع میباشد.

۳ - توده مرکزی که در اثر فرسایش و انقباض زمین خور و گلی آلپی آن تشکیل

داده و بوج و آمد که امروزه بوش است توده ارتفاع آن برفی و سافنی (۱۸۰۶۲ متر) میباشد

۴ - سه جنگله بزرگ - هسوئی که عبارت از سه

اولاً جلگہ پاریس کہ تمام شمال فرانسہ را فرا گرفته و بین تودہ آسٹریکی و تودہ مرکزی
و جبال و شر و آردن واقع است .

ثانیاً جلگہ آگیتن در جنوب غربی بین جبال پیرنه و تودہ مرکزی
ثالثاً جلگہ دوفانی کہ کم عرض تر و کم شیبہ تر بود جلگہ سابقہ است از جلگہ
کوچک ساگون بین تودہ مرکزی و شر و آردن بین تودہ مرکزی و آلپ
و مد تیوانہ . در ساحل دریای مدیترانہ مرکب گردیده است .

آب و ہوائی آن بہ واقعہ در وسط منطقہ معتدلہ بواسطہ کمی ارتفاع و تاثیر
ہوائی بحر ملکست فرانسیہ دارای آب و ہوائی است معتدل یعنی نہ زیست
آن سخت و نہ تابستانش طاقت فرسا است باران سالیانہ آن از ۷۰۰ میلیمتر
تا یکمتر در فصل مختلف تقریباً متناسباً میبارد .

در جلگہ ۴ در حدود جنوبی عمدتاً ہوا گرم و در نواحی کبکستانی و شمال ملکست ہوا
مغرب آن تحت آب و ہوائی بحری واقع و مرطوب است و قسمت شرقی آن
خشک تر میباشد بطور خلاصہ در فرانسیہ سہ ناحیہ آب و ہوائی معتدل بحری تودہ
آردن مرکزی - جلگہ پاریسی جلگہ آگیتن ، سہ ناحیہ نسبت بہ بری آردن و دوشت
جلگہ ساوا و شر و آ - ناحیہ آلپ و تودہ مرکزی و یک ناحیہ مخصوص یا ناحیہ مدیترانہ یا باطلک

و خشک و زیست فی عالم تیز و تخیل داده میشود .

سودهای آن : فرانسه دارای پنج رود مهم ازینقرار است :-

۱- رودی که اراهم و منظم و قابل کشتی رانی است جلگه پاریس را آبیاری نموده بحر
المنش میریزد .

۲- لوآرا هم طویل تر و هم سریع السیر تر از رود سن و چندان قابل کشتی رانی
از رود مرکزی سرچشمه گرفته جنوب جلگه پاریس را سیر کرده به اوقیانوس اطلس وارد میشود .

۳- گارون - سرچشمه آن از جبال پیرنه مصیبت خلیج ژیرند در اوقیانوس اطلس است
این رود جلگه اکیتن را مشروب میسازد .

۴- رون - که از سولس شروع گردیده آبهای جبال آلپ و ژورا و جلگه سانون
و قسمت شرقی رود مرکزی بان ریخته و بشکل رتابه به بحر مدیترانه میریزد و بواسطه
عبور از دوحی کوپستانی قابل سیر سفائن نمیشود .

۵- رون که فقط بواسطه ساحل چپ قسمت وسطی خود و بفرقه مربوط و چند رود
هم درین ناحیه از خاک فرانسه روان داخل میشود که معروفترین آنها رود منزل است .

جغرافیای ایتالی و سیسیلیا

نژاد و سکنه آن - مملکت فرانسه بواسطه ثروت و استعداد فلاحی خود

از قرون اولیه مسکون بوده و نژاد های مختلفی با نژاد اردو شده اند قدیمی ترین آنها عبارتند از
ایبرها که هنوز اعتقاد ایشان در نواحی پیرین غربی دیده میشود. لیکودها و با
و خرد سیلک ها که بعد از نژاد های دیگر آنها را بجا نیاید است سمرقانی و
توده مرکزی را نده جای ایشان را گرفتند از این وقت در نقاط مختلفه فرانسه اقوامی
جایی گزین گردیدند که معتبرترین شان عبارتند از: قبلی قیها یونانیها در سواحل دریای
۲- رومیها که تمام مملکت را زیر سلطه خود گرفته و آنرا متمدن ساختند سپس رومیان
که پس از آنها جات پی در پی عاقبت در شمال شرقی اقامت گزیدند و نواحی
و اعراب که چندان اهمیتی نداشتند.

این عناصر مختلفه بشری بروز زمان در تحت تأثیرات سیاسی و اقتصادی بایکدیگر
مخلوط شده و نژاد امروزه فرانسه را تشکیل دادند.

جمعیت فرانسه ۳۹'۳۰۰'۰۰۰ یا ۷۱ نفر در هر کیلومتر مربع است سابقا کمتر
جمعیت در جلگه ها و نواحی کوهستانی تقریبا غیر مسکون بود هر چند امروزه نیز
این نواحی اخیر چندان پر جمعیت نیست لیکن بواسطه پیشرفت و توسعه
صنعت عموما بحجم مردم به حدودی است که دارایی استعدادهای صنعتی و تجاری
باشد و شهرهای مهم در همین قسمت واقع گردیده است.

تشکیلات سیاسی و اداری و شهرهای مهم آن و وضع حکومت
فرانسه جمهوری ریاست قوه مجریه با شخص رئیس جمهور است که بر مدت چهار
سال انتخاب میگردد و وزیران خودکار میکنند قوه مقننه بر سرست مجلسین میباشند
و نقطه نظر اداری مملکت فرانسه به ۸۹ ایالت و ولایت تقسیم میشود.
پایتخت مملکت شهر پاریس است آن با قصبیات اطراف خود چهار میلیون و یک
از مرکز عمده صنعتی و تجاری فرانسه بشمار می آید.

دیگر شهرهای مهم عبارتند از:-

در شمال: ۱- شهر لیل اولین مرکز صنعتی فواحی معدنی شمال فرانسه و پادکال و دال
کارخانجات مهم پارچه بافتنی و پنبه قلع و نظامی معتبر است. ۲- دنگوگ
بندر نظامی در کنار بکر شمال تجارت منظمی با انگلیس و امریکای جنوبی دارد.
۳- هادس واقع در کنار دریای مانش دومین بندر تجاری فرانسه و مصرفین
تجارت عمده آن انگلیس و امریکا و خصوصاً به آمازون است و ادرات آن قوه
و گندم و قند میباشند در مغرب.

۱- برست بندر نظامی

۲- ناننت شهر مهم صنعتی واقع در لوار سفلی بیش بندران مسی فلانز و میباشند

در جنوب غربی :-

۱- بودو که در مرکز یک ناحیه پاکستان می در رود کارون واقع و از بنادر مهمه

فرانس به نام می آید .

۲- تولون در کارون علیا .

در جنوب شرقی :-

۱- ماریسی در ساحل مدیترانه شهر مهم صنعتی در عین حال اولین بندر فرانسه می باشد

۲- بندر نظامی تولون .

۳- نیس که بواسط آب و هوای معتدلش مسافرین بسیار که در غربت مستقر

به آنجا می روند و ازین حیث خیلی مشهور است .

۴- شهر صنعتی گوئیل در مرکز ناحیه الپها .

در مشرق و شمال شرقی :-

۱- لیون واقع در ارتفاع رود سائون در آن از عین دار اهمیت فوق العاده

تجارتی است صنعت آن نیز خیلی مهم و بیشتر شهرت آن بواسط بافتن پارچه ابریشمی می باشد

۲- سنت ایتن در مرکز یکی از مهم ترین قصبه ها و فعال سنگی فرانسه .

۳- یس که شهرت آن بواسط کثرت کاغذجات و شمعین بافی است چند درخت جنگل بزرگ

و تسخیر کردید و بی باز در حال نمو هست.

۴- ناهنسی در مرکز یک ناحیه بزرگ فلزکاری.

۵- متبصر قلعه است نظامی در ایالت لورین.

شهر استراسبورگ که از شهرهای بزرگ صنعتی فرانسه و حاکم نشین ایالت لورین ^{شد}
جغرافیای اقتصادی

نمود توسعه اقتصادی آن - از دهه های پیش فرانسه شروع و دستهای و از منابع مختلف
 و متعدد طبیعی خویش نمود و بواسطه استعداد و زراعت و پیشرفت درین جنبه ترقی کرده اند

بیشتر وجود در قایت دول جدید در بین تمام ممالک خطاره پاتنا و و لتی است
 قسمت اعظم احتیاجات تغذیه خود را از داخله ممالک جیناید بواسطه امکانی و غالب
 و پاره مواد معدنی صنعت فرانسه ترقی بسیار نموده و مهند از جمله ممالک صنعتی عالم به نام
 تا قبل از جنگ ۱۹۱۴-۱۹۱۸ از بزرگت محصولات فلاتی و صنعتی پیش یکی از دول متمدن و ترقی
 عالم و غالب بل دیون آن بودند بعد از جنگ حیوانه اقتصادی و پیش تر از آن منقوش
 و کوشش بسیار می در تجدید و تضعیفات سابقه میناید.

و سالی ارتباط فرانسه با کمال دارا بهترین راهها شود و ۱۲ کیلومتر راهها
 مانی و چاهها نیز کیلومتر خطوط آهن و خطوط راه آهن از شهر پاریس

عجوب میکند هر چند که مرکزیت افقی بیای تخت و اولیکن نقصی ندارد که بر آرد
 مستقیم نقاط مختلفه ملکات ظاهر بسیارند .
 فلاحستان محصولات قلافرانسه بواسطه آبها و زمین مساعدش متعدد
 و متنوع است ، دست انسان نیز کمک آن قوت و ثروت طبیعی را ترقی داده است چوبها
 و انهار را پاکشید و شد زمین با هم بزیر و درواها را مستعد را آستانه و بالاخره با
 ادوات از اعمی کامل و شصت ها فلاحی حیوانه قلافرانسه را غنای العاد مترقی گردانیده است
 محصولات عمده فلاحی عبارتند از :-

- ۱- غذای مخصوصه اگندم که بواسطه رشوه زیاد و زره در غله نقاط ملکات
 زراعت میشود در سالها فراوانی اگندم فرانسه بخوبی کفایت مصرف را نماید .
- ۲- تاک که محصول آن از غالب مالک دنیا بیشتر است .
- ۳- تربیت حیوانات اهلی که در نواحی مختلفه معمول و شامل سبک گاوها و گوسفند میشد
- ۴- زراعتها مختلفه تغذیه صنعتی مانند سیب زمینی چقندر و میوه جات
 صنعت آن - از نقطه نظر صنعتی فرانسه از دوحیرت در جهت است ؛
- ۱- عدم کفایت محصول و عاکنگ که باز تا درجه بالاستفاده از پیشانیهای
 نواحی آلپ توده مرکزی جریان میشود .

۲- عدم کفایت محصولات معدنی غیر از آهن .

معیندا صنایع متنوعه و مشرقی در فرانسه دیده میشود از اینقرار است -

۱- صنایع تغذیه که عمده ترین آنها صنعت قند سازی .

۲- صنایع با قندگی که مشرقی ترین آنها پشمینه بافی - بافتن

پارچه های پنبه - پارچه های ابریشمی - پارچه های کتان میباشد .

۳- صنایع فلزکاری که بیشتر در مشرق و شمال توده مرکزی تندر

مراکز عمده صنعت فرانسه یاد و نوا اچی فال سنگ (شمال مکزیک) است

و یاد و نوا اچی است که مواد اولیه در آن فراوان است (ابریشم و لنین)

کتاب قند سازی و شمال محصول آهن چدن و فولاد و یا بالابر

در نزدیکی بنادر مهم واقع گردیده تا مواد لازم صنعتی به سهولت

دستیاب شود .

در مدت جنگ ۱۹۱۴-۱۹۱۸ بسیاری از کارخانجات فرانسه به دست آلمانها افتاد

و از نیروی صنعت آن بعد از جنگ تا درجه ضعیف شده است .

تجارت آن به قبل از جنگ فرانسه در تمام عالم رتبه چهارم را در تجارت

داشته و در روز بروز هم در ترقی بود اما جنگ جهانی اول آنرا خراب و بهم ریخته

در روز فرانسه مقدار زیاد محصولاتی است که به واسطه سابقه و مهارتشان
محبوب و در دنیا به تجارت و فروش بسیار زیاد و به قیمت بسیار زیاد و فراوانی
همان در سابقه یعنی ناریسی - مادر - و دیگر و بر روی میباشند .

مستعمرات آن : بعد از ممالک متحد برطانی که بر آفریقا و درین قسمت است
مساحت متلکانش ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار مایل مربع و جمعیتش ۵۵ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر
۱- در آفریقا : آفریقا شمالی (تونس ، الجزیره ، مراکش) ، آفریقا شرقی (مصر ، سوئان)
۲- در آسیا : هند چین (هند ، بنگال ، لاوس ، کشمیر) ، کامبوج
فرانسه (اندیشی - شاندرناگر - یانائون - کاریکال و ماہر)

۳- در اوقیانوسیه : کالدونی جدید و عدده ای جزایر پسنری .
۴- امریکا : سن پیر و میکلون ، دیگر جزایر در عرض دید کوادلوپ و تنیک در انطیلیا
صغیر و بالاخره گویان فرانسه در شمال امریکای جنوبی .

قسمت دوم اروپا و آسیای مرکزی

اروپا و آسیای مرکزی که پس از جنگ ۱۹۱۴-۱۹۱۸ تغییرات مهمی را در خود
شکست و اطرافش منگونی ملی که در تحت استیلا و نفوذ آنها بود آزاد کرده و

بین ملک اروپا مرکزی و سمت اراضی مملکت قیامگاه کاشه گردید.

۱- انسان

۲- اطریش

۳- هنگری امروزه مجارستانند.

مملکت جدید از اراضی فترعه از ممالک قیامگاه تشکیل شده: -

۱- چکوسلواکی

۲- پولنی که از ایالات سابقه‌های که جزو آلمان اطریش روسیه و هند وجود آمد.

۳- یوگسلاوی

بالاخره سواکن تغییر و دگرگونی عارض نشد و رومانی که اراضی بسیار از هنگری آن ضمیمه توسعه زیادی یافت.

۱- سوئیس

جغرافیه طبیعی

مملکت سوئیس را ۴۱۴۹۸ کیلومتر مربع مساحت و یکی از کوچکترین ملک اروپا میباشند.

از هر طرف راه بدریاند داشته و تقریباً به این استان است.

مرزهای بعضی از رودها بزرگ رود پادری - این - پو - (ون) و چین مملکت

۷۲

معظم واقع گردیده از این می دارا سه اهمیتی میباشد .
 پستی بندی آن به از ناحیه طبیعی مرکب است : آلپ ها و رود ها و جلگه سوئیس
 تمام این ناحیه اخیراً متعلق به حکومت سوئیس است .
 ۱- آلپ ها سوئیس : که حصه از آلپ ها مرکزی از منطقه آلپ علیا را از
 هزار تا چهار هزار متر ارتفاع ، و دو منطقه پیش آلپ (کم ارتفاع تر و عمور و پهن تر) تشکیل
 یافته است . آلپ ها این ناحیه تحت برف باران آن کمتر میباشد و در این می دارا
 پنج چاله بسیار است که رود های سیلابی سریع ران آن این تغذیه بنمایند قیمت
 آن چمنزارها و اراضی مزروع در قسمت وسطی چنگلها و درختان مخروطی مشاهده
 و از ارتفاع ۲۶۰۰ متر از برف دائمی مسطور است .
 طول عرض این ناحیه پهنی از دره های سهیل العبوری قطع گردیده و بعضی از آنها در بلایه
 مانند کنتانس - زورنچ - و زورنچ وجود دارد سیر در این بلایه از معابری میشود
 که معتبرترین آنها سن بار و دوسن گذارد میباشد . بواسطه آب هم ای سختش
 این ناحیه برای سکونت چندان مساعد نیست .
 ۲- ژورا سوئیس عبارت از رشته جبال آلپی نسبتاً مرتفعی (۱۶۸۰ متر است) که بیشتر
 بنایه جلگه میباشد این کوه را نیز دره های سهیل العبور و حاصلخیزی بسیار کرده است .

در حدود ۱۲۵۰ متر

۳- جلگه سوئیس بدین این دو توده جبال از دریاچه ژنو تا دریای
کنستانس واقع گردیده از رسوب پنج جالها تشکیل و همچنین حاصل خیز است
ارتفاع آن تقریباً پانصد متر و پیش کمر از نواحی کوهستانی و برای زراعت
منعقد تر میباشد رود آن این جلگه را آب یاری میکند.

جغرافیای سیاسی

ساکنین آن. واقع بین شمال و جنوب اروپا حاکمیت سوئیس همیشه کیرا
تباجم و تجارت بوده است.

سه نژاد عمده درین مملکت سکنی دارند.

- ۱- آلمانیها که دو نیک مردم مملکت را تشکیل و در نواحی شمالی و مرکزی منزل دارند
- ۲- فرانسویان در ربع ساکنین مملکت و در جنوب غربی اقامت نموده اند.
- ۳- ایتالیاییها که در جنوب شرقی مسکن گزیده اند.

علاوه بر سه نژاد فوق العاده بقایا که از نژاد قدیم رومی که حالا معروف به رمانش یا
گرنین میباشد در بعضی دره ها زندگی کرده و عده آنها بسیار کم است (یک صد
ساکنین مملکت کلیه جمعیت سوئیس ۳٬۸۶۱٬۰۰۰ بالغ و بهر کیلومتر مربع ۹۳
تقریب شده است چون ناحیه جلگه بیشتر متعذر زراعت و مرکز صنعت و بالآخر

چهار راه اروپا شمرده میشود بمرکز این جمعیت در این ناحیه و شهرهای مهم نیز در این
ناحیه واقع است. پای تحت مملکت شهر برن دارا ۴۰۰۰ جمعیت و سایر
شهرها با النسبه هم عبارت اند از -

نوشامل نریمورک - لوزان و ژنو در روی رود رن و دریاچه لمان
که یک نوار از بین المللی است.

شهرهای فوق الذکر در ناحیه جنوبی جلگه که زراعتی است واقع میباشد.
شمال جلگه غیر صنعتی و مراکز مهم آن زوریخ دارا کارخانجات پارچه بافی -
لوسرن - سن گال و آل مپند این شهر اخیر نیز که در روی رود رن
قرار دارد یکی از بازارهای مهمی شمرده میشود.

جغرافیای اقتصادی

بواسطه عدم مساعدت هوا و خاک ثمراتی مملکت سوئیس فقط در نتیجه موقعیت
آن است بین ممالک هم صنعتی اروپا واقع و هر دوازده فوق العاده زیر
و فعال میباشد تمام منابع طبیعی را بزریر استفاده آورده و با وجود آنکه
و عرض خیال موفق بساختن ۷۰۰ کیلومتر راه آهن گردیده اند.
فلاحت شامل تربیت حیوانات و تهیه لبنیات (پنیر، کره، شکر و غیره)

سولیس بر آنقدر خود بخود بخرید قسمت اعظم غلات که مستحق اینها بود مجبور است.
صنعت اگر چه تنها بواسطه فقدان زغال سنگ متوقف بوده پس از شروع
با استفاده از آبشارها رونق گرفت

امروزه شامل نساجی :- پارچه های ابریشمی (ژورج) از قبیل تهیه پارچه های
ابریشمی دوم شهر دنیا شناخته میشود و پارچه های پنبه صنعت فلز کاری از
قبیل ماشین سازی چاقو سازی و جودن کاری.

در نواحی کوهستانی مردم سولیس همانها را ترتیب داده و از مسافران
کثیر که هر ساله باین مملکت مسافرت نمایند پذیرائی میکنند این شعبه یکی از صنایع
مهم عایدات سولیس باشد تجارت خارجی و بهفت میاید و فراوانست
وارداتش عبارتند از مواد غلات (غلات) آرد و قند مواد اولیه لازم صنعت
دالیشیم خام و پنبه و صادراتش بیشتر اشیاء مصنوعه و محصولات صنعت اینها را
چون از قدیم الایام این مملکت محل عبور و مرور میباد که بر اجتهاد این قلعی بجا نیاید
میرفتند و در زمانها سوار اراضی حاصل خیز باروری میآمدند بوده و در قرون وسطی نیز
را تجارت منحصر بین هم بود و از این قرون و پس از این طریق المان و فرانسه و انگلیس اهمیت
زیاد از نقطه نظر تجارت داشته امروزه نیز بواسطه فقر و سستی و رونق تجارت در این

مال تجارت و محصولات برق عموماً از این مملکت عبور کرده و به مالک مرکزی اروپا وارد
میشوند خطوط راه آهن و راه آبی سوئیس اهمیت تجارتی بسیار بیش از حد معمولی فوق العاده را دارا^{ست}

۲- آلمان

جغرافیای طبیعی

موقعیت و مساحت آن - تنگی بایال آلپ ممتد تا بحر بالتیک بحر شمال مملکت آلمان
قسمتی است از طبله اروپای سرحدات شرقی و غربی آن قرار دادی و فقط
سرحد شمالی آن طبیعی میباشد.

مساحت آن ۹۱۰۰۰۰ کیلومتر مربع بود و حدود ۷۰۰ کیلومتر مربع^{ست}
پستی و بلندی آن - از نقطه نظر معرفت الارض تشکیل طبیعی آن در چهار واقعۀ بزرگ^{ست}
۱- دروازه راین و لیچین خور و گیتا بر سینی تولید پستی و بلندیها در جنوب رود
که برهه راین است نمد و اکنون توده کوهسری مانند غوره توده (جنگلها است)
توده راین - تورن شل والد و راین راین باقی است.

۲- انقلا با عدد دوم و سوم رسوباتی این توده با گذارده که بعضی قسمتها^{ست}
در تحت تاثیر چین خوردگیها آبی مرفوح گردیده و بعضی دیگر از تفرقه رگها تشکیل داده^{ست}
۳- بعد از پنج پلهها در جنوب خلالت با ویر در شمال طبله شمالی آلمان را گرفته و پس

دور شدن آنها زمین های شنی و دریاچه های متعدد بجای آنها باقی ماند.
 پست با آخوه در آخر عصر سوم با تشکیک بجزالتیکس راضی آلمان ر شب جزیره اسکندریه
 جدا گردید. در نتیجه انقلابات فوق الذکر خاک آلمان بدو ناحیه تقسیم شده که هر یک
 جزئی از نواحی وسیعی هستند که در نوار و حدود آن بجانب شرق و مغرب متداو
 ۱- و جنوب آلمان جنوبی که شامل منطقه انقلابات هر سینی و ناحیه است که هرستان
 و فلاتی قنات الیه آن از جانب شرق بهم اطیش و از جانب غرب و ژولون فرانسه ریا
 ۲- در شمال آلمان شمالی که بیشتر در اتریش چا لها بوجود آمده و جزئی از جلگه شمالی
 اروپاست که تا جبال و رال متداو دارد.

I ۱- آلمان جنوبی

پستی و بلندی و خاک آن - در آلمان جنوبی شش ناحیه پستی و بلند و خاک تشخص شده
 ۱- در جنوب های جبال آلپ، فلات سطح ما و یو که سابقا قسمت جنوبی از اینجا لها و
 شمالش از رسوب و شنی که از همین اینجا لها آمده پوشیده بود این ناحیه بکل کم
 فقط قطعه در ساحل رود رانوت واقع است حاصلخیز میباشد.
 ۲- در مغرب مقابل کوه های وژتوده فره نوار که از جانب شرق مشرف بجلگه و
 انقلابات عصر سوم بوجود آمده است فقط ساحل همین این جلگه که از رسوب

رود و پستور و قابل زراعت میباشند تعلق بالمان دارد.

۳- فلات سواب فرانکونین پایین این دوناخیه و توده بهم تایل^{فلات} و فرزه نوار و هر چه بجانب مجاری دانوب میرود مرتفع میگردد خاک آن بعضی نقاط طمیز و هر جا که خاک آبی است حاصلخیز است.

۴- توده شیبستی رنان در شمال و فرزه نوار فلاتی است شبیه فلات آندون و حاصلخیز نمیشود و هاسی رن و مزل آنرا میدهند و در ناحیه شمالیش زمین ذغال سنگی دور قرار دارد.

۵- ناحیه هس تورنتین توده رمان بهم از انقلابات عصر اولیه^{تشان} و تشکیل یافته از یک طبقه ماسه نرم پوشیده و حاصلخیز است. و کناره خارجی بهم که قسمتی از آن بالمان و قسمتی به چکوسلاکی تعلق است. دارای معادن زغال سنگ مهم میباشد.

آب و هوا و رودهای آن - آلمان جنوبی بواسطه موقعیت نیمه بری^{عیش} و ارتفاع و دارای آب و هوایی است سخت و زمستانی بسیار سرد و باران نیز در آنجا بشمار میآید و در همه اروپا از این ناحیه عبور میکنند.

۱- رود رین که قسمت وسطی آن درین قسمت واقع، در جلگه الزاس^{است} عرض دریا

و سر یخ التیر در خلاص زمان کم عرض و تند و بالاخره در جلگه کلنی عریض میا شد
در ناحیه رود های مختلف وارد آن میشوند .

۲- رود دانوب که از فرقه نوار سرچشمه گرفته و از شمال فلات با ویر عبور
میکند از این قسمت چند وسیله ای از کوه های آلپ بآن وارد میشود .

همی آلمان شمالی

پستی و بلندی و خاک آن - آلمان شمالی که در اثر رسوب نیچا های شمالی
گردیده دارای پستی و بلندی است خیلی متد شکل و از شمال شرقی جنوب غربی مرتباً
از ساحل بالتیک فلاتی است پوشیده از رسوب و بقایای نیچا های دارای
دریاچه های کثیری است که در همان عصر تشکیل یافته اند .

۲- جلگه مرکزی از پولنی تا بحر شمال امتداد دارد از شن و گلهای نیچا ها تشکیل شده است .

۳- ناحیه سه جنوبی که متکی به توده های آلمان جنوبی خاک آن شباهت تام
با خاک بلژیک و سطحی و شمالی فرانسه دارد از ارضی آن تماماً حاصلخیز است .

آب و هوا و رود های آن - آلمان شمالی دارای آب هوایی است تقریباً به جا
برای زمستانی خیلی سرد تابستانها خیلی گرم باران بندرت باریده و موسمی است

این تابستان است این خصوصیتها هر چه از غرب به جانب شرق برویم بیشتر محسوس شد

آب هوای نواحی ساحلی بحر شمالی نسبت به جری و قطب پر دست که آب هوای کافرا بر است
 رودهای مهم این قسمت آلمان عبارتند از آدر-آلپ و نرد این رودها بواسطه
 نشیب کم و در اثر آب هوای بری طبیعه جریانی غیر منظم داشته لیکن اقدامات مختلفه
 از قبیل احداث ترعه ها و ساختن بند ها و غیره هم آنها را بهترین جباری کشتی رانی گردانیده است

جغرافیائی سیاسی

وحدت ملی آلمان عناصر مختلفه که تشکیل سکنه آلمانرا میدهند متدرجاً مخلوط
 و مرکب گردیده ملت قوی بوجود آورده و تقریباً در قرن نوزدهم بدعوت و تحریک
 پروس بنحود آمدند. تکامل ملی آلمانرا میتوان بچند مرحله قسمت کرد.

۱- در ۱۸۳۶ یک اتحادی با دلوین بین تمام ممالک آلمان با استثنای اطریش منعقد شد.

۲- در ۱۸۶۴ اتحاد ایالت هلستین-شلسویک و لوانبورگ.

۳- در ۱۸۶۶ غلبه پروس بر ممالک آلمان جنوبی و اطریش.

۴- در ۱۸۷۱ غلبه پروس بر فرانسه.

پس از فتح امپراطور آلمان قطعاً تأسیس گردید.

تشکیلات سیاسی آن مملکت آلمان نه ۲ مملکت کوچک و بزرگ تشکیل یافته و یا
 یازدهم ۱۹۱۹ وضع حکومت آن سلطنتی بود. از این تاریخ بصورت جمهوری متحد شده

شهر پیش از یکصد هزار نفر و ۱۲ شهر پیش از ۲۰۰۰۰ نفر جمعیت است و در میان آن
 آن عبارت اند از :-

- ۱- پروس (۶۴۲۰۰۰ جمعیت) که برلین را تحت سلطنت آن
 شهر برلین دارا تقریباً بیست و نهم جمعیت سویش شهر را در پانزده می آید.
 - ۲- باویر (۱۷۰۹۹۰۰۰) حاکم نشین آن میونخ (۶۲۳۰۰۰)
 - ۳- ساکسون (۱۴۹۹۳۰۰۰) حاکم نشین آن درسدن (۵۲۹۰۰۰)
 - ۴- ورتامبرگ (۲۵۰۹۰۰۰) حاکم نشین آن استوتگارت (۲۱۱۶۰۰)
 - ۵- بادن (۲۱۸۹۶۰۰۰) حاکم نشین آن کارلسروهه (۱۳۶۰۰۰)
 - ۶- تورینگن (۱۵۰۲۰۰۰) حاکم نشین آن ویمار (۶۰۰۰۰)
 - ۷- هسن (۱۲۷۸۰۰۰) حاکم نشین آن فرانکفورت (۱۰۹۰۰۰)
 - ۸- هامبورگ (۱۰۶۶۰۰۰) حاکم نشین آن هامبورگ (۱۰۶۰۰۰)
- دیگر شهرهای معتبر عبارت اند از :-

- ۱- کلن (۶۳۱۰۰۰)
- ۲- لیپزنگ (۶۰۶۰۰۰)
- ۳- برسلو (۴۹۰۰۰۰)

۸۳

- ۲- اسن (۴۳۸۰۰۰)
- ۵- فرانکفور روی رودمن (۴۳۳۰۰۰)
- ۶- دوسلدورف (۴۰۰) هزار
- ۷- نورمبرگ (۳۵۲۰۰۰)
- ۸- هانوفر (۳۰۹۰۰۰)
- ۹- شتتت (۲۹۸۰۰۰)
- ۱۰- هاکدبورگ (۲۵۹۰۰۰)
- ۱۱- کینسبرگ (۲۶۲۰۰۰)
- ۱۲- برمر (۲۵۶۰۰۰)
- ۱۳- استتر (۲۳۲۰۰۰)
- ۱۴- آگسبورگ (۱۵۳۰۰۰)
- ۱۵- ارفرت (۱۲۸۰۰۰)
- ۱۶- برنسیویک (۱۳۹۰۰۰)
- ۱۷- اکسلاشایل (۱۴۶۰۰۰)
- ۱۸- لوبک (۱۱۶۰۰۰)

۱۹- هنستر (۹۵۰۰۰)

۲۰- و ستغالی که اهمیت آن تاریخی است.

جغرافیای اقتصادی

در ربع اخیر قرن نوزدهم یک تنه وضعیت اقتصادی ایران تغییر نمود از کار افغانها
تنوع پوشیده شده و بطوری صنعت تجارت پیش رفت که تمام بازارهای علم را از آن
خود رونق داده نزدیک بود که رقبا که سال خویش را از میدان خارج نماید.

این نفوذ اقتصادی علل عدیده داشته :-

۱- تکمیل وحدت رضوی سیاسی افکار کی از فتوای ۱۸۶۴-۱۸۶۷ ایران ملت نامید
۲- افزایش سریع جمعیت.

۳- اخلاق فطری سکنت تسلط در کار صبر و تحمل بسیار تعلیم عمیق و ایمان بعلم.

۴- جدیدیت و فعالیت حکومت.

شک نیست که شکست ۱۹۱۸ موجب بهر آن شدیدی شده اما با نهایت عسر
مشغول کار انداختن خیرهای اقتصادی هستند.

۱- فلاح و آبادی و تقویت اقتصادی از رضای تمام ملت و استفاده ممکنه از آن میشود
بواسطه شیوع متعال نشینها و اعمال اصول خصوصاً حتی آن در بروردن و میباید.

محصولات غذائی عبارت است از غلات (چاودار) - گندم و جو
سیب زمینی که جنس خاک آلمان براساس زراعت آن خیلی مساعد
و جبران نقصان زراعت گندم را مینماید. نسبت جمعیت روزافزون آلمان
زراعت مواد غذایی غیر کافی و مجبور است که از خارج تهیه نماید. زراعت نباتات
صنعتی در آلمان بسیار توسعه یافته و بیشتر در جلگه شمالی و اراضی سوپی جنوبی گل
بهترین آنها پشمند قند است که در حدود نواحی زراعتی راف گرفته و درجه دوم تنبا
و در سوین درجه کتان و شاهانه قرار گرفته است. از حیث زراعت چغندر
آلمان رتبه اول را در اروپا داراست. بجز از مواد فوق الذکر
تربیت تاک و درختهای میوه جات و گل نیز در این مملکت اهمیت دارد.
تربیت حیوانات بیشتر در نواحی جنوبی شده و از مراعات آلپ استفاده مینماید
و در حدود جلگه شمالی و سواحل بالتیک هم مرتعی مصنوعی تربیت داده
و در آنجا نیز خصوصاً اسب و گوسفند و خوک تربیت می کنند.
حیوانات عمده که تربیت می شود عبارت اند از: —
۱- اسب جنگی و بارکشی خصوصاً در پروس شرقی شماره آنها بالغ چهار میلیون است
بعد از روسیه که ۲ میلیون اسب تربیت می کند آلمان اروپا درجه دوم را داراست

- ۲- گو سفند که در حد و شمالی رواج داشته و نسبتاً ترقی ندارد.
- ۳- بزرگ شماره آن به سه ملیون و نیم پانزاس میرسد.
- ۴- خاک که از این حیث بهیچیک از دول اروپائی با آلمان طاقت رقابت ندارد گوشت آن قوت غالب سکند و شماره آن نزدیک بیست ملیون است.
- ۵- زنگار در آلمان جنوبی.
- ۶- با آنکه تریبیت زبرد عمل کرده و ترقی مییابد.
- صنعت آن: توسعه زیاد صنعت آلمان از موقی است که وحدت سیاسی حاصل شده و حکومت توانست توبه مخصوص صنعتی عمل و آزاد شاهراه پیدا کرد:
- عمل بسیاری در توسعه صنعت آلمان دخالت در زیده اند:
- ۱- کثرت ذغال سنگ - آلمان سومین ملک عالم از حیث استخراج ذغال و اولین ملکی است که بقیت از زان آزاد است می کند.
- ۲- وفور معادن مفیده از قبیل آهن، روی، پتاس، مس و سرب.
- ۳- دانش و استفاده مجاری رود برای عمل و نقل این مواد.

۴- جمعیت کثیر دارند از اسنہ اجرت کارگر .

شعب مختلفه صنعت آلمان عبارتند :-

۱- صنعت فلزکاری - آلمان بواسطه حصول زیاد مصالح

و تربیت مهندسين قابل در دارالعلم های صنعتی خود تفوق محسوسی در

فلزکاری - ساختن ماشین ها و محصولات شیمیائی پیدا کرده است .

مراکز عمده صنعتی در نزدیکی معادن ذغال واقع و بزرگترین کارخانه ها

آن کارخانه معروف کربن در زسن می باشد . بعد از جنگ بین الملل بواسطه

انتراع پاره مواقع معدنی این شته ثروتی آلمان قدری بنظر ضعیف می آید .

۲- صنایع شیمیائی - درین شعبه حقیقه رقابتی براس آلمان

دیدہ نمی شود ، صد باکیماگران که از دارالعلم ها خارج شده

در کارخانجات مشغول کار و با تعقیب اصول علمی ترقیات فوق العاده

بمکنت خویش داده اند .

رنگها اینکه سابقاً از نباتات گرفته می شد امروزه از ذغال سنگ

گرفته و کارخانجات آن عموماً در نزدیکی مراکز استخراج ذغال سنگ

بناشده است . موسسات شیمیائی در مدت جنگ خدمات بزرگ

بزرگترین تولید کننده مواد شیمیائی در جهان

به آلمان نموده اند .

۳- صنایع نساجی - با وجود ترقی بسیاری که در این شعبه نموده

است باز هنوز از انگلستان ازین حیث خلیه عقب مانده قدیمی ترین
آنها کتان بانی در نواحی سیلونی مستقلی - بافتن پارچه های پنبه که
فوق العاده متری در ایالات و سان ساکس نو و نوین و فعلاً
تقریباً جای نشین کتان گردیده است .

پیشینه بانی آلمان در ۱۹۱۳ درجه دوم را در عالم داشته
(اول انگلیس) و مراکز عمده آن در و مستطالی و سیلونی میباشند
و بالاخره بافتن پارچه های ابریشمی در کراکود که لیون آلمان نامیده میشود
۴- صنایع تغذیه - که بهترین رشته های آن قند سازی
در سان ساکس و سیلونی و برنسویک فوق العاده متری
و در دنیا رتبه اول را داراست بطوری که به تنهایی با قند سازی
فرانسه و هنگری جمعاً رقابت می نماید .

دیگر کارخانه جات تقطیر الکحل در نواحی زیر اعمتی سیب
زمینی و تهیه تنباکو در ایالت برنبرگ .

تجارت آن - از مانیکه آلمان پا بدائره وحدت ملی خویش گنارد
ترقی تجارتی آن شروع گردید، در ۱۸۷۰ تمام عوامل اقتصاد
آن ناقص و ملکت علماء و سپاهیان و دافین بوده است ازین موقع که
سرپرستی امور اقتصادی را نموده ترعه ما احداث بنادر را اصلاح و خانه
زیادی از جوانان را به تجارت تشویق نمود درین مثنی تکاملی ملت نیز
بی سهم نمانده مساعی فوق العاده درین راه بکار برد بطوریکه قبل
از ۱۹۱۴ ملکت یکی از دول معظمه تجارتی بشمار میرفته و جهازات
کثیری داشته است.

هرچند رودخانه های آلمان طبیعتاً مستعد برای کشتی رانی
بودند لیکن باز ملت آلمان این مجاری را اصلاح و در واقع میتوان
گفت که احداث نمودند و افتخار این کار معظم واقعا با هیئت های
محلّی - اطاقها - تجارتی و حکومت های جزیه بوده است.

طول راههای کشتی رانی داخلی قبل از جنگ ۳۳۰۰ کیلومتر
و بعد از جنگ قریب دو هزار آن کاسته شده و بین المللی گردید و نیز
آنها دورشته دکن و الب می باشد.

ترعه این مجاری طبیعی را بیکدیگر مربوط و متصل و کمک بسیاری داشته
تجارت داخلی و بالآخره حیات اقتصادی مملکت نموده اند، قبل از ۱۹۱۴
طول خطوط آهن آلمان به ۶۲۴۴۲ کیلومتر رسید هیچکس از
حاکم اروپا حتی روسیه دارا این اندازه راههای آهن نبوده صالح
و دسای طول آنها به ۵۰۰۰۰۰۰ رسانیده است.

بحریه تجارتی آلمان در ۱۹۱۴ دو هزار و پانصد و پنجاه و یک
کشتی و بارگیر آن به ۲۲۷۹۷۱۶ تن بالغ میگردد.
در ۲۰-۱۹۱۹ عدد آنها به ۲۲۸۲ و بارگیرش به ۴۵۰۰۹۲ تن
تنزل نمود.

مملکت آلمان از حیث تجارت خارجی دوم رتبه را بین دول
اقتصادی مهم حائز بوده و میزان آن در ۱۹۱۳ به ۲۷ میلیارد فرانک
میرسید، بزرگترین بنادر تجارتی آن بندرها بود که اولین بند
براره پابشمار می آمد.

واردات آن ۵۵ درصد کل تجارت و عبارت از مواد اولیه
(آهن از فرانسه - پنبه از انگلستان - پشم از آمریکا - نفت از روسیه -

ابریشم از چین (مواد غذائی) غلات از آلمان و روسیه و
 هنگری - چارپایان از آلمان و - آرژانتین و هنگری - قهوه از
 برزیل (و بالآخره ابریشم آلات و ششیای پارسی از فرانسه)
 صادرات آن ۵۰ درصد کل تجارت و عبارت از ششیای
 مصنوعه (محصولات شیمیائی تقریباً تمام عالم فلز آلات و پارچه بافت)
 ممالک جدید اروپا شرقی (بعضی مواد غذائی خصوصاً قند و اروپای
 شرقی و بالآخره پاره مواد اولیه از قبیل ذغال سنگ و آهن اروپا
 شرقی و ممالک ساحلی مدیترانه .

بیش از دو ثلث این تجارت با اروپا خصوصاً ممالک متحده - آلمان
 هنگری - روسیه - فرانسه - پی با ممالک بالکان میشود .
 مستعمرات آلمان - زمانیکه آلمان شروع به ترقی صنعتی نمود
 حکومتش حس کرد که مجبور است مستعمراتی داشته باشد از ۱۸۸۴
 درین راه کوشیده و در ۱۸۹۹ دارای مستملکات نسبتاً وسیعی
 گردید .

تا قبل از معاهده ورسای مستعمرات آلمان بقرار ذیل بوده است :

در آفریقا: - توگولاند - کامرون - جنوب غربی آفریقا -
آفریقای شرقی .

در آسیا: - کیا ئوچو .

در آقیانوسیه: - کینجدیل آلمان - مجمع الجزائر
بیسمارک و جزیره سلیمان - کامرلین و ماریان -
جزائر مارتینال - جزائر ساموا .

از مستعمرات فوق الذکر مملکت آلمان فوائد بسیاری میرد
مادر نمودن مواد اولیه را مستقیماً بدست آورده و بازار خوبی برای
فروش مصنوعات کارخانهجات خویش داشت .

در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۹ پس از امضای عهدنامه و رسای مستلکات
آلمان از وینترز و موقتاً بین دول متفقین به صورت تقسیم گردید:
توگولاند و کامرون بفرانسه و قسمتی نیز به انگلیس .
جنوب غربی آفریقا با اتحاد آفریقای جنوبی .

آفریقای شرقی به پادشاهی رواندا و اوسوندی ب انگلیس
و موقتاً مزبور به بلژیک داده شد .

کیا ٹوچٹو بہ ژاپون:
 کارلین۔ ماریان۔ جزائر شمال بہ ژاپون
 قسمت کلید جمع الجزائر بیست مارک و جزائر سلیمان بمالک جمع استراليا
 جزیره ساموا بہ زلاند جدید.
 بی صورت عجائب آلمان دارائی مستعمراتی نیست لیکن عدد زیاد آلمانها
 در مالک خارج اقامت گزید و تجارت با داور موسسات مختلفه
 اعدادت و برای عظمت آئینده مادر وطن کاری نمایند.
 هاجرین آلمان بیشتر در نقاط ذیل اقامت دارند:
 در اروپا۔ مالک بالتیک۔ روسیه۔ هنگری
 بهم۔ اطریش۔ سوئیس۔ هلند یعنی تمام مالک
 مجاور آلمان
 خلیج از اروپا۔ اتانرونی (خصوصاً در مرکز آن)
 کوانالاد۔ هند ورامس۔ برزیل۔ آرژانتین
 بطور کلی سعی آلمان این است که خارج از اروپا در مالک جدید التاسیس
 بوسیدہ هاجرین خویش شروع به کار کرده سیاق اقتصاد از دست فتنه خوارانمانند

پولونی - جغرافیا طبیعی

حدود و مساحت آن - مملکت پولونی که پس از معاهده
 ۲۸ ژوئن ۱۹۱۹ تشکیل یافته هنوز سرحد آن در ظرف لیتوانی
 معین نیست بهر حال از جبال کارپات تا دریای بالتیک منبسط و
 اساساً شامل صوب رود ویستول و رود بوگ، شعبه آن و صوب
 علیا رود دنیپر و رود - وارتا شعبه آن میباشد.
 این مملکت فاصل بین روسیه و آلمان متکی به چکو سلواکی
 و رومانی و دارای ۳۷۳۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت است.
 ۱- ساختمان اراضی و بستی و بکندگی - مملکتی است جلگه
 و بطور متوسط تقریباً ۱۵۰ متر از سطح سائر نقاط اروپا پست تر باشد
 و نباله جلگه شمالی آلمان اراضی آن پست و غالباً باتلاقی است و
 شمالی آن از شن و ریک پوشیده و جنوب آن شامل اراضی حاصل
 نیز و مستعد میباشد. بهر صورت تنها نقطه برجسته آن که سرحد
 طبیعی این مملکت نیز بشمار می آید جبال کارپات است.

این شسته جبال از اثر انقلابات عصر سوم بوجو آمده و در آسمان
خصائص آلپ باغری هست. دریای آن فلات حاصل خیز کالیسی واقع
میشد فلات دیگر نیز مانند فلات سیلونی علیا و پولونی ضعیف
در امتداد این فلات قرار گرفته و بالاخره به جلگه مرکزی پولونی
منتهی میگردد.

آب و هوا سرد و دهای آن: آب هوا این مملکت سخت
دبری است حد متوسط سالیان آن بهفت درجه و اختلاف آن در
مختلفه بسیار میباشد: درجه ۳۰- در سه طان ۱۸+ درجه
و گاهی اوقات نیز ۲۱ و ۳۲+ درجه میرسد.

رودهای مهم آن عبارت اند از رود دیستول که حقیقه رود ملی
پولونی و فوق العاده برای کشتی رانی مساعد است، در بند
د انتریک بجز میرزد شعب مهمه آن بوگ و نار و میبا
دیگر رود ادس که فقط صیب آن در پولونی واقع و رود و ارسا
که در تابستان آب آن کم و مدت دو الی سه ماه از زمستان منجمد است
رود دنیستر که بجز اسود و اردو تنها قسمت علیا آن در پولونی جاری

در این کتاب
تاریخ و جغرافیه
ایران (۱۳۰۰)

جغرافیای سیکی

سکنه جمعیت آن - مملکت پولونی دارا سی ۲۶۰۳۸۲۰۰
 جمعیت و مرکز آن همیشه تر در نواحی شرقی است و در حدود سیکی علیا
 که ناحیه صنعتی میباشد تقریباً به ۲۰۰ نفر در هر کیلومتر مربع میرسد.
 مردمان پولونی اصلاً از نژاد اسلاو، ندره بایلیان کاتولیک
 رومی و سبایها در مقابل تهاجم قبایل شرقی مقاومت نمودند و محل
 اصلی نشو و نما ایشان کنزاکوی (دیتول علیا)، و شو
 (دیتول وسطی) و یژنان (دوره و اورتا) میباشد
 حکومت و شهرهای مهم آن - وضع حکومت پولونی جمهوری
 رئیس جمهور یک هیئت وزرائی که مسئول مجلس ملی هستند کار
 نمایندگان این مجلس با آراء عمومی انتخاب میشوند، زن و نیز حق را
 دارند.

پایتخت مملکت شهر ورسو که پس از کراکوی در ۱۵۶۹ برای
 پایتخت اختیار گردید و در آن ۹۳۱ هزار جمعیت و آثار تاریخی بسیار
 در آن دیده میشود.

که مرکز ۱۸۲ فقط قصبه بوده و بعد بواسطه توسعه صنعت پاپه
یا قیش ترقی بسیار نمود جمعیت آن ۴۵۲ هزار نفر است .
پرفان دارائی ۱۶۶ هزار جمعیت و مرکز بزرگ نهر سی االی پولو
میشاید .

لویا لمبوگ (۲۰۶ هزار جمعیت) دارائی کارخانجات
ماهوت بانی مهم است .

کواکوی (۱۷۶ هزار جمعیت) که دریالت کالیسی واقع
میشاید .

دیگر شهرهای مهم عبارت اند از :

بیالیستک (۱۰۰ هزار جمعیت)

سوسنوتیس (۸۸ هزار جمعیت)

جغرافیای اقتصاد

از نقطه نظر اقتصادی مملکت پولونی در اروپای جدید حاضر
اهمیتی خواهد گردید .

هر چند صنعت دریاره نواحی آن ترقی کرده ولی باز هم مملکتی است

کاملاً فلاحی زراعت غلات آن گندم و جو و بجا و دار (قابل ملاحظه و محصول)
چند رقد و سید بنی آن تقریباً در دینف محصول فرانسه آلمان
چنگل مفیدی را دارا و در تربیت حیوانات املی (صپ)
حیوانات شادار - خوک) صاحب مقامی می باشد.
ثروت تحت الارضی آن بیشتر در نواحی کار پات و پولو
صغیر واقع و عبارت اند از:-

زغال سنگ که محصولش تقریباً بیشتر از محصول معادن فرانسه
نفت که منطقه وسیعی را چاه های آن فرا گرفته - نمک بطاس
که محصول آلمان و فرانسه رقابت نماید و بالآخره فلزات مفید مانند
روی - سرب - مس و غیره.

از مصنوعات کارخانجات از همه مهم تر صنعت پارچه بافی آن است
(پنبه و شرم) بعد محصولات شیمیائی و بالآخره تهیه مواد تغذیه مانند
قد سازی و غیره می باشد فلزکاری در نواحی و رشتوراج شسته
و متری است و سائل حمل و نقل در پولوئی کامل مطابق با احتیاجات
اقتصادی مملکت نیست بیشتر راه آهن آن در سمت مغرب ساخته

شده هر چند که بعضی رشته های مهم مانند رشته لنین گراد مسکو
دوین یا بولن و لنین گراد و مانند آنها این مملکت را عبور
نمایند لیکن بدیهی است که از نقطه نظر اقتصاد و سی مملکت پولونی
کشیده نشده اند

شهر آزاد دانزیک

این شهر که تا ۱۷۹۳ متعلق به پولونی بوده و وجود آن برای حیات
امروزه این مملکت حتمی است پس از معاهده ورسا (۲۸ ژوئن ۱۹۱۹)
بصورت شهر آزادی تحت حمایت مجمع اتفاق ملل قرار گرفت.
جمعیت آن ۱۷۰ هزار و عجلاله ترک ملیت آلمانی را نموده اند.
هر چند موقعیت این بندر بسیار قابل توجه میباشد لیکن در
۱۹۱۳ و به همین بندر آلمان بشمار می آید.

آینده شهر دانزیک خیلی روشن است زیرا با اتحاد کمونیست
منعقد داشته بعد ازین تمام محصولات افلاحتی این مملکت از آنجا بخوا
رفت بشترطیکه و مسائل حمل و نقل بهتری آنرا بدخل مملکت مربوط
سازد و مسائل تجارت خویش را نیز کامل نماید فعلا شهر دانزیک

۱۰۰

دارای کشتی تجاری نبوده و میخواهد که با جہازات آلمانی نیز
تجارت نماید.

II

چکوسلوواکی جغرافیا طبیعی

اراضی

حدود و مساحت آن - مملکت چکوسلوواکی امروزه که از قسمی از
اطریش و هنگری تشکیل یافته مرکب است اولاً از بوم که ساکین آن
است ثانیاً مراوی، ثالثاً قسمتی از سیلونی، بالآخره اسلوواکی
و سر و قبی مساحت آن تقریباً یکصد و چهل و یک هزار کیلومتر مربع است
چکوسلوواکی مملکتی است بزرگی یعنی از هیچ طرف راه بدر ندارد؛
مالک آلمان - اطریش و هنگری آنرا احاطه نموده و بارومانی و
پولنی نیز همسایه میباشد.

مملکت

ساختمان اراضی و بستی و بلند آن - ازین نقطه نظر
چکوسلوواکی به شصت و نواقل تقسیم میشود.

۱- فلات بوم - باقی مانده از اراضی هر سیتی است که متعلق

قسمت های نرم و سست آن فرو ریخته و قسمتهای سخت و نقاط
مرتفعه اش باقی مانده است.

این فلات بشکل مربعی است که اطراف آن جبال مرتفعه احاطه کرده
از ناحیه جنوب شرقی (تپه های مراوی) راه اصلی برای ارتباط با دره و اقوا
ندارد. معینا اتفاقاً رودهای عمده که از این فلات حشر شمره میگینند مانند
رود آلب و شعب آن، بجانب جنوب شرقی توجه نداشته بلکه کوهها
شامخ را سیر و بهر شمال میریزد.

۲- جلگه مراوی که بین فلات بهم و جبال کارپات واقع رود
شعبه رود دانوب آنرا مشرق میسازد. جنس خاک آن رسوبی و از
لاسی و ماسه پوشیده مستعد زراعت است، بیشتر اهمیت این جلگه
بواسطه این است که راه اتصال اواسی و دانوب (اطریش) به یونانی
یباشو و دودا و مر و ویستول ازین ناحیه سه ازیر میشود.

۳- کارپات غروب که از چین خوردگیهای عصر سوم تشکیل یافته
شامل کارپات صغیر (در نزدیکی دانوب) و توده های مرتفعه نیترا و ترا
میباشد این توده ها سنگی انچال که ی قدیمی شیار نموده و در شعبه رود

۱۰۲

دانوب: واه وهرن آنرا قطع و دودره وسیع بوجود آورده
آب و هوا و رودها آن - مملکت چکوسلاواکی در منطقه آب و
هوای بزرگ واقع ولی بواسطه شکل پستی و بلندیش دارای باران
صیحات میباشد.

در مرکز بهم و مراومی بواسطه قلعت مقدار باران آن بخت انتهائی است
در نواحی که مستقیماً اسلاواکی زمستان بسیار سخت و سرد است - در جلگه که
مجاور دانوب زمستان بخت - تابستان بسیار گرم میباشد بارش باران
بیشتر در اوایل تابستان است.

رودهای عمده که ازین مملکت جاری است عبارتند از:

۱- رود آدس و بعضی از شعب آن بجانب بحر بالتیک.

۲- رود الپ که از فلات بهم چشمه گرفته بجانب بحر شمال میرود.

۳- رود مراوا که قسمتی از آن شرعاً چلو اسلاواکی و اطریش است

و به رود دانوب میریزد.

۴- رود واه وهرن که وارد رود دانوب میشوند.

بطور کلی باید گفت که رودهای این مملکت عموماً یا به بحر شمال یا به رود دانوب

و بحر سیاه وارد میشود

جغرافیای سیاسی

جمعیت و ساکنین آن مملکت چکوسلوواکی که در نتیجه جنگ
عمومی ۱۹۱۴-۱۹۱۸ بوجو آمده دارا ۱۳ ۵۹۶ ۰۰۰ جمعیت
میشد و نفر در هر کیلومتر مربع (تمرکز این جمعیت در نواحی چک
بیشتر از نواحی اسلواکی است).

هم چنانکه در فلات بهم و هم اسلواکی که در عراق قسمت غربی کارپات
سکنی دارند از نژاد اسلاو هستند. بین این دو دسته همیشه روابط تجاری
و علمی زیادی وجود داشته و در ضمنی در نواحی بهم خیلی نفوذ داشته
خصوصاً قبل از جنگ ۱۹۱۴ برای آئینه نژاد چک فوق العاده خطرناک
بوده است ولی امروزه فائده آن کمتر میباشد.

وضع حکومت و شهرها مهم آن - چکوسلوواکی مملکتی است
جمهوری انتخابات آن با آراء عمومی شده زن باینترقی نامی دارند.
ریاست قوه مجریه باریچین و قوه مقننه با مجمع ملی است بنا بر دو قوه
در داخل خود مستقل و مرکز سیاسی آن شهر مونیخاچو میباشد

۱۰۴

- پایتخت مملکت شهر پرآگ است دارایی ۶۷۶۰۰۰ جمعیت کثرت
رود و لقا و واقع و ابنیه تاریخی در آن زیاد دیده میشود، موزه
و دارالعلم عالی درین شهر وجود دارد، شهر مهم مملکت عبارت اند از:
۱- برنو (۲۲۱۰۰۰ جمعیت) حاکم نشین ایالت مراوی
کارخانجات پشمینه بافی و چرم سازی معتبری دارد.
۲- براتیسلاوا (۹۳۰۰۰ جمعیت) در اسلاواکی که از شهرهای
بسیار قدیمی و مرکز سلاطین هنگری بوده است.
۳- پلین (۱۱۰۰۰ جمعیت) دومین شهر مهم و دارایی
کارخانجات معتبر است.
۴- کوشیتسیه (۵۳۰۰۰ جمعیت) که شهر تاریخی و دیرینه
شوارع عمده واقع میباشد.
۵- بودیوویتسه (۴۴۰۰۰ جمعیت) توقف گاه عمده
خطوط آهن برآک به اتریش است.
دیگر از شهرهای مهم شهر لیپا است که دارایی کارخانجات بر
برآک بافتن پارچه های پنبه است.

کادسباد و مامرین باد که بواسطه آب های معدنی خود معروفند
سادوا که شکست تاریخی که پروس به اطریش در ۱۸۶۶ دارد آرد
درین شهر بوده بالاخره در مراد س قریب استولینز که همیشه آن آیینی
و فقط بواسطه فتح نایابی است که در ۱۸۰۵ در آنجا نصیب پلینون گیر گردید

جزایای اقتصادی

مهمترین نواحی اقتصادی مملکت ناحیه هم داراضی مجاوره مرادوی است
زیرا اولاً گوستان آن کمتر از قسمتهای دیگر و جمیع آن از نواحی
غربی کارپات بیشتر میس باشد :-

۱- فلاحیت و صنایع متفرع از آن - دره رود الب، دره
مرادوا، جلگه دانوب و بالاخره ناحیه اسلواکی بواسطه استعداد
اراضی و فراوانی محصولات فلاحی خویش شهرت کاملی را دارا هستند
محصولات عمده این نواحی عبارت از گندم - جو - چغندر قند - سیب زمینی
میوه جات - انگور - کشمش - تنباکو و غیره میباشند

از نباتات صنعتی آن کتان و شاهانه است . جنگلهای وسیع درین مملکت
وجود دارد که غالباً چوبهای بخارج میرود . تربیت حیوانات از سایر شعب

فلاحی پست تر نیست .

۲- معادن و صنایع متفرع از آن - در چکوسلواکی تقریباً

تمام معادن مفیده وجود دارد -

ذغال سنگ در بهم و نواحی مراوی - آهن در جهان نواحی ذغال سنگی از
جیث ملک چکوسلواکی مزیت بزرگی را حاصل است همین جهت صنایع آهن کار
آن ترقی بسیار نموده - فلزات قیمتی مانند طلا و نقره و دیوم - کربنیت

درین ملک بسیار فراوان است

مراکز عمده صنایع فلز کار سه آن بیلمسون و پراگ و نواحی ذغال سنگی

است - شیشه سازی بهم از قدیم الا یام معروف بوده و حتی در قرن پانزدهم
رقابت با ونیز میکرد - ساختن ظروف مختلف درین ملک بسیار

رواج و ترقی دارد .

یکی دیگر از ثروت های طبیعی چکوسلواکی آب های معدنی طبیعی است که مشهور به

میس باشد - بالاخره در اسلواکی معادن نمک طعام فراوان وجود دارد -

۳- وسائل حمل و نقل آن - ملک چکوسلواکی بواسطه موقعیت طبیعی

خود تقریباً بهمان مقام سوئیس را از حیث ارتباط بین ممالک حاصل کرده است

۱۰۷

بعضی رشته های بزرگ خطوط آهن ازین مملکت عبور کرده که مهمترین آنها
خط برلن - وین و خط لیننوگرا - وین
و تربیت می باشد .

هرچند هنوز ترتیب عبوری (ترانزیتی) این خطوط کاملاً مرتب نیست
ولی روزی که مشخص گردد یقیناً اهمیت اقتصادی چکوسلوواکی چندین برابر
خواهد گردید .

مجاری قابل کشتی رانی آن رودخانه های الب - اردو و بالا
دانوب میباشند .

با ساختن ترعهائی بین این رودخانه ها چکوسلوواکی محل عبور قسمت عمده
مال التجاره از بحر شمال به بحر سیاه میگردد . مختصراً باید گفت که این
مملکت آتی درخشانی را در پیش روی دارد .

۱۰۸

V

اطریش

جغرافیای طبیعی -

حد و مساحت آن - اطریش کنونی مملکتی است ببری
 که از اهمیت در بین این ممالک در درجه دوم واقع است. مساحت آن
 ۸۳۰۰۰ کیلومتر مربع کمی از باویر بزرگتر و از پرتغال کوچکتر میباشد.
 از امپراطوری قدیم هابسبورگ فقط مالکی برای اطریش باقیانده که
 بزبان آلمانی تکلم مینمایند.

از طرف شمال با آلمان و چکوسلواکی همسایه از جانب شرق هنگری
 و قسمتی از چکوسلواکی از طرف جنوب یوگسلاوی و ایتالیا و بالآخره
 مغرب و قسمتی از جنوب آنرا مملکت سوئیس حاطه کرده است.
 ساختمان اراضی و پستی و بلندی آن - مملکت اطریش
 شامل دو ناحیه مشخص طبیعی است: اولاً آلپ های شرقی و ثانیاً
 جلگه وسطا و دانوب.

۱- آلپ های شرقی - که به رشته و منطقه متوازی تقسیم گردد:

جغرافیای طبیعی - اطریش

یکی منطقه مرکزی که جبال آن کاملاً سنگی مرکب از توده های معظم و مرتفع و غیر
قابل عبور است. مرتفع ترین نقاط آن به ۳۹۹۷ متر میرسد. یکی
دیگری منطقه شمالی و بالآخره منطقه جنوبی که جنس سنگهای هر دو منطقه
و نقاط مرتفعه در آنها دیده نمی شود. این مناطق مختلفه را دره های از یکدیگر جدا
ساخته که فقط از نقطه نظر راه عبور و مرادده بلکه بیشتر از اسطرلاب و اینک نسبت
مستعد زندگی هستند و مرکزی برای سکونت اهالی شده اند و از اهمیت
میباشند غالب خطوط آهن از این دره ها عبور کرده و بیشتر مراکز جمعیت
اطریش هم چنین در همین دره ها واقعند

۲- جلگه دافوب - شامل صیب های متعدد و وسیعی است که از آلمان شروع
و به چکوسلوواکی ختم میشود (۱- صیب لینز ۲- صیب تولن ۳-
صیب وین -) صیب های فوق الذکر از رسوب های کمفیده پوشیده
شده خیلی حاصل خیز میباشند. گذشته از این اهمیت تاریخی نیز دارند یعنی
از قدیم الایام محل عبور و حمل اطریشی ها به آلمان و بالآخره نفوذ در اروپا بوده اند
آب و هوای آنها و دره های آن - جلگه اطریش را -
آب و هوایی است بری فته معتدل باران در نواحی مختلفه آن

فصل چهارم در باره ولی شدت آن در تابستان است
 نواحی آلپ تا همان آب و هوای کوهستانی را دارا، نقاط مرتفعه آن
 از برف پوشیده و بطور متوسط همیشه نزدیک به هفت درجه زیر صفر است
 در اطیش رودهای مهمی نیست و آنچه دیده میشود باستانهای
 و داریوگ که بجانب شرق و دریاچه کنستانس میرود تمام آبهای
 این مملکت را رود دانوب جمع کرده و بدریای سیاه میرود.
 عمده رودهای که بدانوب می‌ریزند عبادت اند از این - ترون
 ات - لیتا و بالاخره دناو رود دانوب قبل از ورود بخاک اطیش
 ۶۲۵ کیلومتر را طی و تا نزدیکی صوب وین در کوهستانها سیر نموده
 و سیلانی می‌سباند.

جغرافیای سیاسی

مملکت اطیش که در قرون سابقه راه عبور و محله عیسویان عظیم
 اسلاو و ترک بوده متدرجاً در نتیجه فتوحات خانواده هابسبورگ
 و وصلت های مختلف توسعه یافت و در ۱۵۲۶ خانواده هابسبورگ اطیش و بکلمه هنگری

در ۱۵۲۶ خانواده هابسبورگ اطیش و بکلمه هنگری

را متحد ساخته در قرن ۱۷ توانستند فی بآن منضم شده و در قرن ۱۸
گالنیسی و یوگوسلاوی را به تصرفات خود ملحق گردانیده در ۱۸۱۸
و الماسی را مالک شده و بالاخره در ۱۹۰۸ بوسنی و هرزگوین
را که در ۱۸۷۸ سرپرستی آن به اطریش واگذار شده بود قطعاً تصرف
می نماید.

بدین صورت امپراطور اطریش و هنگری در ۱۹۱۴ یکی از ممالک
وسیع اروپا بشمار می آمده از با ویرتا صربی و رومانی و از ساکس و پاد
تا آدریاتیک انبساط داشت. مساحت آن بیش از ۶۵۰۰۰۰ کیلومتر
مربع و جمعیتش بیش از پنجاه میلیون بوده است.

در نتیجه جنگ ۱۹۱۴-۱۹۱۸ این امپراطوری عظیم از هم
گسیخته یعنی هنگری تشکیل مملکتی کاملاً مستقل داده و قسمت عمده
ایالات آن فترع گردیدند بطوریکه که اطریش را امروزه فقط شامل
آلبان شرقی و جنگل دانوبی باشد یعنی از پاسوفا تا بواتسلاوا
امتداد دارد و دارای ۶۰۶۶۰۰۰ جمعیت و در شمار یکی از
کوچکترین ممالک اروپا محسوب است این جمعیت بیشتر در جنگل و الو

در نتیجه جنگ ۱۹۱۴-۱۹۱۸ این امپراطوری عظیم از هم گسیخته یعنی هنگری تشکیل مملکتی کاملاً مستقل داده و قسمت عمده ایالات آن فترع گردیدند بطوریکه که اطریش را امروزه فقط شامل آلبان شرقی و جنگل دانوبی باشد یعنی از پاسوفا تا بواتسلاوا امتداد دارد و دارای ۶۰۶۶۰۰۰ جمعیت و در شمار یکی از کوچکترین ممالک اروپا محسوب است این جمعیت بیشتر در جنگل و الو

جغرافیة محمد باقر ۱۳۵۰ هـ

گداز (... ماه جمعیت) حاکم نشین استیرجی دوشین جمهور اطرش
بواسطه نزدیکی بمعادنی غال سنگ و آهن صنعت فلزکاری آن اهل بسیار

دور

کلا حضرت حاکم نشین ایلت کارنق و در کنار رود در او و ایلت
سالولورک و جلگه انوب از شهر باغوش منظری است همیشه سیاه
بآبجا مسافرت مینایند.

جغرافیای اقتصادی

۱- فلاحیت آن - در فلاحات اطرش کلا مطیع پستی و بلندی
خوش است و جلگه غلات و میوه جات بحمل آمده و در آلپ جنگلهای
زیاد دیده می شود.

۲- اسناد اطرش اراضی متعدد بر اثر غلات کم است. در صید انوب
و جلگه اطراف کوه آلپ گندم - چاودار - جو زراعت میشود ولی کفای
مصرف مالی نکرده و عوض با زراعت سیب یعنی در حواله این کسرا حیران مینایند
برای ترقیب تاک زمین مساعدی جز در حواله شهر دین دیده نمی شود
در ناحیه آلپ ای اطرش بیشتر از آلپ نامرکزی و غسربی جنگل

۱۱۴
وجود دارد در جنگلهای ایالات کالیفرنیا - استیر می کارنتی در جنگلهای
مفیده مانند بلوط و غیره بیشتر دیده میشود مراتع این سبها مانند مراتع حیال
سویس یعنی بسیار پر علف و سرسبز است تربیت گاو شیرده در این اقلع زیاد و رو
داد و درین ناحیه تهیه لبنیات خصوصاً بسیار میشود.

۲- صنعت آن بواسطه وجود مواد اولیه فراوان صنایع اطیش
مترقی است معادن عبارتند از ذغال سنگ در نواحی گراف-آهن
نیز و همین نواحی نهایت فراوان است. معدن نمک در سالزبورگ -
معدن سرب در کارنتی که از مشهورترین معادن اروپا بشمار می آید بالاخره
آبهای معدنی از حوالی ویرن یکی از منابع ثروت عمده اطیش شناخته میشود.
برای صنعت بافندگی خود اطیش مواد لازمه از خارج تهیه مینماید بشیم چوب
و آبشیم و غیره برای کارخانجات مهم این صنایع در حوالی وین می آید.
تجارت با تخت و اطراف آن شاید مخصوصی بنام اشیاء وینی معروف
داز حیث ظرافت با اشیای پارسی رقابت مینماید ساخته و تهیه
می شود.

۱۱۵

۷۱

هنگری

جغرافیای طبیعی

حدود و مساحت آن - هنگری نیز مانند اطرش مملکتی است بری از
مالک اطرش چکوسلواکی - رومانی - صربی - کروآسی و اسلونی آنرا
احاطه کرده است .

مساحت آن ۹۱۰۰۰ کیلومتر مربع یعنی تقریباً برابر با همایه خود اطرش
میباشد .

جنس خاک و طبیعت و جلند آن - اگر در مغرب و انوب کوههای
آتش فشانی با کوفی را استثنای کنیم مملکت هنگری عبارت جلکه وسیع مسطحی است
که تقریباً تمام نقاط آن هموار و یک شکل میباشد .

خاک آن سخت و در طبقات تخمائی غیر قابل نفوذ آب در نواحی شمالی و جنوبی
شربن اردو لم زیر ع است و جلکه اینگری تپه های کمی متر از سطح و انوب لقا
داشت باشد کمتر دیده میشود و جز در شهر مآ و جاده حقیقتاً سنگ ریزه
نمی توان در آنجا یافت .

شعبه رود دانونب و مجاری متعدده که ازین رود استخراج شده هنگری را
آب یاری مینماید شعبه مزبوره که مهم ترین آنها در او و قیسا هستند
غالباً طویل و فصل بهار طغیان میکنند بواسطه پستی سطح اراضی اعتدالی
در اطراف مجاری سدائی ساخته شده تا در موقع فراوانی آب از خرابی
جلوگیری گردد.

آب هوا و رودها آن - جلگه هنگری دارای آب و هوا
برای لغنی تابستانی خیلی گرم - زمستانی بسیار سرد با ران بندرت
باریده و آن هم منحصراً فصل تابستان است درجه حرارت شهر
بوداپست در زمستان نهمانی دو درجه و در تابستان ۲۱ درجه بالای
است.

رود دانونب سرآسرا اراضی هنگری را از شمال بخوبی سیر و
این جلگه را مشروب می سازد. دیگر رود نیسا که نواحی شرقی
هنگری را آب یاری درود دیر او که قسمتی از سرحد این مملکت را
پالوگسلاوی تشکیل میدهد.

شعبه رود دانونب که ازین رود استخراج شده هنگری را
آب یاری مینماید شعبه مزبوره که مهم ترین آنها در او و قیسا هستند
غالباً طویل و فصل بهار طغیان میکنند بواسطه پستی سطح اراضی اعتدالی
در اطراف مجاری سدائی ساخته شده تا در موقع فراوانی آب از خرابی
جلوگیری گردد.

جغرافیای سیاسی

ساکنین و جمعیت آن - سابقاً مملکت هنگری اراضی وسیع تر
را که عبارت از اسلواکی - ترانسیلوانی - تمسوار - کرآسی اسلوانی
باشد مالک بود پس از جنگ عمومی کلیه متصرفات و فتوح گردیده امروزی
هنگری فقط منحصر براضی که مجارها در آن سکنی دارند.

مجارها اصلاً از نژاد مغول و قریب یک هزار سال قبل از آسیا حرکت نموده
درین ناحیه سکن گزیدند سپس بدین مسیح درآمدند هنوز هم بعضی از عادات قدیم
ایشان باقی است. طبیعت مردمانی زراعت پیشه فوق العاده و وطن پرست
شجاع و با عزت نفس هستند جمعیت هنگری بالغ بر ۸۴۱۰۰۰ یعنی
بطور متوسط ۸۶ نفر در هر کیلومتر مربع است.

وضع حکومت و شهرهای مهم آن - وضع حکومت مملکت
جدید هنگری جمهوری در رأس حکومت یک رئیس جمهور یعنی
دلقب حامی قرار گرفته.

پایتخت مملکت شهر بوداپست دارای ۸۵۰۰۰ جمعیت
در کنار رود دانوب واقع و از قسمت مرکب است یکی بودا در ساحل پیرین

از بناهای بسیار قدیم و دیگری است که تقریباً شهر جدید و در ساحل بسیار دلتو
ساخته شده است شهر بوداپست علاوه بر اهمیت پاتختی دارا دارا علم
مجامع علمی بسیار شهری است تجارت مصالح فلاحی آن خیلی مرفعی و بهتر از آن
فلاحی دنیا را مالک میباشد .

دیگر شهرهای هنگری تماماً بصورت قریه یا و دلتا فلاحی ساخته شده
آنها لیکه تا درجه قابل فکر میباشد عبارت اند از : سیکد و جنوب -
دیوکنن در شرق پنج بن در او و دانوب و بالاخره بیس کلنشر
که در شمال شرقی در دامن جبال سلواکی واقع میباشد .

جغرافیای اقتصادی

۱- فلاحیت - اساس حیات اقتصادی هنگری بر روی زراعت
در تربیت مویشی است .

غلات عمده که ازین مملکت بعمل می آید گندم - چاودار - جو
ذرت میباشد از نقطه نظر زراعت غلات هنگری اهمیت فوق العاده
دارا بوده ولی دو قسمت حاصل خیز بر قیمت آن در نتیجه جنگ عمومی از
جدا به عربی در زمانی داده شده باز هم به صورت از ممالکی است

جغرافیه

حیات اقتصادی

که زیاده بر احتیاج خود تولید کرده بخارج میفروشد گندم و سبب
زمینی بیشتر بمصرف داخله میرسد .

حکومت هنگری زراعت نباتات صنعتی مانند جفد ر قند و شادانه
و کتان و بالاخره تنباکورا بسیار تشویق و در تربیت درخت توت
برای کرم پیکه کوشش وافعی دارد میوجات جزو صادرات عمده
این مملکت بشمار می آید .

دوین منبع ثروت هنگری هنگری تربیت مواشی است و مهمترین آنها
اسب ، خوک و حیوانات شادار است .

۲- صنعت - اگر اراضی متزعنه اسلواکی - تراخیسلوانی
و بانا بدست هنگری باقی می ماند البته با استفاده از معادن آهن و
صنعتی مرقی نیز میشد ولی عبالثا امروزه معادن معتبر آن منحصر
ذغال سنگ نواحی پیچ و آهن حدود پلیس کلتنس میباشد
بدینصورت صنعت عمده این مملکت همان صنایع فلزاتی آن است .

۳- وسائل حمل و نقل - علاوه بر رود بین الملی و انوب
که از شمال بخوب درین مملکت جاری است خطوط مهم راه آهن از

۱۲۰

هندکوه عبور و بنصورت مانند اطریش دارای اهمیت عبوری
 (ترانزیت) است که شهر بوداپست مرکز این خطوط و عمده ترین آنها
 خط پاریس - وین - پسالونیک - قسطنطنیه و
 بخا دست و دیگری مسکو و قیوم و ترسیت میباشد. مملکت هنگری
 غالب محصولات خود را به اطریش فروخته و مصنوعات آن مملکت
 را خریداری میکند.

II

یوگسلاوی

جغرافیای طبیعی

حدود و مساحت آن - مملکت یوگسلاوی که بمعنای
 اسلاوی جنوبی و از مالک صربی - کروات - اسلاونی - ایالات
 و هرزگوین و بارت قسطنطنیه و تشکیل یافته از طرف شمال به اطریش و
 هنگری، از مشرق به بلغاری و رومانی، از جنوب به یونان آلبانی
 و بالاخره از مغرب به بحر آدریاتیک محدود است. دارای یک هزار و سیصد و
 ساحل و تقریباً ۲۴۶۰۰ کیلومتر مربع مساحت میباشد.

بستی و بلند می سواحل آن در یوگسلاوی که از شمال غربی بجنوب
 شرقی رشته های متوازی می آید یک دنیا به یک آنرا شناسانند
 مملکتی است که هستانیکه از طرف مغرب مشرف به بحر آدریاتیک از
 طرف شمال فلات تا و جلگه ای آنرا بجلگه هنگری منتهی می سازد.

درین مملکت منطقه مشخصی و بلند می مشاهده میشود: -
 (۱) آلبانی دنیا ریک (۲) فلات تا و جلگه تا و جلگه (۳) سوا آدریاتیک
 ۱- آلبانی دنیا ریک - چین خوردگی عظیمی است که در اثر مرور
 زمان و فرو بردگی نیست گردیده و مهذب منور از تقاطع آن در کوه کاپلا
 شمال غربی به ۱۸۰۰ و در توده چوناگورا (مرکز) به ۲۰۰۰
 و در چار داق جنوب شرقی) به ۳۰۰۰ متر میرسد
 تمام مناطق بحرالرومی باران در زمستان می بارد و در نیمه تابستان
 آن بیشتر است رودخانه های بزرگی که یا بطرف لاسا و دیابانیا
 جاری میشوند ازین رشته خیال حشر شده گرفته جاری میباشند در دامن
 این کوه ها جنگلهای پردرختی وجود دارد.

۲- فلاتها - که مشهورترین آنها فلات کازاست در شمال غربی

میباشد جنس خاک آنها آهکی و قابل نفوذ آب است. بواسطه دوری از
 دریا و آب و هوای خشک خیش رودخانهها درین فلات مشاهده
 نمیشود. این فلات با سطح خشک مساعد نمیشود و نمایی اشجار و
 جنگل با نبوده و بیشتر برای تربیت گوسفند و بز و گاو است.
 ۳- سواحل آدریاتیک و مرفع و سنگی است قسمت شمالی
 این سواحل با ناحیه دالماسی در تحت تاثیر آب دریا رشته یا
 قدیمی آلپای دنیا را یک خورده شده تنها نقاط مرتفعه آن از
 سطح آب بیرون و مجمع الجزایری را تشکیل داده است. درین
 ناحیه مراکز مهمی برای صیید ماهی درین قسمت در ساحل آدریاتیک
 وجود دارد که بعدا ممکن است بنا در مهمی برای تجارت گردد.
 در ناحیه مرکزی جزایر کترولی همانطور که هستانی و دارای آباد
 خوبی نیز میباشد.

آب و هوا و رودهای آن - آب و هوای یوکسلاوی در تحت
 تاثیر دو عامل است:
 اول آب و هوای مدیترانه، دوم آب و هوای اروپایی مرکزی

تنها سواحل آدریاتیک که عرض آن از چند کیلومتر بیشتر نیست دارای
آب و هوای بحر الروحی است بعضی دره های وسیعی که رشته
جبال ساحلی را قطع کرده نیز این آب و هوا را داخل میبرد. باران
درین ناحیه بسیار در بعضی نقاط تا به ۱۰۹ سانتیمتر میرشد
غیر از ناحیه ساحلی و ناحیه که در حصار جنگل هنگری واقع
میشد سایر نقاط داخلی دارای آب و هوای است بری و
معتدل با باران بیشتر در فصل تابستان میبارد.
رودهای مهم این مملکت یکی رود بین المللی دانوب است
که شعبه تارنا و سیس- و ساوآن داخل شده قسمتی از آن
سرحد یوگسلاوی و رومانی است.
دیگر قسما و درآو که قبلاً شرح آنها را دیده درین مملکت برود
دانوب میریزند.

رود ساو که از جبال تارولیس خیزش کرده در بلگراد
برود دانوب متصل میگردد.
رود فرآو که سرشعبه آن مرکز مملکت و آن نیز خود

بین بنگراد و سرحد به دالوب داخل میشود.
بالاخره رود نارتاکه داخل بحر آدریاتیک میگردد.

جغرافیای سیاسی

سکنه آن در مملکت یوگسلاوی که دارای ۱۲ میلیون جمعیت است
همیشه گرفتار مهاجرت های بزرگ بوده و علت عمده آن تعدیات
و فشارهای خارجی است که در گذشته ترکها و مسلمانان آلبانیایی بایشان
وارد می آوردند به صورت عنوان جدید این مملکت، مملکت یوگسلاوی
گروه آسی و اسلاو فی عناصر ترکیه آن را بخوبی تعیین نماید.
سرحد غربی که از شعب نراد سلاو جنوبی یا یوگسلاو
هستند.

وضع حکومت و شهرها

حکمرانی است سلطنت شریف پادشاهی آن شهر بنگراد (۹۰۰۰۰ جمعیت)
در تقایم رود سادو دالوب واقع شده شهری است از
نقطه نظر تاریخی دارای اهمیت در ابتدای قرن شانزدهم
تصرف عثمانی درآمده و در اوایل قرن بیستم از آن فتنه گردید

این دو واقعه تاریخی شاه دگواه ترقی و تنزل پیرطوری عثمانی
شمرده میشود شهرهای دیگر یوگسلاوی چندین هم نیست آنها که
تا درجه قابل ذکر عبارتند از: زاگرب یا اکریم (۷۹۰۰۰۰ جمعیت)
در کراسی - سارایوو (۵۲۰۰۰۰ جمعیت) در بسنی

لیوبلیانا (۴۲۰۰۰۰ جمعیت) کارنیول
اسکوپیه (۷۱۰۰۰۰ جمعیت) در صربنی ریخ در صربنی سستی
در تیتوگراد

بنادر مهمی که در ساحل دالماسی واقع اند بندر زارا (۳۷۰۰۰۰ جمعیت)
اسپالانو و کاتارو و راگوز میباشند.

جغرافیای اقتصاد

۱- فلاحستانان - منابع حیات اقتصادی یوگسلاوی چندین
منوع نیست مملکتی است زراعتی و چوپانی عمده ثروت آن محسوب
فلاحتش مانند زراعت - تربیت حیوانات جنگها و غیره میباشد
جز در نواحی خشک کار است و نواحی دار دارد که فقط
کوه با مشجر است تمام اراضی یوگسلاوی چه کوه و چه فلات حتی

مرداب های ساوان جنگل پوشیده است تربیت حیوانات درین
 مزرعه ترا زراعت شده در نواحی شمالی باغبانی میوه بسیار وجود دارد
 درخت تاک و زیتون در سواحل آدریا نیک نوعی تربیت می شود
 محصولات عمده زراعتی گندم و ذره است زراعت چغندر
 شاید از تنباکو - سیب زمینی خیلی قابل توجه می باشد درخت تو
 برای تربیت و پرورش کرم پنبه بعل می آورند

۲- صنعت آن - بواسطه خطوط لانی خارجیان مملکت
 یوگسلاوی دارای صنعت مهمی نیست بطوریکه تقریباً می توان
 صنعت کلی در آن دیده نمی شود

معادن آن (زغال سنگ - آهن - مس - بزم) در
 بسنی - کارنیول و در صربی در شرف استخراج است صنایع آن
 تقریباً تمام صنایع دستی است که صنعت گران کوچاک آن مشغولند
 معهدا در کارنیول بسنی و صربی چند کارخانه فلزکاری - کاغذ
 سازی و غیره دیده می شود

۳- وسائل حمل و نقل درین مملکت خطوط آهن باید بیشتر

۱۳۷

از مجاری کشتی رانی اهمیت دارد و حال هم حد رشتۀ خطوط مجتبیانند
خط آتین این خط طیفیه یا ساتونیک و خط اروپائی غربی بروما
از راه دره ساو در یوگسلاوی وجود دارد.

VIII

رومانی

جغرافیای طبیعی

حدود و مساحت آن - پس از جنگ بین الملل مساحت و جمعیت
رومانی تقریباً دو برابر شده ایالات ترانسیلوانی، مهد رومانیها،
قسمتی از شرقی بانات - بوکوین و بسارابی را مالک شده امروز
حدود آن از طرف شمال روسیه و یوگنی - جانب مغرب
چکوسلواکی - هنگری و یوگسلاوی - از جنوب بلغاریه
و از مشرق به بحر سیاه است.

قبل از جنگ ۷۰۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت

داشته و حال ۲۹۸۰۰۰ مساحت دارد.

پستی و بلندی آن - رومانی از ناحیه بسیار مشخصی و بلند

تشکیل یافته یکی ناحیه جلگه و دیگری ناحیه قله‌ای و کوهستانی ناحیه جلگه
شامل اولاً بسیارابی و عمدتاً می در شرق کارپات تانیا در جنوب
کارپات بین آلپ با ترانسیلوانی و دانوب ایالت والا شی
ثالثاً بین دانوب سفلی و بحراسو و ناحیه دو بر وجه می باشد.
ناحیه قله‌ای و کوهستانی عبارتست از اولاً کارپات مرکزی
آلپ با ترانسیلوانی که تا ۳۰۰۰ متر ارتفاع داشته و از طرف جنوبی
مشرق جلگه والا شی می باشد این کوه هر چند بجانب شمال غربی متوجه
پست می گردد. تانیا فلات ترانسیلوانی که در دامنه شمال
غربی آلپ واقع است.

آب و هوا و رود های آن جلگه ترانسیلوانی که در ناحیه جلگه
بشمار می آید دارای آب هوایست سخت و بالنسب خشک یعنی زمستان
بسیار سرد و بهاری بارانی و تابستانی خیلی گرم در داخل مملکت
آب و هوا بری است زیرا کوه های بالنسب مرتفع مانع از دخول
بخار آب می باشند و باد موسمی در رومانی می وزد یکی از شمال و
مشرق موسوم به کمریوت دیگری از جنوب موسوم به اوسترو ویش

این دو باد خیلی سخت و باعث اختلاف کثی درجه حرارت میشوند. بارانها
 تابستان عموماً شدید و سیلابی است.

رودهای عمده عبارتند از: رود دانوب که سیر خود را درین
 مملکت تمام کرده بالاخره به بحر اسود وارد میشود. رودیست که سرحد
 بین روسیه و رومانی است. رود پروت که از کارپات ^{حشمه} سرچشمه
 گرفته به دانوب میریزد. رود سیرت که با چند شعبه دیگر متصل
 به دانوب داخل میگردد. رود دامبوویتزا - اولت
 و جیو که در ارضی والاشی برود دانوب ملحق میشوند بالاخره در
 مقیاس ما سسی که سرچشمه آنها ازین مملکت است. سواحل این
 مملکت پست در سوبی است.

جغرافیای سیاسی

ساکنین و جمعیت آن - ساکنین مملکت رومانی چند
 یارومانی کبیر از نژاد لاتن میباشند رومانی با اصل خود در به مهاجرین
 رومی که طرازان امپراطور روم به ایالت داسی که همان السیلاوا
 امروزه است فرستاده بود میرسانند.

بهر صورت رومانی با مردمانی هستند سلبه باقدی متوسط
مسلک قوی و چهار شاد فضل عمده ایشان فلاحیت و چوپانی است
هر چند دارای اخلاق و عادات و تمدن لاتین میباشند و معتمد
بمدیبه و تودکس هستند. جمعیت مملکت تقریباً ۱۲ میلیون یعنی بطور
متوسط پنجاه و چهار نفر در هر کیلومتر مربع سکنی دارند
وضع حکومت و شهرهای آن - رومانی مملکتی است سلطنتی
قوه مقننه بدست دو مجلس سنا و مبعوثان است پایتخت مملکت شهر
بخاست (۲۹۵,۰۰۰ جمعیت) واقع در جلگه مونتینی شهری بسیار زیبا
و خوش منظر مانند تمام پایتخت با مرکز تجاری و صنعتی و علمی میباشند
ایک شهرهای معتبر عبارتند از کیشنو (۱۱۸,۰۰۰) در بسیارای
سیزم فو ویتز (۸۷,۰۰۰ جمعیت) در بوکوفین
بیاشی (۷۲,۰۰۰ جمعیت) در مدام
تمی چو ارایا تمسواس (۷۲,۰۰۰ جمعیت) در بانا
کالا تر (۷۶,۰۰۰ جمعیت) و برایلا (۶۱,۰۰۰ جمعیت)
دوبندر در کنار رود دانوب برای حمل گندم بخارج میباشند

کلوژیای کولوزو (۴۰،۰۰۰ جمعیت) در آنسیلوان
کرایووا (۵۰،۰۰۰ جمعیت) در ایالت آلتنی
بالاخر دو بندر اوسسوا و اسماعیل در کنار رود دانوب
که غله و نفت رومانی را بخارج میفرستند. و بندر کنستانتینا
در کنار بحراسود که در آتیه یقیناً دارای اهمیت خواهد شد.
شهرهای فوق الذکر عموماً یا مرکز خرید و فروش محصولات
فلاحتی و یا بندرهای در کنار دانوب و بحراسود میباشند.
از نقطه نظر صنعتی نمیتوان هیچ یک اهمیت داد.

جغرافیای اقتصادی

پیشینه عمده امروزه رومانی با نیز مانند سابق زراعت زمین
و تربیت حیوانات است.

در فواحی جلگه برای حمل بخارج گندم و برای مصرف داخلی ذره
زراعت میکنند. تربیت تاک در حدود کادیات و ترانسیلوان
شده و زراعت نباتات صنعتی مانند تنباکو - شادمانه - کتان -
چقدر رقیب رواج کلی دارد.

حیوانات شادزار - گوسفند - خوک بهمه زیاد درین مملکت تربیت شود
شغل عمده مردمان ساکنین دو بوجه صید ماهی است
استفاده از جنگل یکی از منابع عایدات مهم رومانی میباشد.
صنعت عمده رومانی محدود به صنایع استخراجی و آن هم منحصر
به نفت و نمک بوده پس از انضمام بانا و تراهنسیلوانی محصول
ازغال سنگ و مواد آهنی آن نیز زیاد شده است.
بعضی معادن طلا و نقره در فواحی کوه بیهارد وجود دارد کارخانجات
بسی درین مملکت دیده نمی شود عمده معدودی هم که یافت می شود در شهرهای
است رومانی برای تجارت خود مالک مجرای ذی قیمت و انوب میباشد
از ۱۹۱۴ رومانی ازین حیث رتبه اول را در ممالک بالکان حائز گردیده
صادرات آن بیش از واردات و شامل گندم و نفت است که با انگلیس -
فرانسه و ایتالیا میفرستد. واردات آن ماشین آلات است که بیشتر
از آلمان و منوجات است که از اطریش وارد می نماید.
این مملکت بواسطه موقعیت طبیعی خودش چاه های نفتی که داراست آئینه اقتصادی را
نشان میدهد. نفت رومانی در اوپا رتبه دوم را دارد.

۱۳۳

اروپای شرقی

نوس

قبل از ۱۹۱۴ اروپای شرقی تنها مملکت معظم روسیه را که از بحر خزر و استویانی
 منجر شمالی و آرکارت پات و ویستول تا اورال و قفقاز منبسط بوده در بر داشت
 این مملکت تقریباً نصف اروپا مساحت و از ۱۳۰ تا ۱۴۰ میلیون جمعیت داشته است موقعیت
 جنگ بین المللی روسیه را چنانکه شد و دو سال نیم با آلمان و مستقیمش مبارزه کرده و در سال
 ۱۹۱۷ انقلاب شورون بر وز خانواده رومانوف را از تخت پادشاهی سقوط کرده
 بکلی وضع حکومت جدید بروی کار آورده و روسیه در ژانویه ۱۹۱۸ از سنای کناو گرفت
 جنگ بین المللی و انقلاب داخلی روسیه برای آن دو نتیجه مهم بخشیده
 ۱- از جانب مغرب اراضی وسیع از روسیه جدا و بدو ملت
 جدید آلتاسیس پولنی و بروسامانی داده شد
 ۲- از ناحیه بالتیک عده ملکه که از نژاد روس نبوده دارای
 استقلال کامل یا استقلال داخلی گردیدند تشکیل دولتی دارند
 هر چند هنوز سمر حذات این دول کاملاً مشخص نیست و در
 اساساً وجود خارجی دارند
 ممالک مزبوره عبارت اند از ۱-

۱۳۴

- ۱- از طرف شمال مملکت فنلاند .
 - ۲- در جنوب آن مملکت استونی که در ساحل سطلای خلیج فنلاند واقع است .
 - ۳- در جنوب استونی مملکت لتونی (لیونی و کودلاند) و کنا و خلیج ریگا .
 - ۴- بالآخره در جنوب لتونی مملکت لیتوانی .
- پس فعلاً مملکت روسیه فقط شامل نواحی است که تزار روسی در آن سکونت دارند
- روسیه^I

یا

اتحاد جماهیر شوروی اشتراکیه

بخش اسیای طبیعی

حدود و مساحت آن - روسیه از طرف شمال محدود است با قیاسوس منجمد شمالی
از طرف شرق با سیبری و بال و بال و کوه اورال از طرف جنوب با بحر سود و بحر خزر
از جانب غرب با ممالک جدید التاسیس فنلاند - استونی - لیتونی - لیونی - پولنی و مملکت رومانی
سه سرحد شمال شرقی جنوبی آن طبیعی و سه سرحد غربی روسیه قراردادی است -
از ۱۹۲۰ مملکت روسیه شامل ممالک روسی بمعنای خاص یعنی روسیه کبیر
(نواحی شمالی و شرقی) روسیه صغیر (اوکرائنی) و ممالک اسلامی متصرفه آن گردید .

مساحت این ملک وسیع امروزه تقریباً ۶۰۰۰ کیلومتر مربع است.
 پستی و بلندی آن - پستی و بلندی روسیه پنج ناحیه تقسیم میشود -
 ۱ - ناحیه منچو شمالی و غربی - پنج استان چهارم و مرتبه بزرگ فسیه تاجو
 کیو ویشنی نوگورده هجوم آورده و اراضی آن را از سترنگل پوشانیدند
 در نتیجه در این ناحیه دریایچه متعدد و مرداب با و باطلای باس لیا دست وجود
 آمده است سپس این اراضی از جنگلها مستور گردیده و هنوز هم قاطعی که است
 انسان شروع به کار کردن در آن نموده پوشیده از جنگل میباشد.
 با وجود وحدت شکل پستی و بلندی این ناحیه چهار ناحیه
 بالنسبه مشخص می توان در آن مشاهده نمود :
 الف جلگه قطبی - ب - ناحیه دریایچه با در اطراف پیرگرا و یالینین گراو -
 ج - ارضی مرتفعه لیتوانی در نزدیکی بالتیک - د - ناحیه پولیدسی یا ناحیه جنگلها
 و مرداب با از سمت مغرب بشرق یعنی از بزرگ تا پولنی و رود دینس استند و از
 ۲ - روسیه مرکزی - این ناحیه فاصل مشترک بین ناحیه منچو شمالی
 و جلگه علف زا جنوبی میباشد پستی و بلندی آن محسوس تر (۳۰۰ متر ارتفاع)
 و رود های اکا و دن از آن جاری است .

۱۳۶

ارضی مرتفعه غربی آن که از شمال غربی بجنوب شرقی امتداد دارد از

فلات والدائی شروع در به فلات مدینه فتم میگردد.

ارضی مرتفعه شرقی سواحل کوهمستان و نگار از غارن تا قزاقانترین در گرفته است.

۳- دو سیاه جنوبی یا قلمیه موقی - ارضی این ناحیه رود سیاه زیلا

کالیسی شرقی و اقامتی شروع و تا قلب سلطیه امتداد دارد و نیز سوبی

است مسله این رسوب از اثر پیکرهای بنفود بلکه دریا بای خشک شده

دشطلی که در این ناحیه جاری است آنرا بوجود آورده اند.

ناحیه جنوبی رود سیاه از دشتت مرکب میباشد یکی ناحیه شروع ارضی

یا چو رفوزید که فوق العاده حاصل خیز است و دیگر ناحیه

علف زار و مراتع که هنوز کاملاً بزیاده اداره نیامده است.

۴- کرمیه - در جنوب این جزیره بر خلاف سایر ارضی روس شت جبال

مرفعی که در همان زمان چرخ درگی آنها بوجود آمده دیده میشود این کوه دارای

۱۵۴۳ متر ارتفاع و مشرف به بحر است. جبال کرمیه تیره رشته کوهی است

که جبال بالکان را بجا بجا تفقا از متصل میساخته است.

۵- اودال که رشته جبله است قدیمی دارای ۲۰۰۰ کیلومتر طول و در

جبال کرمیه تیره رشته کوهی است

مرور زمان از هم فرو ریخته و ارتفاع آن قابل ملاحظه نیست. مرتفع ترین
نقاط آن در شمال واقع و ۱۶۵۶ متر ارتفاع دارد.
آب و هوا و رودها آن - در آب و هوای روسیه نیز مانند پستی و تنگی
آن اختلاف است بسیاری دیده می شود تمام نواحیش تقریباً دارای آب هوای
برخی یعنی اختلاف زیاد بین فصول گرم و سرد (زمستان بسیار سرد و تابستان گرم)
شدت و دوام زمستان که از چهار تا هشت ماه امتداد دارد.
در مغرب تحت تاثیر قیاس با تنبیه هواستدل تر در مرکز (در حرارت
زمستان ۴۰ درجه زیر صفر و در تابستان تا ۳۵ درجه بالای صفر میرسد
شمال آن مطیع آب هوای قطبی و در نتیجه منجمد و بالاضرفه در کریمه برعکس تمام خاک
روسیه آب و هوای مطبوع و طالع مجاز و می محسوس است.
وراشی بود در تمام خاک روسیه تکمال شدت است بادهای قطبی که بهج
مانعی در مقابل خود ندارد هوای منجمد آن منطقه را حتی تا بحر سیاه آورده بادهای
جنوب شرقی در زمستان بسیار سرد و در تابستان سوزان میباشند
رودهای روسیه چهارصد تقسیم میشود.
۱- به اقیانوس منجمد شمال - رود پچورا - دونیای و آنیکا.

۴- به بحر بالتیک - رود یوا - ناروا - دونیا

۵- به بحر اسود - رود دنیستر - برک - دنپس که دومین رود روست

و سومین رود اروپاست - دن

۶- به بحر خزر - رود ولگا (۳۰۰۰ کیلومتر طول) طولانیترین رود اروپا

اروپاست و از فلستوالا میگذرد. اورال

رودهای روسیه همیشه اهمیت زیادی برای این مملکت داشته اند و بواسطه

فقدان راههای تجارتی تمام حمل و نقل و محصولات و مال التجاره در دستشان

بوده و سوخته و در تابستان با کشتی از میانی این رودها میگذشت.

امروزه نیز میتوان گفت که اهمیت سابق خود را کاملاً از دست داده اند.

جغرافیای روسیای سی

ساکین و جمعیت آن - اگر ناحیه روس غربی یا روسیه سیب را که از قدیم

الایام بین پوکنی و روسیه قدیم مشترک بوده است شمار نفایس ۱۹۱۸ جمعیت

این مملکت از ۱۳۰ میلیون به ۱۷۰ میلیون تنزل کرده است.

هر چند این میزان جمعیت ظاهر آن خیلی کثیر است ولی نسبت به وسعت خاک

مملکت باید گفت که غیر قابل ملاحظه میباشد (بلکه متوسط ۲۵ نفر در هر کیلومتر مربع)

با این که منابع طبیعی روسیه بسیار با اهمیت است جمعیت خود کفایت ننمود
و جو و این عده زیادی از ساکنین آن از چند سال قبل از جنگ عمومی آن از وقت
حاکم امریکای جنوبی و آسیای میانه بر ست کرده و انقلاب با خیر بر عده مهاجرین فرود
وضع حکومت شهرهای مهم آن پس از انقلاب ۱۹۱۷ وضع حکومت روسیه
بعیورست جمهوری مبدل شده و امپراطوری تزاری عنوان اتحادیه و نهاده
شوروی اشتراکی بخود گرفت .

حکومت مرکزی بدست سویت و یعنی جامع مشکی از نمایندگان کارگران
سپاسیان و با قین می باشد .

یکتکینه ایرانیه مرکزی که دارای سیصد عضو است پیچیده کسپر ملت
یا وزیر انتخاب نموده اداره امور است وزارت خانها را ایشان تعیین میکنند
کمیته مزبوره از نمایندگان جاسیر محتمل تشکیل گردیده است و پای فنی ملک
شهر مسکو ۰۰۰ ۰۱۷۰ جمعیت می باشد این شهر که در رود مسکو بنا شده
مرکز فنی روسیه قدیم بوده تمام خطوط عمده راه آهن روسیه از آن عبور میکند
شهر لیست تجارتی و اداری کاخ نهجاست بزرگ نساجی دارالعلوم بزرگ در
۱۷۵۵ و آن تاسیس شده کتابخانه و کتب و نیز مالک می باشد و حقیقت میتوان

۱۶۰

شهر مسکو را در عین حال مرکزی علمی روسیه گفت .

در روسیه کبیر شهر های مقبره عبا رست اندازد .

پتلا کرا و که همان سن پتلا نر بورخ پای تخت حکومت تراز می است که اندر

بنام لینن گراد موسوم دارای ۷۰۶۰۰۰ جمعیت است ۱۰ این شهر در

۱۷۰۳ بقوه اراد پتلا کبیر در اراضی مفتوحه از سود در کنا رود نقره بنا شده

گذشته از نقطه پتلا پای تخت مقبول ترین و آباد ترین شهر های روسیه

و مرکز عمده تجارت و صنعت بوده است . قنده نظامی مشهور کر فستان

در مقابل این شهر در جزیره کتکین واقع است . بسا واقعه ۱۸۸۰۰۰۰

جمعیت ، بزرگترین شهر های ولگای سفلی و بازار عمده فلاحی و تجاری است .

سامادا - (۱۷۵۰۰۰ جمعیت) که محل تشای ماه آهن ماو و سیبری

و تاشکند میباشد . قازان (۱۶۰۰۰۰ جمعیت) در روی تپه با محل چپ رود

ولگا بنا شده مرکز مذهبی و ادبی مسلمانان روس است .

قلا - (۱۲۹۰۰۰ جمعیت) در مرکز یک ناحیه صنعتی واقع کارخانه های

همی بر ساختن آهن و چدن دارد کارخانه اسلحه سازی آن از زمان پتلا کبیر

دار شده اشیا فلزی مختلفه از قبیل سوار و غیره از این شهر ساخته میشود .

جغرافیای (۱۲۵۰) در روسیه

حاجی ترخان (۱۲۱۰۰۰ جمعیت) بندر مهمی برای صید ماهی و تجارت
پوست در روی رود ولگایا باشد .

اودنبودک (۱۰۸۰۰۰ جمعیت) که موقع مهمی در سر راه آسیای میانه
در ناحیه اورال شهرهای معتبر عبارت اند از :-

پومراوفا (مراکز معدنی) یکا ترین لو برگ و چلیابینسک میباشند
در ناحی شمالی شهر آد خان ژالسک و در جنوب ازل - کورسک و قشند
روسیه صغیر دارای شهرهای ذیل است :-

اُدسا (۳۳۵۰۰۰ جمعیت) بندری در کنار دریای سیاه دارای ساختمانها
خوب و تقریباً شبیه شهرهای اروپائی وار در ۱۸۰۳ شروع ترقی نموده
کییو (۴۱۲۰۰۰ جمعیت) شهر مقدس روسها مرکز تجارت گندم
و غلات و قند و صنعت و هم چنین مرکز علمی میباشد .

خا سرگو (۲۴۹۰۰۰ جمعیت) که در قرن هفدهم قریه کوچکی بوده بعد بواسطه
موفقیت طبیعی خویش روی به ترقی رفته متدرجاً مرکز صنعتی و بازار فلزی

وُستو (۲۰۲۰۰۰ جمعیت) در نزدیک مسک رود دن و مرکز
حکومت قفقاز میباشد .

کرسن (۲۰۳۰۰۰ جمعیت) بندری است برای خروج گندم.
 سیمفیرپول (۱۶۶۰۰۰ جمعیت) حاکم نشین کریه پر چند این شهر از حیث جمعیت
 سباستوپول برتری دارد ولی از نقطه اهمیت بعد از آن واقع است در روسیه
 که قرن ۱۹ بین روسیه و پولنی قنارغ فیه بوده چهار شهر معتبر مینسک
 (۱۱۳۰۰۰ جمعیت) ویتبسک (۱۰۸۰۰۰) اسمولنسک
 (۷۶۰۰۰) و بالاخره مو هیلو (۷۲۰۰۰ جمعیت) دیده میشود.
 بالاخره دو شهر نیژنی نوگورود که همه ساله بازار مهمی برای خرید و فروش
 مال التجاره های مختلفه در آن واقع میشود و نیکلایوسک در کنار رود وولگا
 در خاتمه باید ذکر کرد.

جغرافیای اقتصادی

تلاعات آن - اکثر ساکنین روسیه را دو قبیله تشکیل میدهند و بواسطه اختلاف بین
 ارضی و آب و هوا هر یک از روسیه کبیر - صغیر و سفید ارزش اقتصاد مختلفه دارند
 ۱ - روسیه کبیر - درین ناحیه بواسطه اینکه زمین ارضی بخالی است چوپان
 و بویغچه عمل میآید - چوپان تغذیه اهالی رفته و پاره مشرب است اهالی نیز
 از آن تهیه میکنند - گندم در ایالات شرقی زراعت شده چون محصول آن

علاوه بر صرف ماهی است بنای حل میشود.
 نباتات صنعتی از قبیل کتان - شادانه - و چند رقت درین نواحی بعمل آید
 ولی ترقی و توسعه آن بیشتر در روسیه صغیر می باشد.
 تربیت حیوانات (حیوانات شاخدار - اسب و گوسفند) نمیشد مانند گندم
 مخصوص و منحصر بایالات شرقی است.
 ماهی که درین قسمت جای قیمت جای مصرف گوشت را گرفته بمقدار زیاد
 صید میشود جنگلهای انبوه و پردرختی که دیده میشود در نواحی روسیه کبیر بطوریکه
 که تقریباً تمام نیمه شمالی آنرا پوشانیده در حدود دنیا و پنجم و ۶۸ درصد
 و در اوسال ۷۰ درصد اراضی را فرا گرفته است.
 ۲- روسیه صغیر - اراضی حاصلخیز خاک سیاه روسیه در این ناحیه واقع
 و از این روی مزیت محسوس بر سایر قسمت های روسیه دارد - گندم جو
 چند رقت کتان - شادانه بمقدار زیاد زراعت شده محصول فوق العاده میدهد
 گندم آن بجا که خارج حمل میشود - بواسطه داشتن چمن ناهای پر علف
 گله های بزرگی از حیوانات شاخدار - گوسفند - بز - اسب و خوک درین
 تربیت میشود در جزیره کریمه تاک بختی بعمل آمده ولی خیلی تقریباً وجود ندارد

۱۴۴

۳- روسیه سفید - با وجود ترقیات مختصری که در وضعیت فلاحی
 ظاهر شده با وجود این راضی آن چندان هم ندانسته و آلات را عت نیز از ابتدا
 صنعت آن - با این که طرز صنعت جدید تازگی وارد روسیه شده معین
 بواسطه افزایش سریع جمعیت سرمایه خارجی و ماشین های انگلیسی و تفرنگی
 که تا قبل از ۱۹۱۴ داشتند صنعت روسیه در پاره نمود و ترقی فوق العاده
 نموده است قبل از جنگ عمومی صنعت روسیه بطریق قابل مرتب شده بوده -
 ۱- صنایع تغذیه و مشروبات الکلی - ۲- صنعت پارچه بافی معاون و فلزات
 و بالاخره محصولات شیمیائی که اهمیت آن بیایر شبه صنعت اولیه نموده است .
 ۱- روسیه کبیر - دو منطقه معدنی مهم اورال و تولادرین قسمت واقع میباشند
 محصول زغال سنگ آن چندان قابل ملاحظه نیست در عوض در روسیه چوب
 و نفت در کارخانجات و راهها آهن مصرف میشود . نفت در قفقاز و بیشتر
 در بادکوبه استخراج و از راه ولگا بداخل روسیه حمل میگردد .
 هر چند آهن روسیه خیلی فراوان است ولی باز هم رتبه اول را دارا نبوده محصول
 معاون طلا و طلائی سفید آن بیشتر است . در ۱۹۱۳ روسیه بواسطه معادن
 اورال و سیبری خود از حیث استخراج طلا رتبه چهارم را در عالم داشته و از حیث

۱۱۲۵

محصل طلائی سفید اولین ملکیت دنیا بشمار می آید .
مرکز عمده صنعتی روسیه کسیر و شهر مسکو و پلر و گراد و مهمترین آنها نساچی
مسکو و فلزکاری در پلر و گراد است .

۲- روسیه صغیر . استعداد صنعتی این قسمت نیز مانند استعداد فلزات
بیش از سایر نقاط روسیه میباشد و غالبت آهن از زیاد استخراج شده
فلزات گوناگون از حدود یکا تر نیوسلاوید بت آمده و از این حیث روسیه صغیر
بیش از قفقاز و هندوستان در درجه سوم واقع است .

در ایالت اوکراینی صنایع کوچک دیده میشود که مهمترین آنها قند سبزی است
۳- روسیه سفید . ما آنچه از وضعیت خلافتی این ناحیه فوق گفتیم معلوم
میشود که صنعت کلی در قسمت لنگر دیده طرز صنعت همان را ابتدا فقط
که قبل از جنگ عمومی مشاهده میشد و در شهر ملینسک بوده است .
و مسائل حمل و نقل . وسعت ملکیت روسیه دشمن مخوفی برای پیشرفت اقتصاد
و سیاسی این ملکیت بود و اتفاقاً در ابتدای تأسیس اردو تا قبل کشتی رانی
و جدیداً راه پهنائی این کسر را جبران نمود .

۱- جاده آهن - در ۱۹۱۴ روسیه تقریباً ۴۰۰۰ کیلومتر جاده آهن را به رود آسترا

۱۴۶
بیشتر ماده با بطور اساسی ساخته نشده در موقع آب شدن یخ در برف عموزان
ممتنع میباشد. به صورت غالباً در موقع زمستان هنگامی که زمین یخ و برف پوشیده
است با سورتمه مسافرت نمینماید.

۲- خطوط آهن - باستانی فنلاند طول خطوط آهن روسیه در ۱۹۱۴
بالغ به ۶۲۰۰ کیلومتر بوده است هر چند این خطوط برآقوسعه پیشرفت قضا
ملکت معاونت بسیار کرده و میکند ولی اساساً از یک نقطه نظری سیاسی نظامی
ساخته تا وحدت ادی ملکت با تسریع اعزام قشون تامین نماید.
شهر مذکور مرکز کلیه خطوط آهن روسیه است.

۳- کشتی رانی داخلی - امروزه نیز خطوط روسیه اهمیت بسیار خورشید آرا هستند
در زمستان بوج اسطیخ بندانی بهار بوج اسطیخ طغیان بی اندازه این دو ماقابل استفا
کامل نبوده تنها از ۱۵۰ الی ۲۰۰ روز در سال برای کشتی رانی مساعد میباشد
بطور کلی در روسیه ۴۴۰۰ کیلومتر مجاری کشتی رانی موجود است که در ۳۴۰۰
آن کشتی های بخاری سیر نمینماید.

۴- کشتی رانی خارجی - بزرگترین بدبختی روسیه از بدو تشکیل این بوج ده که راه
بدریا آزاد نداشته این جنگ عمومی استقلال ممالک بالشیک وضعیت آن سخت گردید

۱۴۲

بهنجیت تجارت آن چندان یقینی نگرفته و بنا در همه که دیده میشود بسیار معدود است
 در بحر اریض آذخا نزل سک - در بحر بالتیک بطور گرا - در بحر اسود
 آد سا - کرس - داستو و بالاخره در بحر خزر بندر حاجی طرخان :
 ۵ - تجارت خار حجابین - قبل از ۱۹۱۴ میزان کل تجارت لیانیه روسیه
 میلارد بوده بدین است نسبت به سعت خاک جمعیت مملکت این میزان
 تجارت چقدر مختصر است ، صادرات آن معاد غذائی (حبوبات - آرد - کره
 و تخم مرغ) مواد اولیه (چوب - کتان) و واردات آن پنبه و کتان و چوبک و شمشیر
 ماشین آلات و اشیاء مصنوعه جای نموده است .

II ممالک بالتیک

پس از انحلال امپراطوری تزاری روس مللی که از شراد اسلام نبوده و در
 غربی طرف بالتیک مرکزیت داشتند از روسیه جدا گردیدند .
 استقلال مملکت فنلاند را غالب دول اروپا و امریکای ساخته ستونی ولتونی
 نام ممالک بالتیک معروف است لیتوانی هنوز کاملاً تشکیل نگردیده اند .
 مملکت پولنی اراضی سابقه را مالک شده و اراضی اتنر یک در تحت حمایت

تجارت خار حجابین

۱۴۸

قومیت مجمع اتفاق ملی بصورت مملکت ازادی در آمد -

اول فتلاند

جغرافیای طبیعی

نرس

حدود و مساحت آن - مملکت فتلاند که از طرف شمال از اراضی نروژ و دانمارک
محو از جانب غرب بخلیج بوتنی از سمت مشرق بر دسیه و از جنوب بخلیج
محدود است دارای ۴۲۶۶۴ کیلومتر مربع مساحت میباشد سرحد جنوبی
شرقی آن از شهر لیرگرادیشین بهیست کیلومتر خط مستقیم فاصله ندارد -
ساخته های جنس اراضی - اراضی فتلاند به تدریج عصر اولیه (افلاک)
پهنی، بوجود آمده تاثیر خاکیهای عصر چهارم پستی و بلندی آنرا بوجود نموده
هموار ساخته زمین سطحی که بجانب بحر ایفر مائل است تشکیل دارد -
اگر از نقطه نظر معرفت الاراضی وقت شود معلوم میگردد که اراضی فتلاند و سوئد
یک جنس بلکه در قدیم ایام یکدیگر متصل و مربوط بوده اند و تنها فروختن بخلیج
بوتنی آنرا از شبه جزیره اسکاندینا جدا گردانید و بوجود مجمع الجزایر الان
شاید این مدعا است -

دریاچه های متعددی سطح اراضی فتلاند را پوشانیده بطوری که قسمت جنوبی

تقریباً نصف اراضی افراشته است معروف ترین این پهنه‌ها دریا سیاه یا سیاه
 آب هو او فنانا آن فنانند و دارای آب هوا است قی العاده سخت و
 طولانی و شدید آبانی گرم خشک در فصل زمستان تقریباً بطور متوسط ۲۰
 سانتیگراد می بارد .

غالباً اراضی شمالی فنانند از جنگل پوشیده شده و درختها آن بیشتر از جنس درختان
 مخروطی در نواحی جنوبی درخت بلوط نیز دیده میشود. در این منطقه جنگلی همزیاری
 و مراتع دیده شده بالاخره در حدود جنوبی اراضی را عقیق واقع است و این
 که زمینهای را عقیق فنانند خیلی خیر قابل ملاحظه و از ۲۰ درصد تجاوز نمیکند .
 تقریباً از ۳۰ درصد اراضی فنانند بچگونه استفاده نمیشود .

جغرافیای سیاسی

مساکین و جمعیت آن - باستانی لاینها ای شما و عدد معدود و او همای
 خارجی تمام فنانند از نژاد رزمیابند و اراقدی بلند شانهای عربی و مدیهای
 باو طی چشمها میشی فنانند به مردمان جمت کش و دارای اخلاقی پاک و منزه
 شغل عمده ایشان راعت و زمینیه هوا ناسا عد مملکت و صید ماهی است
 مملکت فنانند ۳۳۲۰۰ جمعیت دارد در هر کیلومتر مربع ۱۰ نفر

۱۵۰
وضع حکومت شهر تا آن - فلانکه تا ۸۰۹ هجری حکومت مذکور از آن بزرگ
بامیرا طوری و پس خیمه در دسامبر ۱۹۱۱ استقل کرده و طرز حکومت آن
است یعنی یک نائب السلطنه بکلیت و در آن مجلس ملی که بارها جمعی انتخاب
امور حکومت را اداره میکنند و نیز در آن مجلس حق رای دارند .
جمعیت شهر فلان از مسیت هزار تجاوز نماید و تقریباً تمام آنها در کنار واقع
پایتخت مملکت بندر هستند کفر سور . . . و این دارای یک علم و کتابخانه
منتهی است و در شهرهای معروف عبارت از :
آبورد (۵۶۰۰۰) در ناحیه غربی واقع در آن تسلط سولیدها حاکم نشین بوده
در عین جمعیت دوین شهر فلان است .
تامر فور سور (۲۴۰۰۰) جمعیت که در داخل مملکت واقع است .
بالاخره وازا - اولیا بوزگ و تورشا
مهمترین ثروت فلان جنگلهای آن است که چوب آن را بریده و صنعت
استعمال و یا بخارج حل میکند کارخانجات این مملکت کلیه باقوه آب حرکت
بواسطه فراوانی مراتع تربیت حیوانات درین مملکت بسیار مرقی و در نتیجه
بنیاد آن معروف و بسوئد و انگلیس حل میشود .

۱۵۱
 با وجود کمی اراضی در بعضی نقاط و تربیت حیوانات و صید ماهی بعلیه اقتصاد
 قلات می باشد و از آنجا که اراضیات قلات کاری خود دارد و نساجی مخصوصاً قلات
 پنبه آلوده و قلات در صنایع قابل ملاحظه است بطوریکه در قلات قلات
 صادرات آن است راه آهن آن منحصراً بعلیه است که از بطوریکه او به کف قلات
 و قلات می رود .

دوم - استونی و لتونی

جغرافیای طبیعی

حدود و مساحت آن - هرچند این دو مملکت مجری هستند ولی تحت عنوان هما
 بالتیک مشهور اند .

استونی دارای ۴۴۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت از طرف شمال بخلج قلات از طرف
 به بحر بالتیک از جنوب به لتونی از مشرق به روسیه محدود است .

لتونی ۴۵۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت و حدود آن شمال با لتونی غرب با
 به بحر بالتیک از جنوب به روسیه محدود است .

ساختمان اراضی آنها - واقع در ساحل بالتیک و دامنه فلات و آلتای
 دو مملکت از فلات بالنسبه قریب (۳۱۳ متر) تشکیل یافته سطح از یک طبقه

۱۵۲

رسوب بخالیا عصر چهارم پوشیده است تقریباً همان شکل ظاهر را ضعیف نشان میدهد
غربی را داراست بهترین دریاچه که درین ملک واقع است دریاچه بیس
میباشد سواحل آن لیس است و در آن تپه های شنی است (دون) در آن آب
و هوای مانند آب هوای قزاقستان و در وسیع تخت ولی باز هم تحت تاثیر باد با باران و برف
قدری معتدل تر میباشد رود د و فیاز از مملکت لتونی عبور و بخلیج ریکا میریزد.

جغرافیای سیاسی

ساکنین و جمعیت آن سران استونی شعبه از نژاد فنلاندی و در نتیجه نزدیک
به نژاد زرد هستند جمعیت استونی ۲۰۰،۰۰۰ نفر میباشد.

لتونی شعبه از نژاد آریین و پس از ورود باین ناحیه عده قبیله ای از استونی با
که در لتونی اقامت داشتند مضمحل ساخته خود مستقلاً مسکن گزیدند.
جمعیت لتونی ۵۰۰،۰۰۰ نفر است.

وضع حکومت و شهرها آن - دو مملکت استونی و لتونی دارای حکومت
جمهوری هستند رئیس حکومت بک مجلس منتخبه که نمایندگان با ارا عمومی مردم
انتخاب می شوند اداره امور را عیانند.

انتخاب نمایندگان مجلس نسبی است.

جغرافیای سیاسی
در مملکت

۱۵۳

پای تخت مملکت استونی شهر دیول (۷۹۰۰۰ جمعیت) است خط راه آهن
این شهر را ساحل بالتیک متصل مینماید این شهر از دو قسمت یک میانشیکی
شهر اشرفی که محل تقرر حکومت و ادارات و حکومتی است دیگر قسمت سیفلی
که مرکز تجارت و صنعت میس باشد -

پای تخت لتونی شهر ریگا (۸۵۰۰۰ جمعیت) است که پیر از ادسیادو^{مین}
بندر روسیه قدیم بوده شهر معروف آن کی دو فنیسک (۹۰۰۰ جمعیت)
و دیگری میتاوا (۲۰۰۰۰ جمعیت) حاکم نشین کورلا^{شد} میس باشد.
حیوة اقتصاد این دو مملکت متوسط است محصولات فلاحتی آنها غلات
کتان و نیت جو بات و سیدب مینی و میوجات میس باشد صنایع
ان در استونی نساجی و خصوصاً بافتن پارچه کاپنه است و در لتونی و بیشتر در
حوالی ریگا فلز کار و تهیه مواد سیمیائی است .

سوم - لتیوانی

این مملکت که در مجاورت لتونی و روس شرقی واقع است مرزها آن از جانب
پولنی هنوز مشخص نیست وضعیت طبیعی آن همان وضعیت لتونی و روس شرقی
است مملکتی است هموار در ساحل بالتیک از سواحل بات عصر سوم پوشیده شده

جزایری که در دریای بالتیک واقع است و در مجاورت ریگا واقع است

۱۵۴

دریاچه‌ها و مرداب‌های بسیاری سطح مملکت را فرا گرفته است و رودنیمین لیسوانی
مشروب و پروکس شرقی به بکوالتیکس می‌ریزد.

مملکتی است فلاحی و مردمان آن زراعت پیشه از حیث حیوانیه اقتصاد بسیار
آمی به روسیه سفید و اردو زراعت و صنعت آن بکلی ابتدائی است.

حاکم نشین آن شهر کوفو (۸۸,۰۰۰ جمعیت در ۱۹۱۰) بزرگترین شهر است
که در روی رودنیمین و خط آهن پتر و گراوس برلین واقع گردیده است. این مملکت
ضعیف تر از آن است که بتواند خود را بدون آگاه غیر نگاهدار کند و آتی
آن را هنوز نمیتوان پیش منی و قضاوت کرد.

بندر حمل و حوالی آن که در ساحل بالتیک واقع و بندر طبیعی تسوانی نامیده
سابقاً تحت تسلط آلمان بوده معاهده و رسای آنرا از آلمان تبرع و لی
تکلیف قطعی آنرا دول متحده مشخص نکرده اند تقریباً ۲,۰۰۰ کیلومتر مربع
مساحت و ۱۲۰,۰۰۰ جمعیت دارد.

چهارم - شهر از اداتریکس - این شهر که دارای ۱۶۰,۰۰۰ جمعیت با اراضی
مجاوره خود در تحت حمایت مجمع اتفاق ملل مملکت آزاد و انزیک را تشکیل داده
است ساکنین آن ملیت آلمانی را ترک گفته داخل اتحاد گمرکی پولنی گردیده اند.

پنجم پولنی

شرح ان سابقا گفته شد .

اروپا کے جنوبی

اروپا کے جنوبی عبارت از سہ شبہ جزیرہ است کہ در بحر مدیترانہ بجانب جنوب قرار
گرفته اند شبہ جزائر مذکورہ جزیرہ بالکان شبہ جزیرہ ایتالیا و
جزیرہ ایویک (اسپانی و پرتگال) میباشند .

این قسمت از اروپا کہ منطقہ چین خوردگیهای الهی است و کوهها آن در اثر زلزله
عصر سوم تشکیل یافته پستی و بلند آن جوان و دارای نقاط مرتفع میباشد .
و مانده های تشقشانی اروپا کہ باز گاه گاهی فوران میکنند مانند ورنور -

است و مبول و اتا درین ناحیه واقعند .

ولی از نقطہ نظر تاریخ شیوہ انسانی تغییرات عمده در اروپا جنوبی ظاهر گردیده
در قدیم الایام معتدترین ملل اروپائی درین قسمت مسکن داشتند مرکز تمدن
و تجارت بحر مدیترانہ بوده و سائر نواحی اروپا در حال حشرت بلکه مجهول الحال
در قرون جدیدہ بواسطہ کشفیات بحری کشف آمریکا و راه جنوب فریقا
لطیفه بزرگی بموضعیت مدیترانہ آورده و ممالکی کہ در ساحل اقیانوس اطلس واقع بودند

مقام ملی مدتی را گرفتند.

پس از حفر ترعه سوزن چون راه بحر المروم و بحر احرر نزدیک ترین راه و چو
به بند و تجارت با شرق بود باز دریا مدتی را مقام اولیه خویش را دارا
گردید با آخرة جنگ بین الملل نیز تاثیراتی در اروپا جنوبی نموده اگر در شبه جزیره
ایزیک تغییراتی ظاهر نشد و شبه جزیره ایتالیا تغییرات مختصری بخود دید
لیکن جزایای سیاسی شبه جزیره بالکان بکلی منقلب شد تشکیلات جدید
در آن بوجود آمد.

I

شبه جزیره بالکان

جزایای طبیعی آن

این شبه جزیره که در جنوب شرقی اروپا و بلافاصله در مجاورت با آسیا واقع است
بواسطه رشته کوهی که در آن قرار گرفته معروف به شبه جزیره بالکان و از طرفی نیز چون ساکنین
عبارت از دژ و تراد اسلام و ترک (دیوان) هستند بعضی اوقات هم تحت عنوان شبه جزیره اسلام و ترک
نام برده شود.

شبه جزیره بالکان از طرف شمال به ده دانه و از جنوب از شرق به بحر اژه و از غرب به بحر ماریا و از
از جانب جنوب به بحر مدیترانه و از مغرب به دریای آدریاتیک و ایونین محدود است.

مختار اراضی پستی و بلندی آن - اساساً شبه جزیره بالکان از نقطه

طبیعی شامل دو قسمت مشخص است: میشد

۱- رشته جبال سنگی که عبارت از توده ردلف - فلان صربی و مقدونیه

۲- نواحی که در اواخر عصر سوم بوجود آمده و توده سنگی سابق الذکر متصل گردیده اند

نواحی مزبوره عبارت اند از:

در شمال چین خوردگیها بالکان (جبال بالکان که به کارپات ها جنوبی متصل شده)

و مغرب چین خوردگیهای دنیا دیک (رشته جبال نسبیه آلپ ها البانی)

که بموازات آدریاتیک قرار گرفته اند - در جنوب چین خوردگیهای یونان

(رشته جبال پنیند و مورد) که دنباله آنها در مجمع الجزایر دیده شده و جبال آسیا

ضعیف مربوط میشود، بدن طریق پستی و بلند شبه جزیره بالکان را از شمال بخوبی

میتوان چنین تشریح کرد:

اولاً ناحیه شمالی که مرکب از توده جبال است با فلات ها (صربی - مقدونیه)

و جلگه های وسیع (جلگه مرتفع داخلی و جلگه های قراس) قله مرتفعه که درین

دیده میشود عبارت اند از:

قله ایو توین (۳۰۵۰ متر) در آلپ ها دنیا دیک قله ریو داق در رشته جبال

ردیف و یونچال و پادچلیکا در سلسله کوه های لکان .
 ثانیاً ناحیه جنوبی که رشته کوه های آنرا قسمت نموده و جلگه های کوچک داخلی و ساحل
 تشکیل میدهند (مانند قسالی - آیتک غیره) معتبرترین قلی که درین ناحیه
 مشامه میشود قلایاناس در جهال بند - قلال الیمپ - اساپیلون
 ساحل بحر اژه و بالآخره آیتک در کوه های موره میباشد .
 سواحل شمالی شبه جزیره در ناحیه شرقی یعنی بحر اسود و مارا مارا سوبی است و در
 غربی مرتفع و کوهستانی است . سواحل جنوبی دارای بارانهای بسیار خلیج مافیه
 های مری مانند خلیج کوندت شبه جزایری مانند موده - آیتک و شنالسید یک
 دعه زیاده جزایر و دماغه های دران واقع است - مهمترین جزایری که میتوان درین
 ذکر کرد جزایر یونین - کامدی یا کوت و مجمع الجزایری که بین یونان و آسیا
 صغیر قرار گرفته اند میباشد .

آب و هوا و اقلیم و بلندی آن - شبه جزیره بالکان در شمال و در آنجا
 بزی (تابستان گرم زمستان سرد - بارانهای سیلابی در تابستان) این آب و هوا
 هر چه از مغرب بجهان شرق میرودیم محسوس تر میشود در جنوب شبه جزیره آب و هوا
 بحر اژه است (تابستان گرم زمستان معتدل - بارانهای فراوان در زمستان) رودهای

ناحیه شمالی که مهم ترین آنها مودا در صرب - ایسکروویل در بلغاری
هستند به رود دناوب ریخته عموماً در موقع ذوب برف طغیان شدید نمایند
رودهای جنوبی نیز سیلابی و خیلی غیر منظم و در داریا نیز معتبرترین آنها
میشوند.

نباتات آن - در نواحی شمالی شبه جزیره بالکان که بها از یخ پوشیده شده
و در جلگه مانند جلگه جنوب روسیه زراعت غلات بخوبی میشود در جنوب
منطقه نباتات بحر الرومی است اشجار معروف این ناحیه سرو و صنوبر محصول
عمده نباتش محصول تاک - نارنج و زیتون است.

جغرافیای سیاسی

مساکنین آن - شبه جزیره بالکان بواسطه این که دوسو راه تهاجمات شرقی
بغرب واقع بوده نژادهای مختلفه در آن دیده میشود چه از هر قوم در موقع
عده پیش یا کم در دره ها و جلگه ها آن اقامت گزیده و اکنون توأخته
است خصوصیات نژادی خویش را محفوظ دارند.

درین شبه جزیره شش نژاد بزرگ منزل دارند:

۱- یونانیان - که با آنکه در جزایر و سواحل آسیا صغیر هستند بالغ بر نه ملیون

درین شبه جزیره شش نژاد بزرگ منزل دارند:

از اعقاب یونانیها قدیم (هلین ها) ناحیه جنوبی شبه جزیره مقدونیه ترا
را اشغال نموده اند.

۲- البانی ها- که عده ایشان تقریباً ۶۰۰،۰۰۰ از اعقاب پلاسک ها در شمال
غربی شبه جزیره ناحیه آدریاتیک سکنی دارند

۳- صرب ها- بالغ به ۶۰۰،۰۰۰ نفر اصلاً از ادا اسلام محل اقامت ایشان در شمال البانی
است
۴- بلغارها نزدیک به ۷۵۰،۰۰۰ از نژاد مغول می قبول تمدن اسلام کرده
در مرکز شبه جزیره بین دانوب و یونان سکن دارند.

۵- رومانیها- که شرح آن قبلاً گذشت.

۶- ترکها- که عده ایشان به سیمیلیون بالغ از اعقاب بنو لهو و زنجیر از نژاد
زرد هستند هر چند عده زیادی از ایشان بجانب سیاه صغیر رجعت نموده و بکن
در صقلیه و پاره نقاط دیگر اقامت دارند.

نژاد مختلفه مذکوره در فوق هر یک دولت عظیمه تشکیل و بواسطه اختلاف نژاد
و ملی رقابت فوق العاده بایکدیگر دارند.

تقسیمات سیاسی شبه جزیره- آء اخیر در آن بهرید تقریباً تمام شبه جزیره
بالکان در تحت تصرف ترکها بوده بعداً متدرجاً بواسطه اختلافات زیاد و پادشاهان

سیاسی قطعه قلع از زیر تسلط ترکیها خارج شده بطوریکه در ۱۹۱۴
 هفت مملکت مستقل درین شبه جزیره وجود داشت.
 امروز شبه جزیره با کمان شامل شش مملکت مستقل است که نه فقط
 از نقطه نظر تاریخی بلکه از حیث منابع ثروتی و شیوه اقتصادی نیز
 تفاوت زیادی بین ایشان دیده میشود
 ممالک مزبوره عبارت اند از :-

- ۱- ترکیه اروپا
- ۲- رومانی (شرح آن گذشت)
- ۳- صربیه و مننگرو - بوسنی و هرزگوین و ایالات کراسی با
 ضمیمه کردیه تحت عنوان یوگسلاوی جغرافیا اثر ادوارد ایم
- ۴- بلغاریه
- ۵- یونان
- ۶- البانی

اول ترکیه اروپا

امروزه اراضی ترکیه در اروپا فقط منحصراً شبه جزیره قسطنطنیه و اسی مجاوره بوسفر

و بحرامار مارا و قسمت شرقی ترالمن است .

شهر قطنیه که سابقا پایتخت تمام مملکت بر عثمانی بوده هنوز هم از معتبرترین
شهرهای ترکیه بلکه جزیره بالکان میباشد و دارای یک میلیون جمعیت و در
بری اروپا بسیار واقع داخل بحرامار میباشد این جمعیته موقیعت فوق العاده
و بیست طرف توجه دول معظمه اروپائی بوده و هست شهر عمده ترکیه و پاشا نشین

دو هم بلغاری

مملکت بلغاری که از طرف شمال بروما از مشرق به بحرامار و از مغرب یوگسلاوی
و از جنوب به یونان و ترکیه محدود است و دارای چهار میلیون جمعیت میباشد .
پایتخت آن شهر صوفیه ۱۰۳،۰۰۰ جمعیت دارد شهرهای مهم عبارت اند از :-
فیلیپوپولی - اسلیونو - ویدن - دو جوق - وازنا و بورگوس
دو شهر اخیر در دو بندر مهم بلغاریست و در ساحل بحرامار میباشد .
شهرهای بلغاریه عموماً بازارها و مراکز فلاحتی است در خلاصه دانه جیا
بالکان واقع شده زراعت گندم در نواحی بالکان تربیت می شود و در کل
بلغاری زراعت غلات - تربیت تاک و درختان میوه .
این مملکت نیز بواسطه عبور راه آهن بین قسطنطنیه و اروپا اهمیت فراوانی است

۱۹۱۳

۱۹۱۳ تراش بی که در ۱۹۱۳ بلغاریه تصرف کرده بود متعلق بآن بوده
و از این راه تا به بحر است ولی بموجب عهدنامه سال ۱۹۱۹ قسمت ^{از آن} خزر بود
مستقیم فقط تسبیلا برای تجارت از این ناحیه بآن داده شده

سوم یونان

یونان از طرف شمال بلغارستان - یوگسلاوی و قسمتی در ایالت ازمیر
به بحر الخزر از جنوب به مدیترانه و از مغرب ببحر ایونین محدود است
آن پنج میلیون شهرآشن (۲۶۰,۰۰۰ جمعیت) پایتخت آن است شهر آتن
معروف یونان عبارت اند از بندر سالونیک و کالاد در مقدونیه و یونان
و یونان و رتسالی و نوپلی در شبه جزیره بلو یونان.

خیوه اقتصاد می یونان خیلی ابتدائی است فلاحت و صنعت تقریباً
قابل ملاحظه اهمیت ولی فقط تجارت این مملکت است که قدر رونق
بآن داده تنها معدنی که در این مملکت دیده میشود معدن آهن و مس می
است که هنوز کاملاً استخراج نشده اند غالباً بحتاج خود و از خارج
می آورد عبادات آن منحصر بشروبات الکلی، زغال سنگ خصوصاً میوه
خشک است شهر آتن پایتخت مملکت از لحاظ نظر تجاری خود دارای اهمیت می باشد

در جزیره کرت بندر گانه واقع است .

چهارم البانی

این مملکت که در ساحل بحر آدریاتیک واقع است بطرز جمهوری اداره شده
پایتخت آن شهر الونا - شهر معتبر آن برات و بندر مهمش آلسیدو می باشد از
جنبه اقتصادی این مملکت را میتوان دارای اهمیت دانست .

II ایتالیا

جغرافیای طبیعی

حدود و مساحت آن - مملکت ایتالیا که از ناحیه البانیا و جلگه پو - قسمت شده
جزیره ایتالیا دو جزیره ساردنی و سیسیل مرکب است و آنرا ۳۱۲۰۰۰ کیلومتر مربع مساحت
دارد از طرف شمال بحال البانیا و شرق بدریا آدریا
از جنوب بدریا ایونی و بالآخره از مغرب به بحر تیرین محدود میباشد بطول
خلاصه سمت ایتالیا را بحریه تیرنه و متفرعات آن احاطه کرده اند .
پستی و بلندی آن - پستی و بلندی ایتالیا بجز ناحیه مشخص تقسیم میشود
۱ - جلگه پو که مغرب شمال اتریا بحال آلپ مشرق آنرا فلات آلیستی
و جنوب آنرا کوئ آمین احاطه نموده سابقاً طبیعی بوده که بر دریا فرو
ن ریخته

جبال الپ این ورسوب رودها تشکیل گردیده است بلکه پو جلگه است
سطح که نمای آن بجانب بحر آدریاتیک سواحل آرسوبی و پست میباشد
آب هوا این جلگه نسبت بری یعنی دارا سه زمستانی سرد و تابستانی
خیله گرم بارانی فراوان در تابستان خصوصاً در دامنه جبال میباشد

۲- شبه جزیره ایتالیا که از دو ناحیه مرکب است :
اول ناحیه کوهستانی یا جبال این که رشته کوهی است طویل که از قاف
مرتفع ترین نقاط آن اگر آن را سوادیتا لیا است که ۲۹۲۱ م قبل از
آب هوا آن تقریباً بحر اژه می و هر چه بجانب جنوب میرود گرم تر و خشک تر
باران در دامنه غربی بیشتر میباشد و در آن این قسمت عموماً سیلابی است
ثانیاً جلگه با وفلات ماک در آن فرو رختگی ها تشکیل یافته و در سواحل غربی آن
و اغلب چون جنس راضی این جلگه با وفلاتها اکثر آتش فشانی است یعنی از
سعیش فشان با غاموش بوجود آمده اند فوق العاده قابل و مستعد
زراعت هستند تنها قله که هنوز درین ناحیه آتش فشانی مینماید
و در نزدیکی ناپل میباشد.

۳- سیسیل - که حقیقه قسمتی از جبال این است که تنگه مبین آنرا

از بر جدا نموده پستی و بلندی آن نیز مانند شبه جزیره ایتالیا یعنی در مرکز
 کوهستانی و اطراف این کوهستان جلگه نامی واقع شده اند.
 قلعه معروف سیل قلعه اتناست که ۳۳۱۳ متر ارتفاع و از آتش فشانها
 معروف رود پامپوباست.

۱- ساردنی که جزیره است کوهستان و جلگه در سواحل جلگه نامی و بعضی
 قرار گرفته که بواسطه آب هوا نامساعد و نامنتفع بل استفاده نمینند.
 آب هوا در رود آلفا آب هوا ایتالیا میتوان گفت که بهترین آب
 هوا اروپاست و بیخ ناحیه تقسیم میشود.

۱- قسمت جنوبی آلفا که خیلی لایم و متعادل است.

۲- صیب رود پو که زمستانی سرد و تابستانی گرم دارد

۳- ناحیه لیگوریا (اطراف خلیج ژن) که سلسله کوهستانی آن را
 حفظ و احاطه کرده آب هوا مطبوعی را داراست.

۴- ایتالیا مرکزی که بواسطه ارتفاع اراضی آن نسبت به سطح دریا و غیر قابل تحمل

۵- ایتالیا جنوبی و جزایر سارد و سیل که کلاً آب هوا آن گرم و مرطوبی است

در اراضی پست ایتالیا ارض لاریا (نوبه) شیوع فوق العاده دارد.

۱۶۷

جمله ساکنین این نواحی مساکن خویش را غالباً گذشته مهاجرت نمایند.
 رود مهمه ایتالیا در شمال رود آدیرو رود پو میباشد این رود که از جیا
 الپه چشمه میگیرند بلکه پو را مشروب نمایند شعب مهمه پسین - ادا و پنچو
 از ریاحه ماثر - کم و گارد عبور و وارد رود پو میشوند.
 در ساحل غربی رود های آرنو - قیر (که از رم میگذرد) و
 کار یگلیانو به بحر تیرین میریزند.

جغرافیای سیاسی

جمعیت آن - امروزه جمعیت ایتالیا بالغ به ۳۸ میلیون نفر است با وجود
 اینکه همه ساله عده متولدین بر متوفیات فوق العاده زیاد دارد باز بواسطه
 مهاجرت مالک خاص خصوصاً مالک متحده امریکای شمالی و کانادا و آفریقا
 و برزیل ساکنین ایتالیا افزایش بسیار یافته و فقط در سال ۱۹۱۳ تقریباً
 عده متولدین با نصف هزار بیشتر از متوفیات بوده است.
 وضع حکومت و شهرت مهم آن - وضع حکومت ایتالیا سلطنت
 مشروط است ریاست قوه اجرائیه با شخص پادشاه است که ملک
 و زرای خود کار میکنند و در وضع قوانین با مجلس یعنی مجلس

۱۳۸۱

سند و معونات شرکت نمایند - اعضا و دستار پادشاه براس
 مادام العمر تعیین و نمایندگان مجلس معونات براس مدت
 پنج سال بارای عمومی انتخاب میشوند هر ۵۰,۰۰۰ نفر
 حق انتخاب یک نماینده دارد .

پایتخت مملکت شهر روم است که ۳۸۰,۰۰۰ جمعیت دارد و پلش ناپل
 میلان درجه سوم را داراست ، اهمیت این شهر فقط از نقطه نظر مرکزیت
 حکومت و جنبه قدمت و تاریخی آن است و هیچیک از شهرهای دنیا بقدر این
 شهر اجد و آثار تاریخی دیده نمیشود . مقر پاپ نیز درین شهر در قصر
 وایتکان است رود روم در شهر رم عبور کرده و قابل کشتی رانی نیست
 این شهر عاقد هرگونه اهمیت تجاری و صنعتی میباشد
 دیگر شهرهای معروف عبارت اند از :

نابل (۷۲۲,۰۰۰ جمعیت) یونانیها این شهر را نزدیک و زوونا کرده
 باین اسم نامیدند این شهر که هنوز جنبه بندری و بحری خویش را محفوظ داشته
 یکی از بهترین مراکز جمعیت ایتالیا و دوین بندر این مملکت است و از
 مکاتب موزه و عمارت و قصور عالی است که از قدیم الایام درین شهر احداث
 شده

صنعت عمده آن جواهر سازی و ساختن آلات موسیقی و بافتن
پارچه های ابریشمی میباشد .

میلان (۵۹۹.۰۰۰ جمعیت) که دومین شهر ایتالیا از حیث جمعیت
اولین شهر این مملکت از نقطه نظر مرکزیت تجاری و ابریشم بافی است ،
این شهر که از بنای گلوگیا میباشد در قرن سیزدهم شهر ترقی داشته جمعیت آن
تا به ۲۰۰.۰۰۰ میرسیده و مردمانش عموماً متول و بصرفه مشغول بودند
امروزه نیز با وجود این که اهمیت سابقه خویش را از دست داده لیکن باز
بواسطه موقعیت خویش از مترقی ترین شهرهای ایتالیا به شمار می آید .
تورین (۲۷۲.۰۰۰ جمعیت) که شهر صنعتی و بیشتر تحصیص
و شهرت آن در فلز کاری است .

پالرم (۳۴۱.۰۰۰ جمعیت) بندر مهمی در جزیره سیسیل میباشد .
ژنوا (۲۷۲.۰۰۰ جمعیت) در کنار خلیجی به همین اسم واقع شده تقریباً
تمام سواحل مدیترانه شرقی - بحیره سیاه شرقی اقصی نیویورک - لاپلانا
و غیره تجارت دارند بواسطه توسعه تجارتش دارای کارخانجات
کشتی سازی آهنگری و شعب مختلفه صنعتی گردیده است .

هم ایتالیا در بحر ادریاتیک هستند از اولی کشتی با بجان هندوستان
مسافرت کرده و دومی با سواحل شرقی مدیترانه تجارت مینماید.

جغرافیای اقتصادی

فلاحیت آن - ایتالیا مملکتی است فلاحی و قریب سه ربع ساکنین آن
بزرعت زمین شغال دارند اگر طرز مالکیت زمین در ایتالیا اصلاح و ارضی بن
مالک تقسیم میگردد یقیناً پیشرفت اقتصادی این مملکت چندین برابر
سریع تر میشد ولی عجالتاً چون مالکین بزرگ ارضی وسعید را
در دست دارند بطوری که باید و شاید از آن استفاده نمیشود.
غلات عمده که در ایتالیا بعمل میآید عبارت اند از گندم شمال
و جنوب - ذرت و دره رود پو ایالت و سنی و کامپانی این
دو محصول قوت غالب مردمان ایتالیا خصوصاً دماقین است.
دیگر جو - جو سیاه - یونجه و ارضی بالنسبه مرتفعه کوهها آبپن بعمل میآیند
برنج در جلگه پمین و ملباودی بمقدار زیاد کاشته می شود و محصول آن
ایتالیا از سایر ممالک اروپا بیشتر است ، درخت تاک در ایتالیا زیاد
تر بیت میشود شراب آن مشهور و مالت تجارتش ترقی زیاد ندارد.

جغرافیای اروپا کنه دار و دود و بخار کاذب و غیره
لوط لوط

زراعت نباتات صنعتی مانند شادمان - چغندر قند - کتان و پنبه
هر چند در ایتالیا خیلی ترقی دارد ولی نسبت به محصولات فلانی
فوق الذکر در درجه دوم واقع است با وجود این جزو سیاحت
دولت اروپائی بقدر ایتالیا محصول شادمان ندارد.

درخت های زیون - مرکبات - چوب پنبه و بلوط در ایتالیا
فراوان است چوب جنگلهای این مملکت کفاف مصرف آنرا
غالباً مجبور^{کاملاً} قطع اشجار میشوند صید ماهی و مرجان و اسفنج در تمام
سواحل ایتالیا خصوصاً سواحل ناپل و طرابلس رواج و ترقی بسیار دارد.
صنعت آهن - هر چند ایتالیا فاقد زغال سنگ است ولی آبشار نیل
جبال آلپ و آبن این نقص را جبران نموده و تقریباً تمام مراکز صنعتی
باستثنای چند مرکز که در بنا در واقع دانه زغال سنگ
مالک دیگر کار میکنند در این فواحی آبشاری قسمی گرفته اند.
مترقی ترین شعب صنعتی ایتالیا پارچه بافی آن است ابریشم بافی
در ایالات لیاردی سیمن - ونسی وزن و بولنی رواج دارد.
مقدار زیادی از ابریشم ایتالیا بخارج حمل میشود.

اگر بافتن پارچه های پشمی پنبه (بیشتر پنبه ایتالیا از هند و مصر می آید) پارچه
کسانی و غیره تقریباً در تمام نقاط این مملکت معمول است .
فلزکاری آن عبارت است از ساختن لوازم راه آهن .
کشتی سازی . ماشین های پارچه بافی . توپ ها و دیگر آلات جنگی
و بالاخره ساختن اتومبیل های (در تورن و میلان) .
صنایع فلاحتی ایتالیا بواسطه افرادی محصولات فلاحتی باتری است .
در فلارنس و ترن بواسطه درختهای زیتون زیاد کارخانجات بزرگ صابون
سازی وجود دارد در تمام ایتالیا صنایع طریقه مروج و متروی است .
طول خطوط آهن ایتالیا نوزده هزار کیلومتر است و بهای آن می باشد
و مجاری کشتی رانی آن تقریباً ۲۵۰۰ کیلومتر است (۱۲۰۰ کیلومتر کانال)
۹۰۰ کیلومتر مجاری رودخانه ها) میزان تجارت ایتالیا در ۱۹۱۳ جمعاً
۲۱۹۵ میلیون فرانک رسیده و ارداتش ۳۶۷۱ میلیون عبارت از
زغال سنگ . پنبه . پشم . چوب . ماشین آلات . پوست آهن و فولاد
بوده صادراتش ۲۵۲۵ میلیون و ارزشش منوجات پنبه . پارچه ها
ابریشمی . میوه نبات خشک . شادپانه . کتان چوک گوگرد مواد مهم از تشکیل میلد

مستعمرات آن - ایتالیا تنها دارا سه مستعمره آنها در فریقا است
که عبارت از طرابلس در کنار مدیترانه اریتره و سواحل سومالی ایتالیا
در کنار بحر اوقیانوس هند میباشند این مملکت از دیر زمانی آبس
صغیر حبشه چشم داشته است - اخیراً با حکومت انگلیس توافق نظر
راج حبشه پیدا کرده و تقریباً در این مملکت هر یک براسه خود منطقه
نفوذی تشخیص و تعیین کرده اند.

شبه جزیره ایبری^{III} کانت

حدود و مساحت آن - این شبه جزیره که در زاویه جنوب غربی اروپا واقع
و جبال پیرنه آن را به برمتصل مینماید از طرف شمال بحال فرانسه و خلیج گاسکنی از شرق
و جنوب به بحر مدیترانه و از مغرب به اوقیانوس اطلس محدود است.
مساحت آن ۵۸۸۰۰۰ کیلومتر مربع و بزرگی آن از دو شبه جزیره دیگر جنوب
کتر است تقریباً بشکل مربعی است که ضلع شمال و جنوبی آن ۵۸۰ کیلومتر
و ضلع شرق و غربی آن ۹۰۰ کیلومتر طول داشته باشد.
پستی و بلندی آن - شبه جزیره ایبریک شبه جزیره است کوهستانی
نسبتاً مرتفع و از حیث پستی و بلندی تقبست بای فیل تقسیم میشود.

جزایر ایبری - جزایر مدیترانه ای - جزایر اقیانوس هند

۱- فلات مرتفع و سنگی داخلی که متدرجاً در اثر فروختگی هموار گردیده معیناً
کوه با بالنسبه مرتفعی مانند جبال کاتامبوک - سیراگودا را
و میوه و فایانز باقیمت های شخصی که عبارت از فلات کاسیتیل
کاسیتیل جدید پرتگال و استرما در با شسته تقسیم کرده است.
۲- دورشته جبال جدید و مرتفع که در اوایل عصر سوم بوجود آمده
و عبارت اند از جبال پیرنه در شمال (قله مشهور آن قله آنتوا ۳۴۰۰ متر)
دورشته جبال بتیک در جنوب .

درین ناحیه کو هستانی جنوبی رشته کوه سیوا نواد که ارتفاع آن تا ۴۸۱ متر میرسد واقع شده دنباله سیر نواد امداد ران تنگه جبل الطارق در کوستان ریف و اطلس ملاحظه میشود.

۳- بالاخره جلگه های ساحلی و جلگه داخلی آراگن که تمام محصور در رشته کوه بهاد معتبرین آنها عبارت اند از جلگه پرتگال - جلگه آندلس کناریا و اطلس و جلگه خود سی و والاهنی در کنار مدیترانه - جنس اراضی این جلگه با عموماً رسوبی و ایجاد آنها جدید است - رشته جبال مختلفه و پیش آمدگی فلات مرکزی آنها را از یکدیگر مجزا گردانیده است.

آب هوادردهای آن - ۱- آب هوای شبه جزیره ایریک منوط به طبع
به تاثیر اقیانوس اطلس و بحر الروم و پستی و بلندی شبه جزیره میباشد
بطور کلی میتوان سه نوع آب و هوای مختلف در آن تشخیص داد
آب و هوای فلات داخلی جلگه اگر گرنه دارای تابستانی خفیه گرم و زمستانی بیه نهایت
و طولانی است بازن بندرت میبارد و زمین جهت آب و هوای آن خشک میباشد
۲- آب و هوای ناحیه کوهستانی مجاور اقیانوس اطلس که در نواحی جبال
کافتا بزرگ پیونده غربی دیده میشود این ناحیه مستقیماً معرض باد باکتری
قرار گرفته و آب و هوای آن مرطوب و بگری است مقدار باران آن تقریباً
در سال از یک متر تجاوز میکند .

۳- آب و هوای جلگه بای بگری که همه جا گرم است منتهای جلگه با بگری مرطوب
و در نواحی جلگه جنوبی و شرقی خشک میباشد اگر از نواحی کوهستانی شمال
غربی صرف نظر شود آب و هوای شبه جزیره ایریک را میتوان خشک گفت
در دلهای آن - چون شیب اغلب جبال شبه جزیره ایریک بجانب
مغرب است بیشتر رودخانه های این شبه جزیره دارد اقیانوس میشود
رود پائیکه باقیانوس اطلس میریزند عبارت اند از : مینهو - دورو - تلج

گوادیا نلگوادالا کوین

رودخانه که وارد بحر مدیترانه میشود عبارت اند از - این گوادالاویار
 جمیع این مجاری صفات مشترکی دارند یعنی عموا آنها را باید غیر قابل استفاد
 دانست زیرا اولاً از مواقع مرتفعه سرانیز شده و چون در دره ها تنگ
 کو هستند تا بی مجاری هستند استفاده آب یا را از آنها نمیشود و ثانیاً
 چون در موقعی که باراضی مخطط وارد میشوند مجاری آنها مستویست
 برای کشتی رانی چندان فائده نمیرسانند.

ثالثاً چون منبع آب آنها از ذوب برفها نبوده بلکه عبارت از بارانها
 غیر منظم است، آبشان کم و سلابی میباشد خصوصاً رودخانه های
 مدیترانه میریزند بیشتر این معایب را را میباشند، مابین جمیع رودخانه ها
 شبه جزیره تنهارودی که قابل استفاده است رود گوادالا کوین میباشد
 که جریان آن در جلگه اندلس مجرایش تقریباً مستوی میباشد بعد از آن
 شعب آن که برفیل موسوم است آب برف کجبال اسپر توادالجرج
 و بان وارد میکند در مصب این رودخانه تا فاصله یکصد و بیست
 چند و در محسوس میباشد کشتی های بزرگ اجازه بیشتر فتن میدهد

نباتات و استعداد طبیعی آن از نقطه نظر نباتات استعدادهای طبیعی
شبه جزیره ایبریک را میتوان منطبقی که متناسب با آب و هوا و اقلیم آن
تقسیم نمود از این قرار است:

۱- نواحی مرتفعه پر آب شمال غربی ناحیه جبال کانتاپریک که از چمن منجل
پوشیده شده و محل تربیت حیوانات اصلی است.

۲- فلاتها و افلی با آب و هوا سخت و بارانها نادر و فراوان این
ناحیه از علفزار مستعد است زراعت آن بسیار کم و تربیت گاو
در این ناحیه خیلی معمول میباشد.

۳- جلگه های مغربی و جنوبی و مشرقی با آب و گرم و آب فراوان
این ناحیه برای زراعت خیلی مساعد است زراعت هم آن عبارتست از حبوبات
انگور میوه جات ناحیه بدینتر از محصولات نواحی نیمه استوایی از قبیل برنج و
نیسکر و غیره و غیره.

معدنیات چون قیمت عمده این شبه جزیره بزرگ است احجار قیمتی تشکیل یافته
مواد معدنی مختلفه در این ناحیه موجود و از اعصار قدیمه مطهر نظر فیقینا
کلمات بسیار و متنها و الامواد معدنی و کانیستند مثلاً در این شبه جزیره معادن آهن

جوانا از این شبه جزیره در این ناحیه

مس و سکه و بمقدار کم سرب نقره دار وقتی زیر طبق موجود است در مقابل
 زوغال سنگ کافی برای استخراج این معادن دارند. ثانیاً قیمت عمده و
 معدنی فوق الذکر فقط در دو ناحیه تمرکز دارند یکی ناحیه جبال کانتا بریک دیگر
 ناحیه کوستانی جنوبی مخصوصاً ناحیه جبال یرانوادا
 جغرافیا و سیاست اقتصادی

جمعیت شبه جزیره ایریک قریب ۲۷ میلیون و نیم جمعیت دارد نسبت
 مساحت آن جمعیت متوسط این شبه جزیره ۴ نفر در هر کیلومتر مربع است.
 چون این شبه جزیره از قدیم معبر اقوام و مهاجرین مختلفه بود از نژادها مختلفه
 بوده در این ناحیه سکونت اختیار نمود و باد نژاد اصلی این و سلسله اختلاط
 حاصل کرده اند معروفترین مهاجرین این شبه جزیره عبارتند از فریها و اندالها و
 دیزگیتها که از طرف شمال هجوم آورده اند و اعواکله نامت جنوبی و این ناحیه شده
 امروزه ملل مختلفه عدیده در این شبه جزیره سکونت دارند و آنها عبارتند از کاستیلیا
 در مرکز و گالیسیا، باسک، آرگن، کاتالانها، اندالوها، و پرتغالیها
 تقسیمات سیاسی تا قرن اخیر جزیره ایریک مرکب از چندین دولت بوده که عدده
 در آنها در دست احوال بوده و دیگر تعلق بساکنین بومی داشته پس از خارج کردن

جغرافیا و سیاست اقتصادی

اعراب شبه جزیره منور از سال ۵۸ تا ۱۶۴۰ تشکیل دولت واحد میداده
بعد از آن شبه جزیره بدولت که تاکنون نیز وجود دارند تجزیه نشدند و آنها عبارت
اولا اسپانیا که حکومت آن مشروط مساوات ۵۰۰ کیلومتر مربع (۸۵ در صد)

مستاکل (جمعیت آن ۲۱۲۸۲۰۰۰ است (۷۷ درصد جمعیت کل)
۲- پرتغال این مملکت دارای حکومت جمهوریست مستاکل ۹۱ کیلومتر مربع (۱۵ درصد)
مستاکل (جمعیت آن ۶۴۰۰۰ نفر میباشد (۲۳ درصد جمعیت کل)

اول اسپانی

فوق طبعی و شهرها آن مملکت اسپانی ایالات مختلف بزرگی تقسیم گردید
که با وجود داشتن مرکزیت سیاسی هنوز هر یک از آن شخصیت علحده و
طالب تحصیل استقلال داخلی هستند.

این ایالات را سه دسته میتوان تقسیم کرد:
۱- قسمت داخلی که خشکی را در اختیار دارند و تنها منبع بزرگ قوتی در این کشور هستند
جمعیت این ناحیه نسبت به وسعت قابل ملاحظه نیست شهر مادرید ۷۲۱۰۰۰ جمعیت پایتخت
اسپانیا در قیاس واقع میباشد اهمیت این شهر فقط از این جهت است که در مرکز شبه جزیره
قرار گرفته و دو شهر تولد بورگوس اهمیت آنها بیشتر از نقطه نظر تاریخی است زیرا

ناحیه واقع هستند

۲- دو نواحی صنعتی

اول ناحیه کوهرستانی کاتتا بر یک در شمال غربی که یکی از مراکز مهم فلزکاری بشمار میرود زغال سنگ لازم بر کارخانجات این ناحیه از انگلستان وارد میشود و بنا و صنعتی این قسمت بندر بیلیمالو و سافند را هستند.

دوم ناحیه کاتالنی در شمال شرقی که مرکز مهمی برآپارچه بافی است مرکز این شهر بارسلون است که یکی از بهترین شهرهای صنعتی اسپانیا میباشد کاتالنی بین تمام ایالات اروپا تنها ایالتی است که جدا تقاضا و مطابقت استقلال داخلی خویش را نیاید.

۳- جلگه های فلاحی که بواسطه آب یا رودخانه های فلاحی و اراضی آنها ترقی زیاد کرده و فعالیت گندم و ذرت و برنج و تاک و درختان میوه در آن اجمالاً یکجهت است این ناحیه است نواحی دیگر متراکم و با مهور فلاحی اشتغال دارند.

شهرهای مهم این ناحیه و شرق عبارتند از والانس و موریس و کاتالون

که در جنگه مجاور مدیترانه واقع شده اند و در جنوب - گوناو (قرناطه) کود
 سویل و کادیکس که در جنگه اندلس مجاور اقیانوس قرار گرفته اند.
 اوضاع سیاه و اقتصاد آن. علاوه بر جمیع انجمن‌های انبار (جزایر) که
 مینورک و غیره که در بحر مدیترانه واقع شده - اسپانیا در بقایای مستملکات
 دارد که عبارت اند از:

دیفراکش - کینه اسپانی - ریودلرو - جمیع انجمن‌های قباز -
 اسپانیا سابق اولین دولت شهر آرو و با بوده متعلق به مستملکات آن
 منزله شده حتی در قرون اخیر آخرین تمملکات خویش در امریکا (کونا)
 پورتو ریکو - و در اقیانوسیه (جزایر فیلیپین) را از دست داد
 حیوانه اقتصاد می‌سپانی چند ان قابل توجه و ملاحظه است:

اول و مسائل حمل و نقل که در این مملکت چون در (راه آهن آتق) ۱۵۰۰
 کیلومتر است بطاوه چنانکه سابقا فقیر و در خانه های مملکت قابل شکی نیست
 نمایانده انان صنعتی در این مملکت تقریبا بعین نیامده محصول آنها آن که و بریتانیای
 تقدیر کنایه نیست بطوریکه محصول است از صنعتی اسپانیا منحصر به کار و در بر جای
 تلاش صنعت اسپانیا و اسطوخودوس و در دستهایش آید و قبل ترقی بسیار

ولی امروز فقط دوناچیه پسکاری (مرکز فلزکاری) و کاتالتی
(مرکز نساجی) از این حیث اهمیت زیاد و در نتیجه محصول امجاد این اسپانیا
حسیله بیشتر از مقدار صنعت فلزکاری آن است.
و بعد اسپانیا نظریه اینکه از مرکز اروپا دور افتاده تجارت آن رونق
ندارد فقط با فرانسه و انگلیس معاملات تجاری دارد.

دوم پرنگال

این مملکت جلگه وسیع گرم و پر آب غربی شبه جزیره را اشغال کرده نباتات
نواحی بحر الروم در آن خوبی عمل می یابد چون پرنگال در سه راه اروپا بازمیرنگا
جنوبی و افریقا جنوبی و تنگه سوئز واقع شده تجارت آن فوق العاده اهمیت
حاصل نموده و ممکن است بعد از ممالک پر ثروت اروپا گردد.
پرنگال سابقاً یکی از ممالک مستعمراتی هم اروپا بوده و هنوز هم همین متمسک
خود را در دست دارد که عبارت اند از پرنگال - آنکولا - خرابیگت
و ماوروداغ و نیز در افریقا مرکز تجارتی گواو دیو در هندوستان و
قلمنی جزیره آیمور در افریقا و سید
از نقطه نظر اقتصادی پرنگال تحتی فوق العاده اند.

۱۸۶

اولاً از نقطه نظر فلاحتی قریب نصف سطح آن غیر مزروع افتاده محصول
غلات آن به خود را که آنجا کفایت نمیکند و تنها محصول مهم فلاتش
عبارت از آگور است که از آن شراب معروفی ساخته میشود.
ثانیاً صنعت این مملکت تقریباً در درجه صفر است و قسمت عمده احتیاجات
صنعتی خود را از انگلیس خریداری میکنند.

ثالثاً تجارت آن که نسبت به مهم و با انگلستان است. حتی میتوان گفت
که پرنگال در تحت نفوذ اقتصادی و اندازه سیاسی انگلستان
نیز واقع میباشد.

مرکز فعالیت جمهوری جوآن پرنگال در دو شهر عمده است یکی
شهر لیسبون (۳۵۰۰۰) که پاسی تحت مملکت و بندرگاه مهمی
در خلیج رود تاج است و دیگری بندر پو تو که شهر صنعتی مهمی

در مصب رود

دور

میداشد.

۱۸۶

